

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE KOSOVA

PRIŠTINA
.....
GODINA III / BR. 23 / 1. APRIL 2008

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE KOSOVA

Izdaje: Kancelarija za menadžiranje i upravljanje Službenim listom Republike Kosova

Službeni list Republike Kosova, se izdaje na osnovu Zakona o Službenom listu br. 2004/47, kao i na osnovu *Pravilnika UNMIK-a br. 2005/25 za proglašavanje Zakona o Službenom listu.*

U Službenom listu Republike Kosova, se objavljuje konačan zvanični tekst zakona koje je usvojila Skupština Kosova onako kako ih je proglasio Specijalni predstavnik Generalnog sekretara; rezolucije koje usvaja Skupština Kosova, propisi i drugi normativni akti Vlade i ministarstva; sporazumi međunarodnog karaktera itd.

Službeni list Republike Kosova, će se objavljivati na pet jezika: na albanskom, engleskom, srpskom, turskom i bosanskom jeziku.

Republike Kosova upravlja Ured premijera Kosova.

Izdanje nadzire:

Stalni sekretar Ureda premijera, **FITIM KRASNIQI**

Direktor Kancelarije za menadžiranje i upravljanje Službenim listom Republike Kosova:
Naser Canolli

Odgovorni urednik:

Mentor Hoxha

Redakcija:

Shqipe Fazliu Gashi

Adresa i korespondencija:

Nova zgrada Vlade,

Priština

www.gazetazyrtare.com

038-201 14039

U SLUČAJU NEUSAGLAŠENOSTI IZMEĐU VERZIJA RAZNIH DOKUMENATA
OBJAVLJENIH U SLUŽBENOM LISTU REPUBLIKE KOSOVA ,
VERZIJE NA SLUŽBENIM JEZICIMA VLADE U SKLADU
SA STAVOM 9.3.19 USTAVNOG OKVIRA SU PODJEDNAKO AUTENTIČNE

O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA

SADRŽAJ

<i>ZAKON O PROGLAŠENJU MEMORIJALNOG KOMPLEKSA "ADEM JASHARI « U PREKAZE OD POSEBNOG NACIONALNOG ZNAČAJA.....</i>	<i>1</i>
<i>ZAKON O OTPADU</i>	<i>2</i>
<i>ZAKON O ZA ZAŠTITU OD POŽARA</i>	<i>48</i>
<i>ZAKON O DUVANU</i>	<i>58</i>
<i>ZAKON O OSNIVANJU INSTITUTA ZA PRAVOSUĐE KOSOVA</i>	<i>63</i>
<i>ZAKON O O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA</i>	<i>66</i>

ZAKON BR.2004/39**O PROGLAŠENJU
MEMORIJALNOG KOMPLEKSA
"ADEM JASHARI « U PREKAZE
OD POSEBNOG NACIONALNOG
ZNAČAJA**

Skupština Kosova

Na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2001/9 od 15. maja 2001. godine o Ustavnom Okviru za privremenu samoupravu na Kosovu, posebno Poglavlje 5.1(g) i (p),

Imajući u vidu neophodnost stavljanja pod zaštitom kao zone od posebnog interesa memorijalnog kompleksa „Adem Jashari“ u Prekaze koji ima ontološki, antropološki, istorijski i kulturni značaj za građane Kosova,

Usvaja :

**ZAKON O PROGLAŠENJU
MEMORIJALNOG KOMPLEKSA
"ADEM JASHARI « U PREKAZE OD
POSEBNOG NACIONALNOG ZNAČAJA****Član 1**

Ovim zakonom se utvrđuje status Memorijalnog kompleksa «Adem Jashari» u Prekaze, obezbeđuje se staranje o Kompleksu, zaštita od političkih uticaja ali i obaveze Kosovskih institucija prema pomenutom Kompleksu.

Član 2

Memorijalni kompleks «Adem Jashari» proglašava se kompleksom od posebnog nacionalnog interesa za Kosovo i stavlja pod zaštitom kosovskih institucija.

Član 3

Memorijalni kompleks «Adem Jashari» u Prekaze ima etnološki, antropološki, istorijski i kulturno-civilizacijski značaj za Opštinu Skenderaj, za Drenicu, Kosovo i celu Albansku naciju.

Član 4

4.1. Memorijalni kompleks «Adem Jashari» obuhvata prostor groblja nacionalnih palih boraca gde počivaju članovi porodice Jashari, zatim lokaciju naseljenu od ove porodice t.j. naselje Jasharaj i drugu površinu sa koje je pružen naoružani otpor za odbranu Kosova i njihovog dostojanstva.

4.2. Kompletan prostor i površina koju obuhvata Memorijalni kompleks «Adem Jashari» utvrdiće se urbanističkim planom opštine Skenderaj.

Član 5

Memorijalni kompleks «Adem Jashari» u Prekaze je pod nadzorom i održavanjem Kosovskih institucija i organa lokalne vlasti.

Član 6

Troškove nadzora i održavanja Memorijalnog kompleksa «Adem Jashari» pokriva Kosovski budžet.

Član 7

Vlada Kosova će obezbediti finansijska sredstva za podizanje Memorijalnog kompleksa «Adem Jashari» u Prekaze.

Član 8

Zabranjeno je svako delovanje političkih partija, druge manifestacije i politički skupovi unutar prostora Memorialnog kompleksa «Adem Jashari».

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu posle usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specialnog Predstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija.

**UNMIK/UR/2007/14
01.03.2007.**

ZAKON O OTPADU

ZAKON BR.02/L-30

O OTPADU

Skupština Kosova

Na osnovu Uredbe 2001/9, od 15. maja 2001, o Ustavnom okviru Privremenih institucija samoupravljanja Kosova, a posebno Poglavlje 5.1, 5.7, 9.1.26 (a), 9.3.2, u cilju formiranja zakonskog okvira za upravljanje otpacima na Kosovo, stvaranje mehanizama i uslova po Evropskim standardima za upravljanje otpacima

Usvaja:

ZAKON O OTPADU

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1 Ciljevi zakona

Ovaj zakon ima za cilj:

Zaštitu čovekovog zdravlja i životne sredine od zagađivanja i ugrožavanja otpacima, putem upravljanja otpadaka, kroz stvaranje uslova za sprečavanje i smanjivanje proizvodnje otpadaka zbog njihove opasnosti, posebno preko:

- a) razvoja čistih tehnologija i njihovog efikasnog korišćenja,
- b) razvoja i korišćenja produkata koji su po prirodi proizvodnje i njihovog konačnog uskladištenja dizajnirani da garantuju smanjivanje štetnosti od otpada i opasnosti od zagađivanja.
- c) razvoja odgovarajućih tehnologija za konačno za bezbedno deponiranje opasnih sastojaka tih materija uz mogućnost njihovog ponovnog recikliranja.
- d) prerade otpadaka putem reciklaže, ponovne upotrebe ili nekog drugog procesa za dobijanje sekundarnih sirovina.
- e) korišćenju otpadaka kao izvor energije; i
- f) vršenja sanacija područja zagađenim otpacima.

Član 2 Predmet uredjenja

Ovaj zakon:

2.1. Uredjuje prava i obaveze pravnih i fizičkih lica u vezi

aspekata sredine i upravljanja otpacima.

2.2. Uredjuje aspekte sredine, odgovornosti i aktivnosti onih koji upravljaju otpacima uključujući njihovu identifikaciju, klasifikaciju, planiranje, organizovanje i utvrđivanje uslova oko aktivnosti upravljanja otpacima, izdavanja licence po pitanju upravljanja otpacima i utvrđivanje povoljnih uslova zaštite životne sredine za upravljanje otpacima.

2.3. Ima za cilj da obezbedi da se upravljanje otpacima vrši na način koji svodi na najmanju meru opasnost od ugrožavanja čovekovog zdravlja i životne sredine sprečavanjem:

- a) Zagađivanje vode, vazduha, zemljišta i ugrožavanje biodiverziteta,
- b) Opasnih i neprijatnih mirisa, raznih parazita i drugih štetočina,
- c) Opasnost od eksplozije i požara,
- d) Negativnih uticaja na mestima i objektima od posebnog značaja kao što su zaštićene zone propisane zakonom.

Član 3

Odredbе ovog zakona ne važe za:

- a) radioaktivne otpatke i materije;
- b) atmosferske emisije;
- c) tretiranje i ispuštanje efluenata u vodi, izuzev tretiranja efluenta ispustane u/ili od objekta za očuvanje, preradu, tretiranje ili deponovanje otpadaka;
- d) zagađene vode ili kanizacionih efluente, osim, mulja taloženog u objektima za tretiranje kanizacionih voda;
- e) eksplozive.

Član 4. Definicije

Izrazi koji su upotrebljeni u ovom zakonu podrazumevaju:

Otpadak - bilo koja materija ili predmet koji pripada kategoriji otpadaka (navedeno u Prilogu 01. ovog zakona) koje posednik baci, namerava da ih baci ili je primoran da ih baci.

Upravljanje otpacima - podrazumeva skupljanje, akumuliranje, posredovanje, kupoprodaju, bavljenje, transportovanje, preradu, tretiranje i deponovanje otpadaka uključujući i nadzor takvih operacija kao i zbrinjavanje nakon zatvaranja deponija.

Ostatak – deo otpada, sirovina ili substancija koja ostaje nakon prerade otpada, komponenta ili elemenata koji

više nisu upotrebljivi.

Kompostiranje- je biološki proces pod kontrolom za razjedinjavanje organskih ostataka pod uticajem mikroorganizama u prisustvu kiseonika, koje se stvara sa ciljem proizvodnje komposta.

Licenca za upravljanje otpacima - je ekološki dokument, kojeg izdaju nadležni organi, a koji služi kao dokaz o ispunjavanju uslova za upravljanje otpacima.

Lice - podrazumeva svako pravno ili fizičko lice koje je uključeno na neposredan ili posredan način u procesu za upravljanje otpacima.

Potrebno lice - u cilju sprovođenja ovog zakona potrebno je odgovarajuće lice, ukoliko:

- Nije počinio krivično delo; i ako
- Ima odgovarajuće finansijske mogućnosti za ispunjavanje njegovih obaveza
- Ima iskustvo i neophodnu stručnu spremu za realizaciju njegovih obaveza.

Tretiranje otpadaka /ostataka/ - podrazumevaju fizički, hemijski, biološki, mineralni proces, uz kategorizaciju ostataka po vrstama, u cilju smanjivanja obima i njihovih štetnih osobina kao i u cilju olakšanja manipulisanja ostacima i njihovu reciklažu.

Reciklaža.- je proces za tretiranje i ponovnu delimičnu ili potpunu upotrebu.

Proizvođač otpadaka - je bilo koje lice, čija delatnost proizvodi-stvara ostatke i/ili koji vrši predprocesiju, mešanje/kombinacije ili druge aktivnosti koje rezultiraju promenom prirode ili sastava ostataka.

Industrijski otpaci - su proizvodni ostaci ili industrijski proizvodni procesi ručnih radova i druge proizvodne aktivnosti.

Specifični otpaci - su ostaci koji se po njihovoj prirodi generisanja i tretiranja smatraju posebnim. Po ovom zakonu specifični ostaci obuhvataju:

- utrošene akumulatore i baterije;
- korišćeno ulje;
- stare i utrošene gume;
- otpaci ambalaže i pakovanja;
- otpaci sa električnih i elektronskih otpadaka;
- otpaci fluorescentne cevi koje sadrže merkur;
- otpaci koji sadrže PCB i PCT;
- otpaci koji sadrže azbest;
- otpaci od starih kola;
- otpaci od demolanja i konstrukcije građevinskih objekata;
- otpaci od poljoprivrednih radova i agrikulture.

Prerada otpadaka - bilo koja operacija ili obavljene aktivnosti u cilju reciklaže ili ponovnog delimičnog ili punog korišćenja ostataka, uključujući sve specifične vrste aktivnosti u Prilogu 03 (lista R i D) ovog zakona.

Komercijani otpaci – podrazumeva otpatke koji nastaju objekata upotrebljenim pretežno za trzisne potrebe ili biznisa, sport, edukaciju, rekreaciju ali bez komunalnih i industrijskih otpadaka.

Deponija - znaci određena lokacija (uređena) isključivo za ostatke pod ili na površinu zemlje koje služe za uskladištenje ostataka uključujući:

- unutrašnji deo za uskladištenje otpadaka (deponija gde proizvođač uskladištava svoje otpatke u blizini lokacije za proizvodnju)
- stalna lokacija (više od jedne godine) koja služi za privremeno skladištenje otpadaka, ali isključuje,
- objekte gde se istovara otpadak za pripreme daljeg prenošenja otpadaka radi njihove prerade, tretiranja ili uskladištenja na nekom drugom mestu,
- mesto za očuvanje otpadaka pre njihove prerade ili tretiranja za preiod kraći od tri godine, ili
- mesto za očuvanje otpadaka pre skladištenja za period do godinu dana

Komunalni otpaci - su otpaci sa domaćinstva, kao i otpaci od drugih aktivnosti, koje su zbog svoje prirode i njihovog sastava slične otpacima iz domaćinstva.

Operator - je fizičko ili pravno lice koje u saglasnosti sa odredbama ovog zakona, upravlja, vrši kontrolu ili je odgovoran za objekte i instalaciju otpadaka, ili je ovlašćen za donošenje odluka u vezi ekonomskih ili tehničkih funkcionisanja objekata i instalacije.

Sakupljanje otpadaka - je sistematska aktivnost sakupljanja, klasifikacije i/ili mešanja otpadaka, radi njihovog transportovanja.

Opasni otpaci - su otpaci sa sledećim osobinama kao što su:

- eksplozivne
- oksidne
- zapaljive
- neurotične
- štetne
- toksične
- kancerogene
- korozivne

ZAKON O OTPADU

- infektivne
- teratogenične
- mutagenične
- oslobadja toksične gasove u kontaktu sa vodom, vazduhom, ili acidom
- postoji mogućnost proizvodnje drugih opasnih i ekotoksičnih materija

Posedavalac otpadaka - je proizvođač otpadaka, odnosno pravno ili fizičko lice, u čijem je vlasništvu ili kontroli.

Neopasne materije - su neopasne materije za životnu sredinu ili čovekovo zdravlje odnosno one ne sadrže elemente opasnih otpadaka.

Čvrsti otpaci - su otpaci bez nekih značajnih fizičkih, hemijskih i bioloških osobina u deponijama njihovog uskladištenja. Kruti otpaci se ne rastvaraju, su nezapaljivi i ne izazivaju fizičku ili hemijsku reakciju, ne izazivaju biološke promene pa i u kontaktu sa drugim materijama, ne utiču posebno na životnu sredinu i čovekovo zdravlje. Sav njihov elujat i zagadjujući sadržaj otpatka i ekotoksičnost ne utiču na kvalitet površinskih i podzemnih voda.

Procedjivanje - svaka tečnost koja je procedjena putem uskladištenog otpatka i ispuštena od ili se nalazi u deponiji.

Skladištenje otpadaka - označava delatnost ili prikazanu operaciju u Prilogu 03 - lista D, ovog zakona.

Preokupacije - svaka značajna akcija u cilju namernog ili nenamernog korišćenja zemljišta koja može izazvati povrede, uznemiravanje i štete. Takva intervencija može izazvati zaudaranja, parazite, buke, vibracije ili stvaranje nekog drugog vida zagadjenja ili energije u prostoru.

Posrednik - Svako lice koji u svoje ime ili u korist drugog lica organizuje kupoprodaju ili prenošenje sa jednog lica na drugo za prikupljanje, preradu ili uskladištenje otpadaka.

Kupoprodavalac - je svako lice koje prodaje ili kupuje otpadke u svoje ime ili aranžira u korist drugoga za kupovinu, prodaju ili prenošenje, skupljanje, preradu i uskladištenje otpadaka.

Eflujenat zagadjenih voda - zagadjene vode koje se stvara bilo kojom aktivnošću, aparaturom, instalacijom ili cevovima za drenažu koje se koriste za otklanjanje bilo zagadjenih tretiranih ili netretiranih voda.

Vlasnik otpadaka - je legitimno pravno ili fizičko lice koj raspolaze otpacima, sa pravom korišćenja otpadaka prema njegovoj volji, shodno odredbama ovog zakona.

Javni organi - predstavljaju centralnu i lokalnu vlast, kao i druge formirane institucije ovlašćene zakonom.

Ministarstvo - podrazumeva Ministarstvo sredine i prostornog planiranja (MSPP).

Uskladištenje - znači sigurno i privremeno očuvanje otpadaka.

Obimni otpaci - su obimni otpaci sa ogromnom opremom mašinerije, skupljanje, transportovanje čije se otklanjanje vrši na poseban način.

Prekogranični transport /promet - podrazumeva legalan međudržavni promet/transport otpadaka odnosno njihov prekogranicni promet/transport.

Objekti i odgovorajuća oprema - podrazumevaju mesta i instalaciju impijanata, sredstva, radnih sprava-alata koja će se adekvatno tretirati, očuvati, i u uskladištenja otpadaka.

Ministar - ministar Ministarstva sredine i prostornog planiranja.

Globalna-opšta interpretacija - svaki upotrebljeni izraz-termin u ovaj zakon i Direktivama Evropskog saveta ima isto značenje koje je dato Direktivom Evropskog saveta, izuzev, ako na jasan način bude neka interpretacija drugačije.

Koriscene skracenice imaju sledece znacenje:

ADR - Evropski Sporazum o medjunarodnom prometu/transport opasnih materija putem drumskog saobraćaja

EU - Evropska Unija

MSPP - Ministarstvo sredine i prostornog planiranja

BATNEEC - najsavremenija tehnologija sa malim troškovima

EEC - Evropska ekonomska zajednica

EC - Evropski savet

OECD - Ekonomska organizacija za kooperaciju i razvoj

RID - Pravilnici koji se odnose na medjunarodno transportovanje opasnih materija železničkim putem

PCB - poliklorurbifenil

PCT - poliklorurtrefenili

II. OSNOVNA NAČELA UPUTSTVA

Član 5

Osnovna načela o upravljanju otpacima

1. Načelo za održivi-trajni razvoj -

Projekcija i sprovođenje jednog planskog sistema, o upravljanju otpacima ima za cilj:

- Balans (uskldjivanje) ciljeva o upravljanju otpacima sa ciljevima održivog ekonomskog razvoja.
- Kad održivi razvoj naspram upravljanja otpacima ima za cilj efikasno korišćenje resursa, smanjenje količine proizvedenih otpadaka i opravdanu alokaciju troškova koje može podmiriti Vlada i sveukupno stanovništvo Kosova.

2. Načelo blizine i samo-tretiranje -

Vlada planira preduzeti potrebne mere u cilju stvaranja adekvatnog sistema integrisanja kad je u pitanju otklanjanje otpadaka imajući u obzir najsavremenije moguće tehnologije malih troškova (BATNEEC). Cilj stvaranja ovog sistema je omogućavanje samo-tretiranje otpadaka obzirom na geografske okolnosti i potrebu za instalacije specijalizovanim za posebne vrste otpadaka. Navedeni sistem takodje treba omogućiti uskladištenje otpadaka sa jedne strane kroz prigodnih instalacija što bliže otpada koristeći najpogodnije metode i tehnologije u cilju sigurne zaštite životne sredine i čovekovog zdravlja na visokom nivou.

3. Načelo obazrivosti i preventive -

Ovlašćeni organi po potrebi, pristupiće akciji za preduzimanje preventivnih mera po pitanju upravljanja otpacima

4. Načelo - zagadjivač plaća -

Navedeni princip korospodira principom saglasno sa preporukom Saveta 75/436/EEC za alokaciju troška i delovanja javnih ovlašćenih organa da se pozabavi pitanjima životne sredine, dok posebno zahtevaju, da:

- ovlašćeno lice koje se bavi upravljanjem otpacima je dužan da vrši potpunu kompenzaciju troškova za nanošene štete.
- u sredstva za stvaranje, tretiranje i deponiranje otpadaka treba uračunati i cenu proizvodnje i usluge.

5. Načelo za upravljanje otpacima po prioritetu (hijerarhiji) -

Upravljanje otpadaka će se ostvariti po utvrdjenom sis-

tema prioriteta, koji će konkretno imati ovaj redosled:

- Preventivno sprečavanje i smanjivanje proizvodnje otpadaka i opasnih materija, te smanjivanje količine ranije proizvedenih otpadaka naročito tokom trajanja proizvodnje.
- Tretiranje otpadaka će se obaviti po metodama, koje omogućavaju puno ili delimično njihovu reciklažu.
- Reciklisanje otpadaka.
- Korišćenje vrednosti otpadaka (uključujući njihovo kompostiranje, odnosno njihovo korišćenje kao izvor energije i dr.).
- Inceniranje bez mogućnosti dobitka energije (termiko tretiranje)
- Uskladištenje otpadaka u deponijama bez pricinavanja štete životnoj sredinu.

6. Načelo odgovornosti proizvođača-vlasnika -

Proizvođači, raznosiči, kupci, uvoznici roba, koji utiču na povećanje obima otpadaka, odgovorni su za otpatke koji su stvoreni pri njihovim aktivnostima. Proizvođači imaju veću odgovornost jer mogu uticati na kvalitet i ambalažu svojih proizvoda. Proizvođač je takodje dužan da smanji količinu otpadaka od proizvedene robe, da razvije proizvodnju reciklažne robe i da uspostavi tržište za proizvode koji se mogu reciklirati i ponovo upotrebiti. Ovaj princip se povezuje sa konceptom "povećavanja odgovornosti proizvođača", gde je proizvođač odgovoran za otpatke koji su proizvedeni u svakoj fazi proizvodnog ciklusa, a posebno za prioritarnu vrste otpadaka.

7. Načelo obezbedjenja finansijske stabilnosti -

Vlada obavezuje osobe koje preuzimaju delatnosti za upravljanje otpacima da obezbede odgovorajuću sigurnost ili da obezbede neki drugi oblik finansijskog osiguranja radi pokrivanja moguće obaveze.

8. Načelo pristupa javnosti informacijama -

Saglasno sa principima zacrtanim u Aarhus Konvenciji, sva lica imaju pravo, odnosno iako nisu uključeni, mogu pristupiti javnom informisanju koje se odnosi na aktivnostima o upravljanju otpacima.

9. Načelo zaštite prava u sudu -

Lica koja su oštećena ili pak smatraju da su njihova prava pregažena za vreme upravljanja otpacima, imaju pravo tužbe sudu za ostvarivanje njihovih prava.

III. VRSTE – KLASIFIKACIJA I OSOBINE OTPADAKA

ZAKON O OTPADU

Clan 6 Vrste otpadaka

6.1. Vrste otpadaka po ovom zakonu su:

- a. Komunalni otpaci
- b. Komercijalni otpaci
- c. Industrijski otpaci

6.2. Otpaci navedeni u stavu 1, ovog člana, u zavisnosti od izlaganja opasnosti su:

- a. Kruti-čvrsti otpaci
- b. Neopasni otpaci
- c. Opasni otpaci

Clan 7 Klasifikacija i osobine otpadaka

7.1. Klasifikacija otpadaka po ovom zakonu je uređena po Evropskom Katalogu prikazanom u Prilogu 01, i po listi OECD-a, Prilog 02.

7.2. Osobine otpadaka su utvrđene za sve vrste otpadaka izuzev komunalnih otpadaka iz domaćinstva.

7.3. Prema šemi utvrđenoj od Direktive Saveta 259/93 EEC o nadzoru i kontrole transporta / prometa otpadaka, unutar i van Evropske Unije zasnovana na Bazelskoj Konvenciji utvrđuju se osobine otpadaka namenjene za uvoz, izvoz ili transit.

7.4. Ministar podzakonskim aktom utvrđuje načine, postupke, metode utvrđivanja osobine otpadaka kao i obrazac-formular o njihovim osobinama.

IV. DOKUMENTI PLANIRANJA ZA UPRAVLJANJE OTPACIMA

Clan 8

Dokumenti planiranja za upravljanje otpacima su:

1. Strateški plan Kosova za upravljanje otpacima
2. Lokalni plan za upravljanje otpacima
3. Plan za objekte i opremu za upravljanje otpacima.
4. Operativni plan za operatore za upravljanje otpacima.

Clan 9 Strateški plan Kosova za upravljanje otpacima

9.1. U cilju obezbedjenja uslova za upravljanje otpacima na Kosovu na osnovu podnetih načela u članu 5 ovog Zakona potrebno je izraditi Strateški plan Kosova za upravljanje otpacima (u daljem tekstu: Strateški

plan).

9.2. Strateški plan sadrži:

- a) Procenu postojećeg stanja za upravljanje otpacima,
- b) Osnovne ciljeve i mere za upravljanje otpacima,
- c) Mere za upravljanje opasnim otpacima,
- d) Upustva za preradu i tretiranje otpadaka saglasno sa načelima zaštite životne sredine i načelima upravljanja,
- e) Orijentacije za uskladištenje otpadaka,
- f) Orijentacije za obezbedjivanje boljih tehničkih, proizvodnih i administrativnih uslova radi postizanja ciljeva za upravljanje otpacima.

9.3. Strateški plan izrađuje Ministarstvo zajedno sa drugim nadležnim ministarstvima i drugim autoritetima.

9.4. Strateški plan usvaja Vlada Kosova za period od deset godina.

9.5. Strateški plan ponovo se razmatra najmanje svakih pet godina.

Clan 10 Lokalni planovi za upravljanje otpacima

10.1. Lokalni planovi za upravljanje otpacima donose se ciljem upravljanja otpacima. Te planove izrađuju lokalne vlasti shodno Strateskom planu iz člana 8 ovog zakona.

10.2. Ministarstvo, po potrebi može zahtevati da dve ili više opštine mogu izraditi zajednički lokalni plan za upravljanje otpacima saglasno sa Strateškim planom.

10.3. Planovi na osnovu stava 1 i 2 ovog člana mogu se izraditi najmanje za period od pet godina a po potrebi i njihovo ponovno razmatranje. Opštine izrađuju lokalni plan za upravljanje otpacima u toku godinu dana od dana usvajanja Strateškog plana.

10.4. Izrada plana po stavovima 10.1 i 10.2 ovog člana treba da sadrži:

- a) Obim i vrstu otpadaka koje se očekuju da će nastati, poreklo otpadaka koji će se koristiti ili uskladištiti u određenoj lokaciji na osnovu utvrđenog plana.
- b) Obim i vrstu otpadaka koje se očekuju da će nastati, njihovo poreklo koje će biti primljeno od drugih opština.
- c) Obim i vrstu otpadaka koje se očekuju da će se nastati, njihovo poreklo koje će biti upućene drugim opštinama.

- d) Cilj koji će se ostvariti pri ponovnom korišćenju ili putem reciklisanja otpadaka na teritorije obuhvaćene planom.
 - e) Količinu otpadaka, uskladištenje na području obuhvaćenim planom.
 - f) Program za skupljanje komunalnih otpadaka iz domaćinstva.
 - g) Program za skupljanje i kategorizaciju opasnih otpadaka od komunalnih otpadaka odnosno iz domaćinstva.
 - h) Predloge za ponovno upotrebljivanje i reciklažu raznih komponenata sa komunalnih otpadaka.
 - i) Program radi smanjivanja količine materijala biodegradiranja i ambalaže u komunalnim otpacima.
 - j) Programi za javno osveščivanje i javnog obrazovanja po pitanju upravljanja sa otpacima.
 - k) Opis lokacija za instalacije i objekata uključujući i tehničke zahteve za projekciju novih objekata.
 - l) Vrednovanje, kalkulaciju troškova i izvore finansijskih sredstava za realizaciju planiranih aktivnosti.
 - m) Posebne programe o specifičnim vrstama otpadaka.
 - n) Mere za sprečavanje ili prenošenje otpadaka, koje nisu obuhvaćena planovima.
 - o) Predstavljanje mogućnosti za saradnju izmedju dve ili više opština.
 - p) Neka druga relevantna pitanja.
- 10.5. Izrada opisanog plana iz stava 4 ovog člana, ostvaruje se u saradnji sa predstavnicima ponudjača administrativnih službi za otpatke, raznih privrednih udruženja i pretstavnika nevladinih organizacija kao i profesionalnih institucija.

Član 11

Plan za objekte i oprema za upravljanje otpacima

- 11.1. Za objekte, mesta i opreme, za koje se po Zakonu o zaštiti životne sredine zahteva Ekoloska dozvola, donosi se Plan za upravljanje otpacima, koji sadrži:
- a) dokumentaciju sa podacima proizvedenih, korišćenih otpadaka i otpadaka koje ih uskladišti sama kompanija (vrstu, sastav i količina otpadaka).
 - b) sprovedjene mere od kompanije radi smanjivanja otpadaka tokom rada posebno smanjivanje opasnih otpadaka.
 - c) razdvajanje, posebno opasnih otpadaka i otpadaka koji se mogu ponovo koristiti, u cilju smanjivanja otpadaka predvidjenih za deponovanje.
 - d) sprovedjenje mera za zaštitu životne sredine i zdravlja čoveka.
 - e) opis adekvatnih načina koji se koriste za magacioniranje, tretiranje i uskladištenje otpadaka
 - f) svako drugo značajno pitanje
- 11.2. Plan za upravljanje otpacima prilaže se zahtevu radi pribavljanja ekološke dozvole.
- 11.3. Produzeće je dužno da plan za upravljanje otpacima uzme svakih pet godina na ponovno razmatranje.

Član 12

Operativni plan operatora za upravljanje otpacima

- 12.1. Za sve operatore koji su dužni da pribave licencu, donosi se Operativni plan za upravljanje otpacima.
- 12.2. Operativni plan za upravljanje otpacima za objekte i opremu, sadrži:
- a) Opis lokacije i identifikacije izvora opasnosti (operacije i metode za upravljanje otpacima, odobrene vrste otpadaka, radni časovi).
 - b) Tehničku pripremu objekata i oprema radi preventive i kontrole izvora zagadjenja (sistem drenažiranja zagadjenih voda, sistem tretiranja zagadjenih voda, sistemi za pročišćavanje gasova sa objekata i opreme itd.).
 - c) Infrastruktura lokacije (električne instalacije, vode, puteva, bezbednost lokacije, ograde i dr.).
 - d) Izvodjenje radova u objektima i oprema (kontrolisanje ostataka sa radnih procesa, kontrolisanje potencijalnih izvora, zaštita otpadaka od požara, prijem otpadaka i sprovedjenje postupaka za kontrolisanje, uzimanje uzoraka i analiziranje otpadaka, sistem merenja količine otpadaka, magacioniranje opasnih otpadaka, proces tretiranja otpadaka, opreme, alatke i rukovanje snjima).
 - e) Kontrolu, nadzor i obaveštenje (sastav otpada, kontrolu emisije gasova, kvalitet zagadjenih voda, praćenje klimatskih-metereoloskih uslova).
 - f) Upravljanje i nadgledanje uslova rada u objektima i oprema (kontrolu i upozorenje kod pojave ispuštanja prašine i čestica, zaudara, buke, kontrolisanje stoke i živine, kontrolisanje prenošenja otpadaka od neovlašćenih lica).
 - g) Dokumentaciju za lokaciju (potrebnu dokumentaciju, evidenciju opasnih otpadaka i dr.), i
 - h) Svako drugo važno pitanje.
- 12.3. Operativni plan za upravljanje otpacima u deponijama će sadržati:
- a) opis lokacije i identifikaciju izvora opasnosti

ZAKON O OTPADU

- (etape operacije za upravljanje otpacima, vrste odobrenih otpadaka za uskladištenje radni časovi i dr.).
- b) priprema lokacije opremom za sprečavanje i kontrolisanje zagađivanja (sistem drenaže zagađenih voda, sistem akumuliranja i tretiranja zagađenih voda, sistem za upravljanje gasovima u deponijama, sistem za upravljanje površinskim vodama, sistem realizacije, održavanje, zaštitu završnog sloja za pokrivanje otpadaka i rehabilitaciju mesta).
 - c) infrastrukturu deponija za otpatke (ograda, vodovodna, električna i saobraćajna mreža i dr.).
 - d) Izvodjenje radova u lokaciji (kontrolisanje otpadaka, kontrolisanje mogućih elojata, zaštita od požara u deponiji, prijem otpadaka i postupak kontrolisanja, uzimanje uzoraka i analiziranje otpadaka, sistem za merenje količine otpadaka, rastovarenje, poravnjavanje, zbijanje otpada i svakodnevno pokrivanje otpadaka po potrebi).
 - e) Stalno nadgledanje, kontrolisanje zagađenosti i obaveštavanje (kontrolisanje gasova i specifičnih gasova za informisanje o sastavu otpadaka, kontrolisanje i obavestavanje po pitanju zagađenih voda i snimanja metereoloških uslova).
 - f) Upravljanje i nadgledanje uslova deponije (kontrolu, nadgledanje i upozorenje u slučaju pojavljivanja prašine, opasnih sastojaka, smrada, buke, stoke i živine koje gravitiraju u deponiji, kontrola tokom rastovarenja, stvaranje slojeva, kompaktiranja i pokrivanja otpadaka).
 - g) dokumentaciju za lokaciju (potrebna dokumenta za evidenciju otpadaka), i
 - h) svako drugo važno pitanje.
- 12.4. Operativni plan za operatore za upravljanje otpacima se prilaže zahtevu za licencu za upravljanje otpacima.

V. NADLEŽNI ORGANI ZA UPRAVLJANJE OTPACIMA**Clan 13**

Ovlašćeni organi za upravljanje otpacima koji su pod generalnim autoritetom Kosovske povereničke agencije

Nadležni organi za upravljanje otpacima su:

- a) Ministarstvo,
- b) Opštine.

Clan 14

Ministarstvo obavlja sledeće aktivnosti:

- a) izradjuje Strateški plan ;
- b) izdaje licence za upravljanje otpacima i vodi evidenciju registara;

- c) usvaja lokalne planove za upravljanje otpacima;
- d) stvara osnovu podataka i sistem informisanja za upravljanje otpacima;
- e) sprovodi međunarodne sporazume za upravljanje otpacima;
- f) usvaja sistem za pokrivanje troškova upravljanja u vezi upravljanja otpacima.

Clan 15

15.1. Obaveze Opštine su:

- a) Izraditi lokalne planove za upravljanje otpacima;
- b) Izraditi godišnji izveštaj o upravljanju otpacima, kojeg dostavljaju u Ministarstvo u prvom tromesečju tokom sledeće godine;
- c) Urediti odgovornosti i aktivnosti za upravljanje otpacima sredine i sprovoditi i organizovati upravljanje otpadaka na teritoriji svojih opština putem izdavanja i nadgledanja dozvola za upravljanje otpacima;
- d) Učestvovati u donošenju odluka za izgradnju objekata za tretiranje otpadaka;
- e) Obavljanje i drugih opisanih poslova ovim zakonom i drugim propisima za upravljanje otpacima;
- f) predložiti tarife za usluge prikupljanja i uskladištenja komunalnih otpadaka od lica za upravljanje otpacima.

15.2. Dve ili više Opštine radi njihovog interesa se mogu zajedno dogovoriti za upravljanje otpacima u njihovim teritorijama.

15.3. Preko opštinskog inspektora za životnu sredinu vrše nadzor i kontrolu za upravljanje otpacima.

VI. ZADACI I ODGOVORNOSTI ZA UPRAVLJANJE OTPACIMA**Clan 16****Opšti zadaci vlasnika otpadaka**

- 16.1. Osoba bez lincene ne može posedovati, transportovati, tretirati, preraditi, uskladištiti otpatke koje uzrokuju ili mogu uzrokovati zagađenje životne sredine.
- 16.2. Posedavalac nema pravo transferisati kontrolu otpadaka kod drugog lica, izuzev kod ovlašćenih lica ovim zakonom.
- 16.3. Posedavalac otpadaka dužan je da odmah obavesti nadležni organ za svaki gubitak, razbacanje, nekog ekscesa, ili neki drugi tok po pitanju otpadaka koje uzrokuju ili mogu uzrokovati zagađenja.

- 16.4. Ministar podzakonskim aktom specificuje posebne obaveze za vlasnika otpadaka po ovom članu.
- 16.5. Posedavalac otpadaka se upisuje u registar za upravljanje otpacima saglasno ovim zakonom.
- 16.6. Posedavalac otpadaka snosi sve troškove transporta, tretiranja i uskladištenja otpadaka sve do konačne predaje otpadaka ovlašćenom licu.

Clan 17

Obaveze proizvođača uvoznika robe

- 17.1. Kad je reč o prioritetima određenih vrsta otpadaka proizvođač ili uvoznik mogu biti odgovorni za skupljanje i uskladištenje proizvedenih otpadaka od njihove aktivnosti.
- 17.2. Ministar podzakonskim aktom identifikuje prioritete u vezi vrste otpadaka i utvrđenja pravila za skupljanje i uskladištenje otpadaka.

Clan 18

Obaveze proizvođača otpadaka

Obaveze proizvođača su:

- izrada i sprovođenje operativnih planova za upravljanje otpacima po članu 11 i 12. ovog Zakona;
- prilaganje odgovarajuće dokumentacije za utvrđivanje svojstva otpadaka sa ovlašćene laboratorije i dokumentacije za klasifikaciju otpadaka iz Ministarstva;
- skupljanje i klasifikacije otpadaka, zavisno od tretiranja koje će one imati;
- sigurno očuvanje otpadaka koristeći preventivne mere za smanjenje i sprečavanje negativnih uticaja na čovekovo zdravlje i životnu sredinu;
- predaja otpadaka ovlašćenom licu ovim zakonom za njihovo tretiranje i uskladištenje;
- vodjenje registra za upravljanje otpacima, koja se stvaraju, dostavljaju, tretiraju ili se uskladištavaju;
- odobrenje za slobodan pristup nadležnom organu za kontrolu i nadgledanje lokacije, objekata, impijanata, njihove instalacije i inspekciju dokumentacije za upravljanje otpacima.

Clan 19

Dužnosti transportera otpadaka

Ovlašćena lica za transport otpadaka dužni su:

- vršiti transportovanje otpadaka u skladu sa utvrđenim uslovima licencom za transportiranje otpadaka.

- nadležnom organu omogućiti slobodan pristup za nadgledanje i kontrolisanje autosredstva, tereta i priložne dokumentacije.
- voditi registar za svaki transport otpadaka i pružiti informacije u vezi transporta opasnih otpadaka po odredbama ovog zakona i drugim normativnim aktima za opasne i specifične otpatke.

Clan 20

Dužnosti operatora za tretiranje otpadaka

Operatori koji se bave tretiranjem otpadaka moraju ispuniti sledeće obaveze:

- izraditi operativni plan za upravljanje otpacima za opremanje predviđeno članom 11 i 12 ovog zakona kao i njegovo sprovođenje.
- baviti se aktivnostima za tretiranje otpadaka u saglasnosti sa datim uslovima u licenci.
- upravljati impijantima, instalacijama i aparaturom za tretiranje otpadaka saglasno sa uputstvima i odgovarajućim tehničkim standardima.
- voditi evidencije i starati se o podacima za otpatke, u saglasnosti sa predviđenim propisima ovog zakona.
- omogućiti slobodan pristup nadležnom organu za kontrolu i nadgledanje lokacije, objekata, impijanata, njihove instalacije i inspekciju dokumentacije za upravljanje otpacima i
- u slučaju nesreće, hitno obavestavati nadležni organ shodno odredbama ovog zakona.

Clan 21

Dužnosti operatora u deponiji

21.1. Operator deponije je dužan za sledeće:

- izraditi operativni plan za upravljanje otpacima u deponiji kao i njegovo sprovođenje.
- uskladištiti otpatke u skladu s propisanim uslovima u licenci.
- primenjuje mere, kojima garantuje zaštitu životne sredine u skladu sa utvrđenim propisima važećih odredaba.
- odobravati slobodan pristup kontrolnom nadležnom organu kao i vršenje nadzora nad dokumentacijom u deponiji.
- voditi registar po odredbama ovog zakona i
- u slučajevima nesreće odmah obavestava nadležni organ po ovom zakonu i drugim podzakonskim aktima.

21.2. Operator deponije je dužan da odbije prijem otpadaka koji nisu za uskladištenje po uslovima njegove licence.

ZAKON O OTPADU**VII. AKTIVNOSTI ZA UPRAVLJANJE
OTPACIMA****Član 22****Izgradnja objekata i oprema za upravljanje otpacima**

- 22.1. Objekti i opreme moraju imati odobrenje za upravljanje otpacima i moraju biti tehnički pripremljene za tretiranje, magaciniranje, i uskladištenje otpadaka.
- 22.2. Izgradnja i funkcionisanje objekata i opreme za upravljanje otpacima, trebaju da budu saglasni sa zakonom.
- 22.3. Jedna ili više opština, međusobnim dogovorom, mogu utvrditi zajedno korišćenje lokacije na njihovoj teritoriji za izgradnju objekata kao u stavu 1 ovog člana.
- 22.4. Ako opštine ne postižu međusobni dogovor da odrede lokaciju za upravljanje otpacima, onda konačnu odluku po tom pitanju donosi Ministarstvo.

Član 23**Skupljanje i transport otpadaka**

- 23.1. Osoba snabdevena licencom za prikupljanje i transportovanje otpadaka, skuplja otpatke od proizvođača i/ili posedavalaca koji transportuje do objekta, odnosno mesto za upravljanje otpacima.
- 23.2. Opasni otpaci skupljaju se i transportuju posebno.
- 23.3. Transport otpadaka vrši se odgovorajućim sredstvima i na prikladan način, da ne bi došlo do njihovih širenja, rasipanja i raspadanja.
- 23.4. Ako dodje do nekog zagadjenja tokom transporta otpadaka, transporter je dužan da zagadjeno mesto vrati u prvobitnom stanju.
- 23.5. Ukoliko transportovani otpaci nisu prihvaćeni u namenjeno mesto, transporter treba da ih vrati u prethodnom mestu.

Član 24**Magacioniranje otpadaka**

- 24.1. Otpaci se moraju magacionirati u tehničko pripremljenim lokacijama za njihovo privremeno očuvanje.
- 24.2. Rok privremenog očuvanja otpadaka ne može trajati duže od tri godine.

Član 25**Tretiranje otpadaka**

- 25.1. Tretiranje otpadaka vrši se u skladu sa utvrdjenim uslovima u licenci.
- 25.2. Biološko i termičko tretiranje otpadaka odobrava se samo u slučajevima korišćenja otpadaka kao sekundarnih sirovina za dobijanje energije.

Član 26**Ponovno korišćenje i prerada otpadaka**

- 26.1. Otpaci se koriste u svojstvu sekundarne sirovine i dobijanje energije.
- 26.2. Otpaci korišćeni kao sekundarna sirovina, skupljaju se, transportuju se i magaciniraju se kao posebne.
- 26.3. Dobijeni produkti tokom reciklisanja otpadaka ne smeju izazvati štetne uticaje po pitanju životne sredine.
- 26.4. Ponovno korišćeni i reciklisani otpaci ne mogu se uskladištavati ili se zapaliti bez odobrenja Ministarstva.

Član 27**Uskladištenje otpadaka**

- 27.1. Otpaci prethodno tretirani i korišćeni deponiraju se u licenciranim objektima.
- 27.2. Deponije otpadaka dele se na:
- deponije opasnih otpadaka;
 - deponije neopasnih otpadaka; i
 - deponije inertnih / čvrstih otpadaka.
- 27.3. Vlada, na predlog Ministarstva, izdaje normativni akt koji uređuje aspekte sredine u upravljanju deponijama, koji podržava cilj ovog zakona i obuhvata uslovi licenciranja, sadržaj licence, postupak za prijem otpadaka, metode kontrolisanja i nadgledanja aktivnosti tokom operacije u deponiji, procedura zatvaranja deponija kao i uslove njihovog zbrinjavanja nakon korišćenja.
- 27.4. Kriterije u vezi izbora lokacije za deponije po stavu 2. ovog člana uz predlog Ministarstva podzakonskim aktom utvrđuje Vlada.

Član 28**Odredbe o upravljanju komunalnim otpacima**

- 28.1. Komunalni otpaci se skupljaju i tretiraju u skladu sa

odredbama ovog zakona i drugih posebnih akata predviđenim za komunalne delatnosti.

- 28.2. Komunalni otpaci, koji su izmešani sa opasnim otpacima trebaju da se odvoje ako postoji ekonomski interes za to, inače u tom slučaju oni će se svrstati u opasnim otpacima.
- 28.3. Domaćinstva su primorena da njihove otpatke otklanjaju u određene lokacije koje će ih odrediti licencirana preduzeća koja se bave skupljanjem otpadaka, dok se opasni otpaci otklanjaju u posebnim utvrdjenim lokacijama za njih.
- 28.4. Opštine su dužne da organizuju skupljanje komunalnih otpadaka, koji nisu za otklanjanje u kontejnerima (obimni otpaci).
- 28.5. Domaćinstva i drugi proizvođači komunalnih otpadaka su dužni da odvajaju po vrstama u cilju njihovog reciklisanja.
- 28.6. Opštine uredjuju organizovanje i način za odvajanje reciklažnih otpadaka u saglasnosti sa lokalnim planom po stavu 1, člana 10. ovog Zakona.

Član 29

Posebne odredbe za upravljanje opasnim otpacima

- 29.1. Opasni otpaci odvajaju se na bazi njihovih karakteristika, koji čine otpadak opasnim saglasno listi H, C i Tab.1 u Prilogu 03, ovog zakona.
- 29.2. Za vreme skupljanja, odvajanja ili selekcije, magacioniranja, transporta, tretiranja i uskladištenja opasnih otpadaka moraju se ambalažirati i paketi-rati po utvrdjenim pravilima posebnim aktom kojeg uz predlog Ministarstva donosi Vlada.
- 29.3. Zabranjeno je uskladištenje opasnih otpadaka, bez prethodnog tretiranja, radi smanjivanja štetnih komponenata u otpacima, smanjivanje opasnih štetnih odlika i po zapremini otpadaka.
- 29.4. Zabranjeno je razblaživanje opasnih otpadaka, sa namerom njihovog rastovara u prostoru, izuzev u slučajevima kad to odobrava Ministarstvo.
- 29.5. Ministar posebnim aktom utvrdjuje granične vrednosti usredsredjenja opasnih komponenata u otpacima.

Član 30

Prpratni dokumenti za otklanjanje otpadaka

- 30.1. Kretanje svih otpadaka od jednog mesta do drugog mesta osim onih opštinskih, od domaćinstva se

prati posebnom dokumentacijom, uvek dok ne stigne u njihovo određeno odredište.

- 30.2. Proizvođač ili posedavalac otpadaka treba da sačuva jedan primerak prpratne dokumentacije otpatka i popunjeni dokumenat sa podacima od primaoca otpadaka.
- 30.3. Ako proizvođaču ili posedavaocu otpadaka u roku od 30 dana nije prispeo popunjeni dokumenat od primaoca otpadaka, onda je on dužan da pokrene postupak proverenja za premeštanje otpadaka kao i obavestiti odmah nadležni organ.
- 30.4. Proizvođač ili posedavalac otpadaka dužan je da sačuva prpratnu dokumentaciju za otklanjanje otpadaka najmanje 2 godine.
- 30.5. Sadržaj, forma i način popunjavanja dokumenata za premeštanje otpadaka su utvrdjeni u Prilogu 04, ovog zakona.

Član 31

Prpratni Dokument opasnih otpadaka

- 31.1. Otklanjanje opasnih otpadaka prati se posebnim dokumentom.
- 31.2. Sadržaj, broj primeraka, prijemna i dostavna procedura od ovlašćenih lica uredjuju se odredbama podzakonskog akta koji se odnosi na opasne otpatke.

Član 32

Upravljanje specifičnim otpacima

Ministar posebnim aktima utvrdjuje posebne propise za upravljanje specifičnim otpacima.

VIII. LICENCA ZA UPRAVLJANJE OTPACIMA

Član 33

Licenca za upravljanje otpacima

- 33.1. Osoba ne može sama preduzeti inicijativu za upravljanje otpacima bez prethodno pribavljanja licence za upravljanje otpacima.
- 33.2. Kriterije za odobravanje ili odbijanje licence oblik aplikacije, sadržaj i uslove licence, postupak izdavanja, uslove odbijanja, rok važenja, revokaciju i promene licence, utvrdjuje Ministarstvo podzakonskim aktom.

ZAKON O OTPADU

**IX. PREKOGRANIČNI PROMET
OTPADAKA**

Član 34

Opste odredbe za prekogranični promet otpadaka

- 34.1. Prekogranični promet otpadaka vrši se saglasno odredbama ovog zakona, Regulative CE 259/93/EEC, Bazelske Konvencije, propisima drumskog saobraćaja (ADR), železničkog saobraćaja (RID) i vazduhoplovnog saobraćaja.
- 34.2. Otpaci čiji objekti za njihovo tretiranje i deponiranje ne postoje na Kosovo mogu se izvoziti.
- 34.3. Odobrava se uvoz opasnih otpadaka na Kosovo samo onda kad postoje odgovarajući objekti i instalacije za njihovo tretiranje i uz odobrenje Ministarstva.
- 34.4. Zabranjuje se uvoz i tranzit opasnih otpadaka osim u slučajevima kad to odobrava Vlada.
- 34.5. Odobrenje za tranzit neopasnih otpadaka izdaje Ministarstvo.
- 34.6. Otpaci koji se tranzituju preko Kosova ne mogu se zadržati na njenoj teritoriji duže od dvadeset i četiri sata.
- 34.7. Podnosilac zahteva radi pribavljanja odobrenja za prekogranični promet otpadaka prezentira finansijsku garanciju ili neki drugi oblik garancije.
- 34.8. Ministar podzakonskim aktom utvrđuje dalji tok postupka za odobrenje uvoza, izvoza ili tranzit otpadaka.

Član 35

Ilegalan promet otpadaka

U slučaju prekograničnog ilegalnog prometa, uvoznik svojim troškovima je dužan da bezbedno vrati otpatke kod izvoznika, u roku od 7 dana od dana prispevanja na Kosovo

**X. IZVEŠTAJ I REGISTAR PODATAKA ZA
UPRAVLJANJE OTPACIMA**

Član 36

Izveštaj za upravljanje otpacima

- 36.1. Izveštaj za upravljanje otpacima na teritoriji Kosova je sastavni deo Izveštaja o stanju životne sredine.

- 36.2. Opštine su dužne podneti izveštaj za realizaciju lokalnog plana za upravljanje otpacima.

- 36.3. Proizvodjač i posedavalac otpadaka isključujući proizvodjača komunalnih otpadaka moraju podneti godišnji izveštaj Miniistarstvu.

- 36.4. Izveštaj iz stava 36.1. ovog člana, sadrži podatke o:

- a) vrsti, sastavu, svojstvu, količini, poreklu, čuvanju, prometu, tretiranju, preradi, deponiranju otpadaka i primljenim otpacima u objektima i instalacijama za upravljanje otpacima.
- b) vrsti, sastavu, svojstvu, količini, poreklu, čuvanju, prometu i destinaciji sekundarne sirovine dobijene u objektima za upravljanje otpacima.

- 36.5. Prilog 05 ovog zakona sadrži Obrazac-Formular za izveštaj iz stava 36.3 ovog člana.

Član 37

Registar podataka

- 37.1. Registar podataka sadrži podatke: vrstu, osobine, količinu i klasifikaciju otpadaka, objekte i licencu za upravljanje otpacima, odobrenja za objekte za upravljanje otpacima, odobrenja za transport, uvoz, izvoz i tranzit otpadaka.
- 37.2. Registar podataka za upravljanje otpacima donosi i vodi Ministarstvo.

**XI. FINANCIRANJE ZA UPRAVLJANJE
OTPACIMA**

Član 38

Finansijski izvori

- 38.1. Finansijska sredstva za upravljanje otpacima obezbeđuju se od:
- a. budžeta Kosova;
 - b. budžeta opština;
 - c. donacije i grantove;
 - d. plaćenih izvora operatora, proizvodjača, vlasnika i drugih lica po odredbama ovog zakona;
 - e. druga finansijska sredstva utvrđenim zakonom.

- 38.2. Za upravljanje otpacima mogu se koristiti i ekonomski mehanizmi.

Član 39

Korišćenje finansijskih sredstava

Sredstva iz finansijskih izvora po članu 38 ovog zakona koriste se za sledeće:

- a. za svrhe podržavanja usluga za upravljanje otpacima na osnovu postojećih ugovora o uslugama;
- b. za implementaciju i selekciju otpadaka nakon njihovog skupljanja;
- c. za stimulisanje procesa reciklisanja i osnivanja berze za otpadke;
- d. za stimulisanje korišćenja i uvođenja čistijih tehnologija za tretiranje otpadaka;
- e. za operativne i investicione troškove, za skupljanje i tretiranje ili ponovno korišćenje nekih korisnih specifičnih otpadaka;
- f. za saniranje kontaminiranih i zagadjenih područja u prošlosti;
- g. za druge troškove u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa koji uređuju zaštitu životne sredine.

XII. SLUŽBENA INSPEKCIJA I NADGLEĐANJE

Clan 40

Službeno nadgledanje

- 40.1. Službeni nadgledanje za sprovođenje ovog Zakona i njegovih odredaba vrši Ministarstvo.
- 40.2. Ukoliko se tokom nadgledanja utvrđuje da odluka ovlašćenog organa koja je pravosnažna po upravnom postupku, je u suprotnosti sa materijalnim odredbama ovog Zakona ili njegovih odredaba, onda odluku poništava Ministarstvo po njenim službenim dužnostima.
- 40.3. Ukoliko se tokom nadgledanja utvrđuje da odluka inspektora za životnu sredinu koja je pravosnažna po upravnom postupku je u suprotnosti sa materijalnim odredbama ovog Zakona ili njegovih odredaba onda odluku poništava Ministarstvo po njenim službenim dužnostima.
- 40.4. Ministarstvo za poništenje prvostepene odluke po stavovima 1. i 2. ovog člana donosi odluku u roku od godinu dana od dana njenog stupanja na snagu.
- 40.5. Protiv odluke iz stava 4. nije dozvoljena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor.

Clan 41

Inspeksijski nadzor

- 41.1. Inspekciju po pitanjima aktivnosti za upravljanje otpacima vrši Inspektorat za zaštitu životne sredine.
- 41.2. Ovlašćenjem Ministra, inspekciju oko aktivnosti za upravljanje otpacima mogu vršiti i druga službena

lica iz Ministarstva.

Clan 42

Dužnosti inspektora

Dužnosti inspektora su:

- a) Kontrolisati stvaranje, proizvodnju, skupljanje, prikupljanje, očuvanje, promet, tretiranje i uskladištenje otpadaka;
- b) verifikovati funkcionalnost objekata, opreme i instalacije za tretiranje otpadaka;
- c) kontrolisati transport i promet opasnih otpadaka u okviru procesa za upravljanje otpacima;
- d) verifikovati upravljanje otpadaka od strane posedavalca otpadaka;
- e) kontrolisati i konstatovati realizaciju planova po pitanju upravljanja otpacima;
- f) kontrolisati način vođenja i očuvanja podataka za upravljanje otpacima;
- g). kontrolisanje procedure tokom transportovanja otpadaka unutar granice Kosova, u toku uvoza, izvoza i tranzita;
- h). kontrolisati sprovođenje odredaba ovog Zakona i drugih akata donosenim po njegovoj osnovi;
- i). izrađuje zapisnik za realizaciju inspeksijskih poslova i predlaže potrebne mere za upravljanje otpacima;
- j). konstatovati ispunjavanje radnih uslova od operatora saglasno sa utvrdjenim uslovima licencom za upravljanje otpacima.

Clan 43.

Nadležnosti inspektora

Nadležnosti inspektora su:

- a) naložiti realizaciju plana za upravljanje otpacima;
- b) naložiti proizvođaču ili posedavalcu otpadaka vođenje evidencije i čuvanje podataka o otpacima kako je utvrdjeno ovim zakonom i drugim propisima;
- c) naložiti proizvođaču ili posedavalcu otpadaka da preda otpatke samo ovlašćenim pravnim ili fizičkim licima licencom za upravljanje otpacima;
- d) naložiti proizvođača da odredi odgovorno lice za upravljanje otpacima;
- e) naložiti sprovođenje mera kojima se obezbeđuje zaštita životne sredine u objektima za upravljanje otpacima;
- f) naložiti licencirana lica za upravljanje otpacima da otpatke prikupljaju i transportuju odvojeno po njihovim vrstama;
- g) zabraniti svaki transport natovarenim otpacima suprotno utvrdjenim uslovima u odobrenje za

ZAKON O OTPADU

- transport i zahtevima iz Bazelske Konvencije, ADR, RID i kriterijama vazdušnog prometa;
- h) zabraniti prijem, tretiranje i uskladištenje otpadaka suprotno utvrdjenim uslovima u licenci;
 - i) zabraniti izgradnju objekata i impijanata, instalacionih objekata za upravljanje otpacima koji ne ispunjavaju tehničke uslove i druge zahteve koji proizlaze iz ovog Zakona i drugih normativnih akata;
 - j) zabraniti transport opasnih otpadaka ukoliko transporter ne raspolaže ne raspolaže licencom i kompletiranu dokumentaciju;
 - k) zabraniti magacioniranje otpadaka u tehničko nepripremljenim lokacijama za privremeno očuvanje otpadaka i ako ne poseduje ili mu je istekao rok važnosti njegovoj licenci;
 - l) zabraniti upotrebu objekta, instalacija, korišćenje aparature i opreme za koje nije izdata licenca;
 - m) zabraniti korišćenje pokretne opreme za tretiranje otpadaka bez posedovanja dozvole za korišćenje lokacije;
 - n) zabraniti mešanje komunalnih otpadaka sa opasnim otpacima;
 - o) zabraniti prijem opasnih otpadaka u deponijama komunalnih otpadaka;
 - p) zabraniti mešanje raznovrsnih opasnih otpadaka;
 - q) zabraniti uvoz, izvoz i tranzit ostvarenim u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i drugim propisima iz ovog zakona.

Clan 44**Dužnosti opštinskog inspektora**

Opštini poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora po pitanjima delatnosti za upravljanje otpacima u tim objektima i opreme za koje gradjevinsku dozvolu izdaje opštinski nadležni organ samouprave izuzev inspekcijskog nadzora za upravljanje opasnim otpacima.

Clan 45**Odluka i žalbeni postupak**

- 45.1. U toku postupaka za obavljanje inspekcijskog nadzora o upravljanju otpacima, u slučajevima za preduzimanje mera preko inspekcijskog naloga i zabrane, ovlašćeno lice donosi odluku.
- 45.2. Inspektor za zaštitu životne sredine može doneti i usmenu odluku ukoliko se ustanovi da preti neposredna opasnost od uticaja otpadaka i stranki se dostavlja pismena odluka u roku od 8 dana od dana prijema usmene odluke
- 45.3. Protiv odluke opštinskog inspektora za otpatke, žalba se upućuje Izvršnom šefu Opštine.

- 45.4. Po žalbi protiv odluke Izvršnog šefa Opštine i inspektora za zaštitu sredine u Ministarstvu odlučuje Ministarstvo.
- 45.5. Protiv odluke Ministarstva nije dozvoljena žalba ali može se pokrenuti upravni spor. Protiv kona;ne administarstivne odluke može se izjaviti žalna nadležnom sudu

Clan 46

Inspektor se ovlašćuje službenim dokumentom, čiju formu i sadržaj utvrđuje Ministar posebnim aktom.

XIII. ADMINISTRATIVNE SANKCIJE**Clan 47**

- 47.1. Kaznom od 500 do 100.000 € kažnjava se svako pravno lice za prekršaj u slučajevima:
 - a). Vršenje aktivnosti za upravljanje otpadacima bez licence ili u suprotnosti sa uslovima licence za upravljanje otpacima;
 - b). Kažnjava se po stavu 2, člana 16. ovog zakona, lice koje prenosi otpadke od drugih lica osim autorizovanih lica prema ovom zakonu;
 - c). Posedavalac otpadaka koji ne obaveštava odmah zvanične organe za svaki gubitak, raspadanje, ekces, ili neki drugi tok u vezi sa otpacima koji prouzrokuju ili mogu prouzrokovati zagadjivanje životne sredine, prema stavu 3 člana 16. ovog zakona;
 - d). Proizvodjač otpadaka koji ne izradi i sprovodi operativni plan za upravljanje otpacima, ne vrši njihovo sigurno očuvanje i ne dozvoljava slobodan pristup nadležnim organima za nadzor, član 18. stav. 1. tačka (a, d, dhe g);
 - e). Ako transporteri opasnih otpadaka vrše promet otpadka u suprotnosti sa licencom, ili nemaju odgovarajuću dokumentaciju prema ovom zakonu i drugih normativnih akata član 19. stav.1. tačka (a i c);
 - f). Ako operatori ne izrade operativni plan za upravljanje otpacima, ne tretiraju odpadake u saglasnosti sa licenciranim uslovima i u slučaju aksidenta ne obaveste odmah ovlascene organe član 20. stav.1 tačka (a,b i f);
 - g). Ako operatori po deponijama, ne izrade operativni plan za upravljanjeje otpacima ne izvrše tretiranje otpadaka u saglasnosti sa licenciranim uslovima i u slučaju aksidenata ne obaveste odmah nadležne organe član 21 stav 1 tačka (a, b i f);
 - h). Podnosilac zahteva koji daje netačne ili lažne informacije u cilju dobijanja licence.
 - i). Kada se uvoz, izvoz ili tranzit otpadaka vrši bez

potrebne dozvole ili kad prekrše njihove uslove i zakonske odredbe ili bilo koji drugi normativni akt.

47.2. Kaznom od 200 do 5.000 € kažnjava se po stavu 47.1 ovog člana odgovorno lice pravnog lica.

Clan 48

Pored predviđene novčane kazne prema članu 47, kao preventivna mera za zaštitu životne sredine i zdravlja čoveka, od inspektorata mogu se narediti i:

- a) obavljanje potrebnih poslova od operatora ili nosioca licence,
- b) intervencija ovlašćenih organa za pravno-imovinska pitanja za vršenje potrebnih poslova za naknadu potrošnje od operatora ili nosioca licence, ili
- c) privremena konfiskacija opreme.

Clan 49

49.1. Kaznom od 500 do 5.000 €, kažnjava se svako pravno lice ako počinii bilo koji prekršaj kao:

- a) Korišćenje tehnologije, koja ne ispunjavaja uslove za smanjenje stvaranja otpadaka i efikasno koriscenje sirovina (stav 1, član 17).
- b) Ne osigura sprovođenje principa hijerarhije, ne skuplja otpadke prema posebnim vrstama, za potrebe daljnjeg tretiranja, i ne deponira u sigurnim uslovima, da ne bi uticalo na životnu sredinu i zdravlje čoveka (član 18 tačka c.i d.).
- c) Ne odredi kvalifikovanu osobu za stručne poslove u objektima i opremama za upravljanje otpadaka (član 21 tačka g.).
- d) Ne vodi pravilno potrebnu dokumentaciju sa podacima (član 18 tačka f., član 20. tačka d., i član 21 tačka e.).
- e) Ako se vrši promet otpadaka sa nepokrivenim ili otvorenim vozilom, ili otpaci nisu paketirani i etiketirani na odgovarajući način, i u slučaju zagađivanja za vreme transporta nedostaje čišćenje mesta na nivou dozvoljenim stepenom zagađivanja. (član 23 stav. 2 i 3).
- f) Kada se magacionirani otpaci i dalje drže tj. i posle zakonom predviđenog roka (član 24 tačka 2.).
- g) Ukoliko vrši uskladištenje otpadaka u suprotnosti uslovima licence (član 27 stav.1).
- h) U slučaju kada ne vrši skupljanje obimnih otpadaka odvojeno od komunalnih otpadaka (član 28 stav.4).
- i) Ako ne preduzima posebne mere kod upravljanja specifičnim otpacima (član 33).
- j) Ne prikazuje potrebne podatke i izveštaje u odredjenom roku.

49.2. Kaznom od 100 do 400 € kažnjava se i odgovorno lice pravnoga lica za vršenje poslova po stavu 49.1 ovog člana.

Clan 50

Kaznom od 100 do 400 €, kazni će se za prekršaj odgovorno lice upravnih organa, odnosno organizacija koja daje javna ovlašćenja ako:

- a) nema plan za upravljanje otpacima.
- b) vrši klasifikaciju otpadaka bez vadjenja izvoda o osobinama otpadaka.
- c) vrši bez ovlašćenja kategorizaciju otpadaka.
- d) izdaje dozvole i daje saglasnost u slučajevima kada zahtevu nije priložena kompletna dokumentacija.
- e) ne daje javne oglase.
- f) ne daje potrebne podatke od osnove podataka za ispunjenje registra podataka.
- g) ne održava i vodi centralni registar za otpadke.

Clan 51

Mandatne administrativne sankcije

Ministar će doneti podzakonski akt, kojim će se regulisati i vršiti sistematizacija svih aktivnosti sa otpacima koje su štetne za životnu sredinu i zdravlje čoveka, a koja će podvrgnuti novčanim kaznama.

Clan 52

U slučajevima kada se odgovornost ne može pripisati posebno jednom licu ili grupi lica, onda će Vlada Kosova biti odgovorna snositi troškove koji nastaju eliminisanjem štetnih otpadaka ili saniranjem štete u životnoj sredini, u skladu sa finansijskim mogućnostima.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE OREDBE

Clan 53

Subsidiarno sprovođenje

Za sprovođenje ovog zakona i njegovih odredaba primeniće se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku ako drugačije nije regulisano ovim zakonom.

Clan 54

Vlada i Ministarstvo su obavezni da u roku od 18 meseci donesu podzakonske akte koji proizlaze iz ovog Zakona.

Clan 55

Opštine su obavezne da u roku od 18 meseci usklade svoje uredbe po osnovi ovog Zakona.

Clan 56

56.1 Ovim zakonom prestaje važiti sva odredba važećeg zakona koja nije u skladu sa njim.

ZAKON O OTPADU

56.2. Ekonomsko regulisanje usluga za uklanjanje otpadaka i za pružaoce usluga prikupljanja otpadaka (kao što je utvrđeno Pravilnikom UNMIK-a br. 2004/49) ostaje samo u nadležnosti regulativne kancelarije za vode i otpadke

Clan 57

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

UNMIK/UR/2006/31
05.05.2006

PRILOZI

**PRILOZI U ZAKONU O
OTPACIMA**

Prilozi ovog zakona čine integralni deo zakona o otpacima

Prilozi se odnose na standarde naučnih, tehničkih i administrativnih pitanja

Promene standarda automatski se inkorporišu i menjaju bez redovne zakonske procedure.

Dokumenti priloženi zakonu o otpacima su prikazani kao posebni prilozi gde će se sadržati:

Katalog EU o otpacima, Prilog – 01

Lista OECD-ja (Zelena lista, oker lista i crvena lista), Prilog – 02

Lista H i C, Lista Q, D, i R, Prilog - 03

Prateći dokument tokom prometa otpadaka, Prilog -04

Obrazac za izveštaj o otpacima, Prilog – 05

PRILOG 01

KATALOG OTPADAKA

Na osnovu odluke 94/3/EC i 94/904/EC, ovaj spisak otpadaka stupa na snagu 01.januara. 2002.godine

Katalog otpadaka je jedan spisak, gde su uključene sve vrste opasnih otpadaka neopasni i inertni otpaci i kao takav omogućuje bolju klasifikaciju svih otpadaka.

Pojedine grupe otpadaka su zabeležene dvocifrenim brojevima, dok su određene vrste otpadaka naznačene brojem od šest cifara.

Brojevi kao oznake nazivaju se kodovi otpadaka i imaju sledeće značenje:

- ~ Prvi i drugi broj pokazuju aktivnost ili vrste delatnosti i mesto gde je proizveden otpadak.
- ~ Treći i četvrti broj, pokazuju proces, po kojem je proizveden otpadak
- ~ Peti i šesti broj pokazuju deo procesa, u kome je

nastao otpadak.

Klasifikacija otpadaka po evropskom katalogu, na bazi njihovog porekla dele se u 20 – grupe, koje su prikazane u tabeli I:

Tab: I

BR.	GRUPE OTPADAKA
01	Otpaci koji nastaju kao rezultat eksploracije, kopova, zamota kao i drugih prerada minerala i rudnika.
02	Ostaci iz agrokulture, hortikulture, lova, ribolova i primarnih proizvoda iz aquakulture, prehrambene prerade artikala i dr.
03	Otpaci iz prerade drva, proizvodnje papira, kartona, celuloze/pulpe, panela i nameštaja.
04	Otpaci sa kožne industrije, industrije krzna, tekstila.
05	Ostaci sa rafinerije nafte, purifikacije/prečišćavanja nafte i pirolitskog tretiranja uglja.
06	Ostaci sa hemijskih neorganskih procesa.
07	Ostaci sa organskih hemijskih procesa.
08	Ostaci sa proizvodnje, formuliranje, snabdevanje i korišćenje (PFSK) lakiranih slojeva (boja, lakova i bezbojnih emajlova), lepkova, stambila/pečatova i boje štamparije.
09	Ostaci sa fotografske industrije.
10	Neorganski ostaci sa procesa obrade mineralnih materija odnosno vodenih kultura.
11	Neorganski ostaci koji sadrže metale sa procesa obrade metala, navlake metala i hidrometalurgije obojenih metala.
12	Ostaci od mehaničkog oblikovanja i površinske obrade metala i plastike.
13	Ostaci ulja (izuzev jestivih ulja, 05 i 12).
14	Ostaci sa organskih substancija koji se koriste kao razredjivači (izuzev 07 i 08).
15	Otpad i ostaci sa absorbiranih ambalaža, krpe za čišćenje, materijala za filtriranje i zaštitnih navlaka, koji nisu drugde u spisku specifikovani.
16	Otpad i ostaci koji u spisku nisu drugde u spisku specifikovani.
17	Otpad i ostaci sa građevinskih konstrukcija i rušenja/demoliranja u građevinarstvu (uključujući i izgradnju puteva).
18	Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i stoke/životinja i/ ili srodnih israživanja (isključujući otpad iz domaćinstva i restorana, koje ne potiče iz neposredne zdravstvene zaštite).
19	Otpad i ostaci sa postrojenja za preradu otpadaka, otpadaka sa prerade zagađenih voda van impijanata i industrijskih voda.

20 Komunalni i slični komercijalni , industrijski i institucionalni otpaci uključujući sakupljene frakcije odvojeno.

Evropski katalog otpadaka je prikazan u nastavku:

01 OTPADI KOJI POTIČU OD ISTRAŽIVANJA, ISKOPAVANJA IZ RUDNIKA ILI KAMENOLOMA, I FIZIČKOG I HEMIJSKOG TRETMANA MINERALA

01 01	otpadi od iskopavanja minerala
01 01 01	otpadi od iskopavanja minerala za crnu metalurgiju
01 01 02	otpadi od iskopavanja minerala za obojenu metalurgiju
01 03	otpadi od fizičke i hemijske obrade minerala za crnu metalurgiju
01 03 04*	jalovine iz prerade sulfidne rude koje stvaraju kiselinu
01 03 05*	druge jalovine koje sadrže opasne supstance
01 03 06	jalovine drugačije od onih navedenih u 01 03 04 i 01 03 05
01 03 07*	ostali otpadi iz fizičkog i hemijskog tretmana minerala za crnu metalurgiju koji sadrže opasne supstance
01 03 08	prašnjavi i praškasti otpadi drugačiji od onih navedenih u 01 03 07
01 03 09	crveni mulj iz proizvodnje aluminijuma drugačiji od onog navedenog u 01 03 07
01 03 99	otpadi koji nisu drugačije specifikirani
01 04	otpadi iz fizičke i hemijske obrade minerala za obojenu metalurgiju
01 04 07*	otpadi iz fizičke i hemijske obrade minerala za obojenu metalurgiju koji sadrže opasne supstance
01 04 08	otpadni šljunak i drobljeni kamen drugačiji od onih navedenih u 01 04 07
01 04 09	otpadni pesak i gline
01 04 10	prašnjavi praškasti otpadi drugačiji od onih navedenih u 01 04 07
01 04 11	otpadi od prerade kalijum karbonata i kamene soli drugačiji od onih navedenih u 01 04 07
01 04 12	ostaci i drugi otpadi od pranja i čišćenja minerala drugačiji od onih navedenih u 01 04 07 i 01 04 11
01 04 13	otpadi od sečenja o obrade kamena drugačiji od onih navedenih u 01 04 07
01 04 99	otpadi koji nisu drugačije specifikirani

ZAKON O OTPADU

01 05	muljevi nastali bušenjem i drugi otpadi od bušenja	02 03 03	otpadi od ekstrakcije
01 05 04	muljevi i otpadi od bušenja za izvorišta pitke vode	02 03 04	materijali nepodobni za jelo ili obradu
01 05 05*	muljevi i otpadi od bušenja koji sadrže naftu	02 03 05	muljevi od tretmana tečnog otpada na lokaciji stvaranja
01 05 06*	muljevi od bušenja i drugi otpadi od bušenja koji sadrže opasne supstance	02 03 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
01 05 07	muljevi od bušenja i otpadi koji sadrže barit drugačiji od onih navedenih u 01 05 05 i 01 05 06	02 04	otpadi od prerade šećera
01 05 08	muljevi od bušenja i otpadi koji sadrže hlorid drugačiji od onih navedenih u 01 05 05 i 01 05 06	02 04 01	zemlja od čišćenja i pranja šećerne repe
01 05 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	02 04 02	kalcijum karbonat van specifikacije
		02 04 03	muljevi od tretmana tečnog otpada na lokaciji stvaranja
		02 04 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
		02 05	otpadi od industrije mlečnih proizvoda
		02 05 01	materijali nepodobni za jelo ili obradu
		02 05 02	muljevi od tretmana tečnog otpada na lokaciji stvaranja
		02 05 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
		02 06	otpadi od industrije peciva i konditorske industrije
02 OTPADI IZ POLJOPRIVREDE, HORTIKULTURE, AKVAKULTURE, ŠUMARSTVA, LOVA I RIBOLOVA, PRIPREME I PRERADE HRANE		02 06 01	materijali nepodobni za jelo ili obradu
02 01	Otpadi iz poljoprivrede, hortikulture, akvakulture, šumarstva, lova i ribolova	02 06 02	otpadi od konzervansa
02 01 01	muljevi od pranja i čišćenja	02 06 03	muljevi od tretmana tečnog otpada na lokaciji stvaranja
02 01 02	otpad od životinjskog tkiva	02 06 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
02 01 03	otpad od biljnog tkiva	02 07	otpadi od proizvodnje alkoholnih i bezalkoholnih napitaka (izuzev kafe, čaja i kakaoa)
02 01 04	otpadna plastika (isključujući ambalažu)	02 07 01	otpadi od pranja, čišćenja i mehaničkog smanjivanja sirovog materijala
02 01 06	životinjski feces, urin i đubrivo (uključujući i otpadnu slamu), tečni otpad, sakupljen odvojeno i tretiran dalje od lokacije stvaranja	02 07 02	otpadi od destilacije alkohola
02 01 07	otpadi od eksploatacije šuma	02 07 03	otpadi od hemijskog tretmana
02 01 08*	agrohemijski otpad koji sadrži opasne supstance	02 07 04	materijali nepodobni za jelo ili obradu
02 01 09	agrohemijski otpad drugačiji od onog navedenog u 02 01 08	02 07 05	muljevi od tretmana tečnog otpada na lokaciji stvaranja
02 01 10	otpad od metala	02 07 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
02 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	03 OTPADI OD PRERADE DRVETA I PROIZVODNJE PAPIRA, KARTONA, PULPE, PANELA I NAMEŠTAJA	
02 02	otpadi od pripreme i obrade mesa, ribe i druge hrane životinjskog porekla	03 01	otpadi od prerade drveta i proizvodnje panela i nameštaja
02 02 01	muljevi od pranja i čišćenja	03 01 01	otpadna kora i pluta
02 02 02	otpad od životinjskog tkiva	03 01 04*	piljevine, iverje, strugotine, drvo, medijapan i furnir koji sadrže opasne supstance
02 02 03	materijali nepodobni za jelo ili obradu	03 01 05	piljevine, iverje, strugotine, drvo, medijapan i furnir koji sadrže opasne supstance
02 02 04	muljevi od tretmana tečnog otpada na lokaciji stvaranja	03 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
02 02 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	03 02	otpadi od zaštite drveta
02 03	otpadi od pripreme i prerade voća, povrća, žitarica, jestivih ulja, kakaoa, kafe, čaja i duvana; proizvodnje konzervisane hrane; prerada duvana; proizvodnja kvasca i ekstrakta kvasca; priprema i fermentacija melase	03 02 01*	nehalogenizovani organski konzervansi za drvo
02 03 01	muljevi od pranja, čišćenja, ljuštenja, centrifugiranja i separacije	03 02 02*	organohlorni konzervansi za drvo
02 03 02	otpadi od konzervansa	03 02 03*	organometalni konzervansi za drvo

ZAKON O OTPADU

06 01 04*	fosforna i fosforasta kiselina		kiselina
06 01 05*	azotna i azotasta kiselina	06 07 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
06 01 06*	ostale kiseline		
06 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	06 08	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe silicijuma i derivata silicijuma
06 02	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe baza	06 08 02*	otpadi koji sadrže hlorosilane
06 02 01*	kalcijum hidroksid	06 08 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
06 02 03*	amonijum hidroksid		
06 02 04*	natrijum hidroksid i kalijum hidroksid	06 09	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe hemikalija koje sadrže fosfor i hemijskih procesa sa fosforom
06 02 05*	ostale osnovne supstance	06 09 02	fosforna šljaka
06 02 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	06 09 03*	otpadi vezani za reakcije sa kalcijumom koji sadrže opasne supstance ili su kontaminirani njima
06 03	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe soli i rastvora soli i oksida metala	06 09 04	otpadi vezani za reakcije sa kalcijumom drugačiji od onih navedenih u 06 09 03
06 03 11*	čvrste soli i rastvori koji sadrže cijanide	06 09 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
06 03 13*	čvrste soli i rastvori koji sadrže teške metale	06 10	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe hemikalija koje sadrže azot, hemijskih procesa sa azotom i proizvodnje đubriva
06 03 14	čvrste soli i rastvori drugačiji od onih mavedenih u 06 03 11 i 06 03 11	06 10 02*	otpadi koji sadrže opasne supstance
06 03 15*	oksidi metala koji sadrže teške metale	06 10 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
06 03 16	oksidi metala drugačiji od onih navedenih u 06 03 15	06 11	otpadi od proizvodnje neorganskih pigmentata i neprozirnih materija
06 03 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	06 11 01	otpadi vezani za reakcije sa kalcijumom iz proizvodnje titandioksida
06 04	otpadi koji sadrže metale koji nisu navedeni u 06 03	06 11 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
06 04 03*	otpadi koji sadrže arsen	06 13	otpadi od neorganskih hemijskih procesa koji nisu drugačije specificirani
06 04 04*	otpadi koji sadrže živu	06 13 01*	neorganski pesticidi, biocidi i konzervansi za drvo
06 04 05*	otpadi koji sadrže ostale teške metale	06 13 02*	potrošeni aktivni ugalj (osim 06 07 02)
06 04 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	06 13 03	ugljenična čađ
06 05	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje	06 13 04*	otpadi nastali preradom azbesta
06 05 02*	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance	06 13 05*	Čađ
06 05 03	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 06 05 02	06 13 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
06 06	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe hemikalija koje sadrže sumpor, hemijskih procesa sa sumporom i procesa odsumporavanja	07	OTPADI OD ORGANSKIH HEMIJSKIH PROCESA
06 06 02*	otpadi koji sadrže opasne sulfide	07 01	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe osnovnih organskih hemikalija
06 06 03	otpadi koji sadrže sulfide drugačije od onih navedenih u 06 06 02	07 01 01*	tečnosti za pranje na bazi vode i matične tečnosti
06 06 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	07 01 03*	organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti
06 07	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe halogena i hemijskih procesa sa halogenima	07 01 04*	ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti
06 07 01*	otpadi koji sadrže azbest od elektrolize	07 01 07*	halogenovani talozi i ostaci reakcija
06 07 02*	aktivni ugalj od proizvodnje hlora		
06 07 03*	mulj od barijum sulfata koji sadrži živu		
06 07 04*	rastvori i kiseline, na primer kontaktna		

07 01 08*	ostali talozi i ostaci reakcija		proizvodnje drugačiji od onih navedenih u
07 01 09*	halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti	07 03 11	07 03 11
07 01 10*	ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti		07 03 99
07 01 11*	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance	07 04	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe organskih pesticida (osim 02 01 08 i 02 01 09), konzervansi za drvo (osim 03 02) i drugih biocida
07 01 12	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 07 01 11		
07 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	07 04 01*	07 04 01* tečnosti za pranje na bazi vode i matične tečnosti
07 02	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe plastike, sintetičke gume i sintetičkih vlakana	07 04 03*	07 04 03* organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti
07 02 01*	tečnosti za pranje na bazi vode i matične tečnosti	07 04 04*	07 04 04* ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti
07 02 03*	organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	07 04 07*	07 04 07* halogenovani talozi i ostaci reakcija
07 02 04*	ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	07 04 08*	07 04 08* ostali talozi i ostaci reakcija
07 02 07*	halogenovani talozi i ostaci reakcija	07 04 09*	07 04 09* halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti
07 02 08*	ostali talozi i ostaci reakcija	07 04 10*	07 04 10* ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti
07 02 09*	halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti	07 04 11*	07 04 11* muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance
07 02 10*	ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti	07 04 12	07 04 12 muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 07 04 11
07 02 11*	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance	07 04 13*	07 04 13* čvrsti otpadi koji sadrže opasne supstance
07 02 12	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 07 02 11	07 04 99	07 04 99 otpadi koji nisu drugačije specificirani
07 02 13	otpadna plastika	07 05	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe farmaceutskih preparata
07 02 14*	otpadi od aditiva koji sadrže opasne supstance	07 05 01*	07 05 01* tečnosti za pranje na bazi vode i matične tečnosti
07 02 15	otpadi od aditiva drugačiji od onih navedenih u 07 02 14	07 05 03*	07 05 03* organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti
07 02 16*	otpadi koji sadrže opasni silicijum	07 05 04*	07 05 04* ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti
07 02 17	otpadi koji sadrže silicijum drugačiji od onog navedenog u 07 02 16	07 05 07*	07 05 07* halogenovani talozi i ostaci reakcija
07 02 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	07 05 08*	07 05 08* ostali talozi i ostaci reakcija
07 03	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe organskih boja i pigmenta (osim 06 11)	07 05 09*	07 05 09* halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti
07 03 01*	tečnosti za pranje na bazi vode i matične tečnosti	07 05 10*	07 05 10* ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti
07 03 03*	organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	07 05 11*	07 05 11* muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance
07 03 04*	ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	07 05 12	07 05 12 muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 07 05 11
07 03 07*	halogenovani talozi i ostaci reakcija	07 05 13*	07 05 13* čvrsti otpadi koji sadrže opasne supstance
07 03 08*	ostali talozi i ostaci reakcija	07 05 14	07 05 14 čvrsti otpadi drugačiji od onih navedenih u 07 05 13
07 03 09*	halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti	07 05 99	07 05 99 otpadi koji nisu drugačije specificirani
07 03 10*	ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti	07 06	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe masti, sapuna, deterdženata, dezinfekcijskih i kozmetičkih sredstava
07 03 11*	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance	07 06 01*	07 06 01* tečnosti za pranje na bazi vode i matične
07 03 12	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji		

ZAKON O OTPADU

	tečnosti		opasne supstance
07 06 03*	organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	08 01 16	muljevi od boje ili laka drugačiji od onih navedenih u 08 01 15
07 06 04*	ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	08 01 17*	otpadi od uklanjanja boje ili laka koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance
07 06 07*	halogenovani talozi i ostaci reakcija	08 01 18	otpadi od uklanjanja boje ili laka drugačiji od onih navedenih u 08 01 17
07 06 08*	ostali talozi i ostaci reakcija	08 01 19*	vodene suspenzije koje sadrže boju ili lak koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance
07 06 09*	halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti	08 01 20	vodene suspenzije koje sadrže boju ili lak drugačiji od onih navedenih u 08 01 19
07 06 10*	ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti	08 01 21*	otpad od tečnosti za uklanjanje boje ili laka
07 06 11*	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance	08 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
07 06 12	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 07 06 11		
07 06 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani		
07 07	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe finih hemikalija i hemijskih proizvoda koji nisu drugačije specificirani	08 02	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe ostalih premaza (uključujući keramičke materijale)
07 07 01*	tečnosti za pranje na bazi vode i matične tečnosti	08 02 01	otpad od praškastih premaza
07 07 03*	organski halogenovani rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	08 02 02	muljevi na bazi vode koji sadrže keramičke materijale
07 07 04*	ostali organski rastvarači, tečnosti za pranje i matične tečnosti	08 02 03	vodene suspenzije koje sadrže keramičke materijale
07 07 07*	halogenovani talozi i ostaci reakcija	08 02 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
07 07 08*	ostali talozi i ostaci reakcija		
07 07 09*	halogenovani filter-kolači, potrošeni apsorbenti	08 03	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe štamparskog mastila
07 07 10*	ostali filter-kolači, potrošeni apsorbenti	08 03 07	muljevi na bazi vode koji sadrže mastilo
07 07 11*	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje koji sadrže opasne supstance	08 03 08	tečni otpad na bazi vode koji sadrži mastilo
07 07 12	muljevi od tretmana otpadnih voda na lokaciji proizvodnje drugačiji od onih navedenih u 07 07 11	08 03 12*	otpadno mastilo koje sadrži opasne supstance
07 07 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	08 03 13	otpadno mastilo drugačije od onog navedenog u 08 03 12
		08 03 14*	muljevi od mastila koje sadrži opasne supstance
		08 03 15	muljevi od mastila drugačiji od onih navedenih u 08 03 14
		08 03 16*	otpadni rastvori za ecovanje
		08 03 17*	otpadni toner za štampanje koje sadrži opasne supstance
		08 03 18	otpadni toner za štampanje drugačiji od onog navedenog u 08 03 17
		08 03 19*	dispergovana ulja
		08 03 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
08 01	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe i uklanjanja boja i lakova	08 04	otpadi od proizvodnje, formulacije, snabdevanja i upotrebe lepkova i zaptivača (uključujući i vodootporne proizvode)
08 01 11*	otpadna boja i lak koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance	08 04 09*	otpadni lepkovi i zaptivači koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance
08 01 12	otpadna boja i lak drugačiji od onih navedenih u 08 01 11	08 04 10	otpadni lepkovi i zaptivači drugačiji od onih navedenih u 08 04 09
08 01 13*	muljevi od boje ili laka koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance	08 04 11*	muljevi od lepkova i zaptivača koji sadrže
08 01 14	muljevi od boje ili laka drugačiji od onih navedenih u 08 01 13		
08 01 15*	muljevi na bazi vode koje sadrže boju ili lak koji sadrže organske rastvarače ili druge		

	organske rastvarače ili druge opasne supstance	10 01 01	šljaka i prašina iz kotla (izuzev prašine iz kotla navedene u 10 01 04)
08 04 12	muljevi od lepkova i zaptivača drugačiji od onih mavedenih u 08 04 11	10 01 02	leteći pepeo od uglja
08 04 13*	muljevi na bazi vode koji sadrže lepkove ili zaptivače koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance	10 01 03	leteći pepeo treseta i sirovog drveta
08 04 14	muljevi na bazi vode koji sadrže lepkove ili zaptivače drugačiji od onih navedenih u 08 04 13	10 01 04*	leteći pepeo od nafte i prašina iz kotla
08 04 15*	tečni otpad na bazi vode koji sadrži lepkove ili zaptivače koji sadrže organske rastvarače ili druge opasne supstance	10 01 05	čvrsti otpadi na bazi kalcijuma u procesu odsumporavanja gasa
08 04 16	tečni otpad na bazi vode koji sadrži lepkove ili zaptivače drugačiji od onih spomenutih u 08 04 15	10 01 07	muljevi na bazi kalcijuma u procesu odsumporavanja gasa
08 04 17*	ulje terpentinske smole	10 01 09*	sumporna kiselina
08 04 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	10 01 13*	leteći pepeo iz ugljovodonika u obliku emulzije upotrebljenih kao gorivo
08 05	otpadi koji nisu drugačije specificirani u 08	10 01 14*	šljaka i prašina iz kotla iz ko-spaljivanja, koja sadrži opasne supstance
08 05 01*	otpadni izocijanati	10 01 15	šljaka i prašina iz kotla iz ko-spaljivanja drugačiji od onih navedenih u 10 01 14
		10 01 16*	leteći pepeo iz ko-spaljivanja koji sadrži opasne supstance
		10 01 17	leteći pepeo iz ko-spaljivanja drugačiji od onog navedenog u 10 01 16
		10 01 18*	otpadi iz prečišćavanja gasa koji sadrže opasne supstance
		10 01 19	otpadi iz prečišćavanja gasa drugačiji od onih navedenih u 10 01 05, 10 01 07, 10 01 18
		10 01 20*	muljevi iz tretmana otpadnih voda na licu mesta koji sadrže opasne supstance
09	OTPADI IZ FOTOGRAFSKE INDUSTRIJE	10 01 21	muljevi iz tretmana otpadnih voda na licu mesta drugačiji od onih navedenih u 10 01 20
09 01	otpadi iz fotografske industrije	10 01 22*	muljevi na bazi vode iz čišćenja kotla koji sadrže opasne supstance
09 01 01*	rastvori razvijača i aktivatora na bazi vode	10 01 23	muljevi na bazi vode iz čišćenja kotla drugačiji od onih navedenih u 10 01 22
09 01 02*	rastvori razvijača za offset ploče na bazi vode	10 01 24	peskovi iz fluidizovanog sloja
09 01 03*	rastvori razvijača na bazi rastvarača	10 01 25	otpadi od skladištenja goriva i pripreme energana koji koriste ugalj
09 01 04*	rastvori sredstava za fiksiranje	10 01 26	otpadi iz tretmana rashladne vode
09 01 05*	rastvori za izbeljivanje i rastvori sredstava za izbeljivanje i fiksiranje	10 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
09 01 06*	otpadi koji sadrže srebro od tretmana fotografskog otpada na lokaciji stvaranja		
09 01 07	fotografski film i papir koji sadrži srebro ili jedinjenja srebra	10 02	otpadi iz industrije gvožđa i čelika
09 01 08	fotografski film i papir koji ne sadrži srebro ili jedinjenja srebra	10 02 01	otpadi od prerade šljake
09 01 10	kamere za jednokratnu upotrebu bez baterija	10 02 02	neprerađena šljaka
09 01 11*	kamere za jednokratnu upotrebu koje sadrže baterije navedene u 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03	10 02 07*	čvrsti otpadi od tretmana gasa koji sadrže opasne supstance
09 01 12	kamere za jednokratnu upotrebu koje sadrže baterije drugačije od onih navedenih u 09 01 11	10 02 08	čvrsti otpadi od tretmana gasa drugačiji od onih navedenih u 10 02 07
09 01 13*	tečni otpad na bazi vode od obnavljanja srebra na lokaciji stvaranja drugačiji od onog navedenog u 09 01 06	10 02 10	strugotine iz čeličane
09 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	10 02 11*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode
		10 02 12	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 02 11
		10 02 13*	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa koji sadrže opasne supstance
10	OTPADI IZ TERMIČKIH PROCESA	10 02 14	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa drugačiji od onih spomenutih u 10 02 13
10 01	otpadi iz energana i drugih postrojenja za sagorevanje (osim 19)	10 02 15	drugi muljevi i filter-kolači
		10 02 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani

ZAKON O OTPADU

10 03	otpadi iz termičke metalurgije aluminijuma	10 05	otpadi iz termičke metalurgije cinka
10 03 02	strugotine sa anode	10 05 01	šljake iz primarne i sekundarne proizvodnje
10 03 04*	šljake iz primarne proizvodnje	10 05 03*	prašina dimnog gasa
10 03 05	otpaci aluminijuma	10 05 04	ostale čvrste čestice i prašina
10 03 08*	slane šljake iz sekundarne proizvodnje	10 05 05*	čvrsti otpad iz tretmana gasa
10 03 09*	Crna troska iz sekundarne proizvodnje	10 05 06*	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa
10 03 15*	sljušteni komadi koji su zapaljivi ili koji u kontaktu sa vodom emituju zapaljive gasove u opasnim količinama	10 05 08*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode
10 03 16	sljušteni komadi drugačiji od onih navedenih u 10 03 15	10 05 09	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 05 08
10 03 17*	otpadi koji sadrže katran iz proizvodnje anoda	10 05 10*	troska i sljušteni komadi koji su zapaljivi ili koji u kontaktu sa vodom emituju zapaljive gasove u opasnim količinama
10 03 18	otpadi koji sadrže ugljenik iz proizvodnje anoda drugačiji od onih navedenih u 10 03 17	10 05 11	troska i sljušteni komadi drugačiji od onih navedenih u 10 05 10
10 03 19*	prašina dimnog gasa koja sadrži opasne supstance	10 05 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 03 20	prašina dimnog gasa drugačija od one navedene u 10 03 19	10 06	otpad iz termičke metalurgije bakra
10 03 21*	ostale čvrste čestice i prašina (uključujući prašinu iz mlina sa kuglama) koji sadrže opasne supstance	10 06 01	šljake iz primarne i sekundarne proizvodnje
10 03 22	ostale čvrste čestice i prašina (uključujući prašinu iz mlina sa kuglama) drugačiji od onih navedenih u 10 03 21	10 06 02	troska i sljušteni komadi iz primarne i sekundarne proizvodnje
10 03 23*	čvrsti otpadi iz tretmana gasa koji sadrže opasne supstance	10 06 03*	prašina dimnog gasa
10 03 24	čvrsti otpadi iz tretmana gasa drugačiji od onih navedenih u 10 03 23	10 06 04	ostale čvrste čestice i prašina
10 03 25*	muljevi i filter-kolači od tretmana gasa koji sadrže opasne supstance	10 06 06*	čvrsti otpadi iz tretmana gasa
10 03 26	muljevi i filter-kolači od tretmana gasa drugačiji od onih navedenih u 10 03 25	10 06 07*	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa
10 03 27*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode	10 06 09*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode
10 03 28	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 03 27	10 06 10	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 06 09
10 03 29*	otpadi od tretmana slanih šljaka i crne troske koji sadrže opasne supstance	10 06 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 03 30	otpadi od tretmana slanih šljaka i crne troske drugačiji od onih navedenih u 10 03 29	10 07	otpadi iz termičke metalurgije srebra, zlata i platine
10 03 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	10 07 01	šljake iz primarne i sekundarne proizvodnje
10 04	otpadi iz termičke metalurgije olova	10 07 02	troska i sljušteni komadi iz primarne i sekundarne proizvodnje
10 04 01*	šljake iz primarne i sekundarne proizvodnje	10 07 03	čvrsti otpadi iz tretmana gasa
10 04 02*	troska i sljušteni komadi iz primarne i sekundarne proizvodnje	10 07 04	ostale čvrste čestice i prašina
10 04 03*	kalcijum arsenat	10 07 05	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa
10 04 04*	prašina dimnog gasa	10 07 07*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode
10 04 05*	ostale čvrste čestice i prašina	10 07 08	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 07 07
10 04 06*	čvrsti otpadi iz tretmana gasa	10 07 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 04 07*	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa	10 08	otpadi iz termičke metalurgije ostalih obojenih metala
10 04 09*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode	10 08 04	čvrste čestice i prašina
10 04 10	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 04 09	10 08 08*	slana šljaka iz primarne i sekundarne proizvodnje
10 04 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	10 08 09	ostale šljake
		10 08 10*	troska i sljušteni komadi koji su zapaljivi ili koji u kontaktu sa vodom emituju zapaljive gasove u opasnim količinama
		10 08 11	troska i sljušteni komadi drugačiji od onih navedenih u 10 08 10
		10 08 12*	otpadi koji sadrže katran iz proizvodnje anoda
		10 08 13	otpadi koji sadrže ugljenik iz proizvodnje anoda drugačiji od onih navedenih u 10 08

ZAKON O OTPADU

12			izlivanja drugačiji od onih navedenih u 10 10 07
10 08 14	strugotine sa anode		
10 08 15*	prašina dimnog gasa koja sadrži opasne supstance	10 10 09*	prašina dimnog gasa koja sadrži opasne supstance
10 08 16	prašina dimnog gasa drugačija od one navedene u 10 08 15	10 10 10	prašina dimnog gasa drugačija od one navedene u 10 10 09
10 08 17*	muljevi i filter-kolači iz tretmana dimnog gasa koji sadrže opasne supstance	10 10 11*	ostale čvrste čestice koje sadrže opasne supstance
10 08 18	muljevi i filter-kolači iz tretmana dimnog gasa drugačiji od onih navedenih u 10 08 17	10 10 12	ostale čvrste čestice drugačije od onih navedenih u 10 10 11
10 08 19*	zauljeni otpadi iz tretmana rashladne vode	10 10 13*	otpadna veziva koja sadrže opasne supstance
10 08 20	otpadi iz tretmana rashladne vode drugačiji od onih navedenih u 10 08 19	10 10 14	otpadna veziva drugačija od onih navedenih u 10 10 13
10 08 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	10 10 15*	otpadni indikator pukotina koji sadrži opasne supstance
10 09	otpadi od livenja gvođenih odlivaka	10 10 16	otpadni indikator pukotina drugačiji od onog navedenog u 10 10 15
10 09 03	šljaka iz peći	10 10 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 09 05*	jezgra i kalupi za livenje koji nisu prošli proces izlivanja i koji sadrže opasne supstance	10 11	otpadi iz proizvodnje stakla i proizvoda od stakla
10 09 06	jezgra i kalupi za livenje koji nisu prošli proces izlivanja drugačiji od onih navedenih u 10 09 05	10 11 03	otpadni vlaknasti materijali na bazi stakla
10 09 07*	jezgra i kalupi za livenje koji su prošli proces izlivanja i koji sadrže opasne supstance	10 11 05	čvrste čestice i prašina
10 09 08	jezgra i kalupi za livenje koji su prošli proces izlivanja drugačiji od onih navedenih u 10 09 07	10 11 09*	otpadna pripremna mešavina koja se koristi pre termičkog tretmana i koja sadrži opasne supstance
10 09 09*	prašina dimnog gasa koja sadrži opasne supstance	10 11 10	otpadna pripremna mešavina koja se koristi pre termičkog tretmana drugačija od one navedene u 10 11 09
10 09 10	prašina dimnog gasa drugačija od one navedene u 10 09 09	10 11 11*	otpadno staklo u malim komadima i staklena prašina koji sadrže teške metale (na primer od katodnih cevi)
10 09 11*	ostale čvrste čestice koje sadrže opasne supstance	10 11 12	otpadno staklo drugačije od onog navedenog u 10 11 11
10 09 12	ostale čvrste čestice drugačije od onih navedenih u 10 09 11	10 11 13*	mulj od poliranja i mlevenja stakla koji sadrži opasne supstance
10 09 13*	otpadna veziva koja sadrže opasne supstance	10 11 14	mulj od poliranja i mlevenja stakla drugačiji od onog navedenog u 10 11 13
10 09 14	otpadna veziva drugačija od onih navedenih u 10 09 13	10 11 15*	čvrsti otpadi iz tretmana dimnog gasa koji sadrže opasne supstance
10 09 15*	otpadni indikator pukotina koji sadrži opasne supstance	10 11 16	čvrsti otpadi iz tretmana dimnog gasa drugačiji od onih navedenih u 10 11 15
10 09 16	otpadni indikator pukotina drugačiji od onog navedenog u 10 09 15	10 11 17*	muljevi i filter-kolači iz tretmana dimnog gasa koji sadrže opasne supstance
10 09 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	10 11 18	muljevi i filter-kolači iz tretmana dimnog gasa drugačiji od onih navedenih u 10 11 17
10 10	otpadi od livenja odlivaka obojenih metala	10 11 19*	čvrsti otpadi od tretmana otpadnih voda na licu mesta koji sadrže opasne supstance
10 10 03	šljaka iz peći	10 11 20	čvrsti otpadi od tretmana otpadnih voda na licu mesta drugačiji od onih navedenih u 10 11 19
10 10 05*	jezgra i kalupi za livenje koji nisu prošli proces izlivanja i koji sadrže opasne supstance	10 11 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 10 06	jezgra i kalupi za livenje koji nisu prošli proces izlivanja drugačiji od onih navedenih u 10 10 05	10 12	otpadi iz proizvodnje keramičkih proizvoda, cigli, pločica i proizvoda za
10 10 07*	jezgra i kalupi za livenje koji su prošli proces izlivanja i koji sadrže opasne supstance		
10 10 08	jezgra i kalupi za livenje koji su prošli proces		

ZAKON O OTPADU

	građevinarstvo		anodizacija)
10 12 01	otpadna pripremna mešavina pre termičkog tretmana	11 01 05*	kiseline za čišćenje
10 12 03	čvrste čestice i prašina	11 01 06*	kiseline koje nisu drugačije specificirane
10 12 05	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa	11 01 07*	Baze za čišćenje
10 12 06	odbačeni kalupi	11 01 08*	muljevi od fosfatiranja
10 12 08	otpadna keramika, cigle, pločice i proizvodi za građevinarstvo (posle termičkog tretmana)	11 01 09*	muljevi i filter-kolači koji sadrže opasne supstance
10 12 09*	čvrsti otpadi iz tretmana gasa koji sadrže opasne supstance	11 01 10	muljevi i filter-kolači drugačiji od onih navedenih u 11 01 09
10 12 10	čvrsti otpadi iz tretmana gasa drugačiji od onih navedenih u 10 12 09	11 01 11*	tečnosti za ispiranje na bazi vode koje sadrže opasne supstance
10 12 11*	otpadi od glazura koji sadrže teške metale	11 01 12	tečnosti za ispiranje na bazi vode drugačije od onih navedenih u 11 01 11
10 12 12	otpadi od glazura drugačiji od onih navedenih u 10 12 11	11 01 13*	otpadi od odmašćivanja koji sadrže opasne supstance
10 12 13	mulj iz tretmana otpadne vode na licu mesta	11 01 14	otpadi od odmašćivanja drugačiji od onih navedenih u 11 01 13
10 12 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	11 01 15*	eluati i muljevi iz membranskih sistema ili sistema sa jonskom izmenom koji sadrže opasne supstance
10 13	otpadi iz proizvodnje cementa, kreča i gipsa i predmeta i proizvoda koji se od njih proizvode	11 01 16*	zasićene ili potrošene smole za jonsku izmenu
10 13 01	otpadna pripremna mešavina pre termičkog tretmana	11 01 98*	ostali otpadi koji sadrže opasne supstance
10 13 04	otpadi od kalcinacije i hidratacije kreča	11 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 13 06	čvrste čestice i prašina (izuzev 10 13 12 i 10 13 13)	11 02	otpadi iz hidrometalurških procesa obojenih metala
10 13 07	muljevi i filter-kolači iz tretmana gasa	11 02 02*	muljevi iz hidrometalurgije cinka (uključujući jarosit i getit)
10 13 09*	otpadi iz proizvodnje azbest cementa koji sadrže azbest	11 02 03	otpadi iz proizvodnje anoda za elektrolitičke procese u vodenoj sredini
10 13 10	otpadi iz proizvodnje azbest cementa drugačiji od onih navedenih u 10 13 09	11 02 05*	otpadi iz hidrometalurških procesa bakra koji sadrže opasne supstance
10 13 11	otpadi iz kompozitnih materijala na bazi cementa drugačiji od onih navedenih u 10 13 09 i 10 13 10	11 01 06	otpadi iz hidrometalurških procesa bakra drugačiji od onih navedenih u 11 02 05
10 13 12*	čvrsti otpadi iz tretmana gasa koji sadrže opasne supstance	11 01 07*	ostali otpadi koji sadrže opasne supstance
10 13 13	čvrsti otpadi iz tretmana gasa drugačiji od onih navedenih u 10 13 12	11 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
10 13 14	otpadni beton i mulj od betona	11 03	muljevi i čvrsti otpadi iz procesa kaljenja
10 13 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	11 03 01*	otpadi koji sadrže cijanide
10 14	otpad iz krematorijuma	11 03 02*	ostali otpadi
10 14 01*	otpad iz prečišćavanja gasa koji sadrži živu	11 05	otpadi iz procesa vrele galvanizacije
11	OTPADI OD HEMIJSKOG TRETMANA POVRŠINE I PREMAZIVANJA METALA I DRUGIH MATERIJALA; HIDROMETALURGIJA OBOJENIH METALA	11 05 01	tvrdi cink
11 01	otpadi od hemijskog tretmana površine i premazivanja metala i drugih materijala (npr. procesi galvanizacije, oblaganje cinkom, čišćenje kiselinom, radiranje, fosfatiranje, odmašćivanje bazama i	11 05 02	pepeo od cinka
		11 05 03*	čvrsti otpadi iz tretmana gasa
		11 05 04*	potrošena tečnost
		11 05 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
		12	OTPADI OD OBLIKOVANJA I FIZIČKE I MEHANIČKE POVRŠINSKE OBRAD E METALA I PLASTIKE
		12 01	otpadi od oblikovanja i fizičke i mehaničke površinske obrade metala i plastike
		12 01 01	struganje i obrada ferometala

12 01 02	prašina i čestice ferometala		
12 01 03	struganje i obrada obojenih metala	13 02 06*	menjače i podmazivanje sintetička motorna ulja, ulja za menjače i podmazivanje
12 01 04	prašina i čestice obojenih metala		
12 01 05	obrada plastike	13 02 07*	odmah biorazgradiva motorna ulja, ulja za menjače i podmazivanje
12 01 06*	mineralna mašinska ulja koja sadrže halogene (izuzev emulzija i rastvora)	13 02 08*	ostala motorna ulja, ulja za menjače i podmazivanje
12 01 07*	mineralna mašinska ulja koja ne sadrže halogene (izuzev emulzija i rastvora)		
12 01 08*	mašinske emulzije i rastvori koje sadrže halogene	13 03	otpadna ulja za izolaciju i prenos toplote
12 01 09*	mašinske emulzije i rastvori koje ne sadrže halogene	13 03 01*	Ulja za izolaciju i prenos toplote koja sadrže PCB
12 01 10*	sintetička mašinska ulja	13 03 06*	mineralna hlorovana ulja za izolaciju i prenos toplote drugačija od onih navedenih u 13 03 01
12 01 12*	potrošeni vosak i masti	13 03 07*	mineralna nehlorovana ulja za izolaciju i prenos toplote
12 01 13	otpadi od zavarivanja	13 03 08*	sintetička ulja za izolaciju i prenos toplote
12 01 14*	mašinski muljevi koji sadrže opasne supstance	13 03 09*	odmah biorazgradiva ulja za izolaciju i prenos toplote
12 01 15	mašinski muljevi drugačiji od onih navedenih u 12 01 14	13 03 10*	ostala ulja za izolaciju i prenos toplote
12 01 16*	otpad od sagorevanja materijala koji sadrži opasne supstance		
12 01 17	otpad od sagorevanja materijala drugačiji od onog navedenog u 12 01 16	13 04	brodska ulja
12 01 18*	metalni muljevi (od mlevenja, brušenja i spajanja) koji sadrži ulje	13 04 01*	brodska ulja iz rečne plovidbe
12 01 19*	odmah biorazgradivo mašinsko ulje	13 04 02*	brodska ulja iz tankera iz kanalizacije na gatu
12 01 20*	potrošena tela za mlevenje i materijali za mlevenje koji sadrže opasne supstance	13 04 03*	brodska ulja iz ostale vrste plovidbe
12 01 21	potrošena tela za mlevenje i materijali za mlevenje drugačiji od onih navedenih u 12 01 20	13 05	sadržaj separatora ulje/ voda
12 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	13 05 01*	čvrste materije iz komora za otpad i separatora ulje/ voda
12 03	otpadi iz procesa odmašćivanja vodom i parom (izuzev 11)	13 05 02*	muljevi iz separatora ulje/ voda
12 03 01*	tečnosti za pranje na bazi vode	13 05 03*	muljevi od presrećača
12 02 02*	otpadi od odmašćivanja parom	13 05 06*	Ulja iz separatora ulje/ voda
		13 05 07*	zauljena voda iz separatora ulje/ voda
		3 05 08*	mešavine otpada iz komore za otpad i separatora ulje/ voda
13	OTPADI OD ULJA I OSTATAKA TEČNIH GORIVA (OSIM JESTIVIH ULJA I ONIH U POGLAVLJIMA 05, 12 I 19)	13 07	otpadi od tečnih goriva
13 01	otpadna hidraulična ulja	13 07 01*	pogonsko gorivo i dizel
13 01 01*	hidraulična ulja koja sadrže PCB	13 07 02*	benzin
13 01 04*	hlorovane emulzije	13 07 03*	ostala goriva (uključujući mešavine)
13 01 05*	nehlorovane emulzije		
13 01 09*	mineralna hlorovana hidraulična ulja	13 08	otpadna ulja koja nisu drugačije specificirana
13 01 10*	mineralna nehlorovana hidraulična ulja	13 08 01*	muljevi ili emulzije od desaninacije
13 01 11*	sintetička hidraulična ulja	13 08 02*	ostale emulzije
13 01 12*	odmah biorazgradiva hidraulična ulja	13 08 99*	otpadi koji nisu drugačije specificirani
13 01 13*	ostala hidraulična ulja		
13 02	otpadna motorna ulja, ulja za menjače i podmazivanje	14	OTPADI OD ORGANSKIH SUPSTANCI KOJE SE KORISTE KAO RASTVARAČI, SREDSTVA ZA HLAĐENJE I KAO POGON ZA LETILICE (OSIM 07 I 08)
13 02 04*	mineralna hlorovana motorna ulja, ulja za menjače i podmazivanje	14 06	otpadi od organskih supstanci koje se koriste kao rastvarači, sredstva za hlađenje i kao pogon za letilice na bazi
13 02 05*	mineralna nehlorovana motorna ulja, ulja za		

ZAKON O OTPADU

	pene/aerosola	16 01 10*	eksplozivne komponente (npr. vazdušni jastuci)
14 06 01*	hloroflorougljovodonici, HCFC, HFC	16 01 11*	kočione obloge koje sadrže azbest
14 06 02*	ostali halogenovani rastvarači i smeše rastvarača	16 01 12	kočione obloge drugačije od onih navedenih u 16 01 11
14 06 03*	ostali rastvarači i smeše rastvarača	16 01 13*	kočione tečnosti
14 06 04*	muljevi ili čvrsti otpadi koje sadrže halogenovane rastvarače	16 01 14*	antifriz koji sadrži opasne supstance
14 06 05*	muljevi ili čvrsti otpadi koje sadrže ostale rastvarače	16 01 15	antifriz drugačiji od onog navedenog u 16 01 14
15	Otpad od ambalaže; apsorbenti, krpe za brisanje, materijali za filtriranje i zaštitna odeća, ako nije drugačije specificirano	16 01 16	rezervoari za tečni gas
15 01	ambalaža (uključujući posebno sakupljenu ambalažu u komunalnom otpadu)	16 01 17	ferozni metal
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	16 01 18	obojeni metal
15 01 02	plastična ambalaža	16 01 19	plastika
15 01 03	drvena ambalaža	16 01 20	staklo
15 01 04	metalna ambalaža	16 01 21*	opasne komponente drugačije od onih navedenih u 16 01 07 do 16 01 11 i 16 01 13 i 16 01 14)
15 01 05	kompozitna ambalaža	16 01 22	komponente koje nisu drugačije specificirane
15 01 06	mešana ambalaža	16 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
15 01 07	staklena ambalaža	16 02	otpadi od električne i elektronske opreme
15 01 09	tekstilna ambalaža	16 02 09*	transformatori i kondenzatori koji sadrže PCB
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih supstanci ili je kontaminirana opasnim supstancama	16 02 10*	odbačena oprema koja sadrži ili je kontaminirana sa PCB, drugačija od one navedene u 16 02 09
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasan čvrst porozni matriks (npr. azbest), uključujući i prazne boce pod pritiskom	16 02 11*	odbačena oprema koja sadrži hloroflorougljovodonike, HCFC, HFC
15 02	apsorbenti, materijali za filtere, krpe za brisanje i zaštitna odeća	16 02 12*	odbačena oprema koja sadrži slobodni azbest
15 02 02*	apsorbenti, materijali za filtere (uključujući filtere za ulje koji nisu drugačije specificirani), krpe za brisanje, zaštitna odeća, koji su kontaminirani opasnim supstancama	16 02 13*	odbačena oprema koja sadrži opasne komponente drugačija od one navedene u 16 02 09 do 16 02 12
15 02 03	apsorbenti, materijali za filtere, krpe za brisanje i zaštitna odeća drugačiji od onih navedenih u 15 02 02	16 02 14	odbačena oprema drugačija od one navedene u 16 02 09 do 16 02 13
16	OTPADI KOJI NISU DRUGAČIJE SPECIFICIRANI U KATALOGU	16 02 15*	opasne komponente uklonjene iz odbačene opreme
16 01	stara vozila iz različitih sredstava transporta (uključujući mašine koje rade pored puta) i otpadi nastali oslobađanjem od starih vozila i od održavanja vozila (izuzev 13, 14, 16 06 i 16 08)	16 02 16	komponente uklonjene iz odbačene opreme drugačije od onih navedenih u 16 02 15
16 01 03	potrošene gume	16 03	komponente izvan specifikacije i nekorišćeni proizvodi
16 01 04*	odbačena vozila	16 03 03*	neorganski otpadi koji sadrže opasne supstance
16 01 06	stara vozila koja ne sadrže ni tečnosti ni druge opasne komponente	16 03 04	neorganski otpadi drugačiji od onih navedenih u 16 03 03
16 01 07*	filteri za ulje	16 03 05*	organski otpadi koji sadrže opasne supstance
16 01 08*	komponente koje sadrže živu	16 03 06	organski otpadi drugačiji od onih navedenih u 16 03 05
16 01 09*	komponente koje sadrže PCB	16 04	otpadni eksplozivi
		16 04 01*	otpadna municija
		16 04 02*	otpadi od vatrometa
		16 04 03*	ostali otpadni eksplozivi

16 05	gasovi u bocama pod pritiskom i odbačene hemikalije	16 10	tečni otpadi na bazi vode namenjeni tretmanu van mesta nastajanja
16 05 04*	gasovi u bocama pod pritiskom (uključujući halone) koji sadrže opasne supstance	16 10 01*	tečni otpadi na bazi vode koji sadrže opasne supstance
16 05 05	gasovi u bocama pod pritiskom drugačiji od onih navedenih u 16 05 04	16 10 02	tečni otpadi na bazi vode drugačiji od onih navedenih u 16 10 01
16 05 06*	laboratorijske hemikalije koje se sastoje ili sadrže opasne supstance, uključujući mešavine laboratorijskih hemikalija	16 10 03*	koncentrati na bazi vode koji sadrže opasne supstance
16 05 07*	odbačene neorganske hemikalije koje se sastoje ili sadrže opasne supstance	16 10 04	koncentrati na bazi vode drugačiji od onih navedenih u 16 10 03
16 05 08*	odbačene organske hemikalije koje se sastoje ili sadrže opasne supstance	16 11	otpadne obloge i vatrostali materijali
16 05 09	odbačene hemikalije drugačije od onih navedenih u 16 05 06, 16 05 07 ili 16 05 08	16 11 01*	obloge na bazi ugljenika i vatrostalni materijali iz metalurških procesa koji sadrže opasne supstance
16 06	baterije i akumulatori	16 11 02	obloge na bazi ugljenika i vatrostalni materijali iz metalurških procesa drugačiji od onih navedenih u 16 11 01
16 06 01*	olovne baterije	16 11 03*	ostale obloge i vatrostalni materijal iz metalurških procesa koji sadrži opasne supstance
16 06 02*	baterije od niki-kadmijuma	16 11 04	ostale obloge i vatrostalni materijal iz metalurških procesa drugačiji od onih navedenih u 16 11 03
16 06 03*	baterije koje sadrže živu	16 11 05*	obloge i vatrostalni materijal iz nemetalurških procesa koji sadrže opasne supstance
16 06 04	alkalne baterije (izuzev 16 06 03)	16 11 06	obloge i vatrostalni materijal iz nemetalurških procesa drugačiji od onih navedenih u 16 11 05
16 06 05	ostale baterije i akumulatori	17 GRAĐEVINSKI OTPAD I OTPAD OD RUŠENJA (UKLJUČUJUĆI I ISKOPANU ZEMLJU SA KONTAMINIRANIH LOKACIJA)	
16 06 06*	posebno sakupljen elektrolit iz baterija i akumulatora	17 01	beton, cigla, pločice i keramika
16 07	otpadi iz rezervoara za transport i skladištenje i čišćenja buradi (izuzev 05 i 13)	17 01 01	beton
16 07 08*	otpadi koji sadrže ulje	17 01 02	cigle
16 07 09*	otpadi koji sadrže ostale opasne supstance	17 01 03	pločice i keramika
16 07 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	17 01 06*	mešavine ili pojedine frakcije betona, cigle, pločice i keramika koji sadrže opasne supstance
16 08	potrošeni katalizatori	17 01 07	mešavine ili pojedine frakcije betona, cigle, pločice i keramika drugačiji od onih navedenih u 17 01 06
16 08 01	potrošeni katalizatori koji sadrže zlato, srebro, renijum, rodijum, paladijum, iridijum ili platinu (izuzev 16 08 07)	17 02	drvo, staklo i plastika
16 08 02*	potrošeni katalizatori koji sadrže opasne prelazne metale ili opasna jedinjenja prelaznih metala	17 02 01	Drvo
16 08 03	potrošeni katalizatori koji sadrže prelazne metale ili jedinjenja prelaznih metala koji nisu drugačije specificirani	17 02 02	staklo
16 08 04	potrošeni tečni katalitički katalizatori za kreking (izuzev 16 08 07)	17 02 03	plastika
16 08 05*	potrošeni katalizatori koji sadrže fosfornu kiselinu	17 02 04*	staklo, plastika i drvo koji sadrže opasne supstance ili su kontaminirani opasnim supstancama
16 08 06*	potrošeni tečnosti upotrebljene kao katalizatori	17 03	bituminozne mešavine, katran i proizvodi sa katranom
16 08 07*	potrošeni katalizatori kontaminirani opasnim supstancama	17 03 01*	bituminozne mešavine koji sadrži katran od uglja
16 09	oksidanti		
16 09 01*	permanganati, npr. kalijum permanganat		
16 09 02*	hromati, npr. kalijum hromat, kalijum- ili natrijum dihromat		
16 09 03*	peroksidi, npr. vodonik peroksid		
16 09 04*	oksidanti koji nisu drugačije specificirani		

ZAKON O OTPADU

17 03 02	bituminozne mešavine drugačije od onih navedenih u 17 03 01		
17 03 03*	katran od uglja i proizvodi sa katranom		
17 04	metali (uključujući i njihove legure)		
17 04 01	bakar, bronza, mesing		
17 04 02	aluminijum		
17 04 03	olovo		
17 04 04	Cink		
17 04 05	gvožđe i čelik		
17 04 06	kalaj		
17 04 07	mešani metali		
17 04 09*	otpad od metala kontaminiran opasnim supstancama		
17 04 10*	kablovi koji sadrže ulje, katran od uglja i druge opasne supstance		
17 04 11	kablovi drugačiji od onih navedenih u 17 04 10		
17 05	zemlja (uključujući zemlju izvađenu sa kontaminiranih lokacija), kamen i muljeviti otpad iskopan bagerom		
17 05 03*	zemlja i kamen koji sadrže opasne supstance		
17 05 04	zemlja i kamen drugačiji od onih navedenih u 17 05 03		
17 05 05*	muljeviti otpad iskopan bagerom koji sadrži opasne supstance		
17 05 06	muljeviti otpad iskopan bagerom drugačiji od onog navedenog u 17 05 05		
17 05 07*	otpad koji spada sa gusenica koji sadrži opasne supstance		
17 05 08	otpad koji spada sa gusenica drugačiji od onog navedenog u 17 05 07		
17 06	izolacioni materijali i građevinski materijali koji sadrže azbest		
17 06 01*	izolacioni materijali koji sadrže azbest		
17 06 03*	ostali izolacioni materijali koji se sastoje od ili sadrže opasne supstance		
17 06 04	izolacioni materijali drugačiji od onih navedenih u 17 06 01 i 17 06 03		
17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest		
17 08	građevinski materijal na bazi gipsa		
17 08 01*	građevinski materijal na bazi gipsa kontaminirani opasnim supstancama		
17 08 02	građevinski materijal na bazi gipsa drugačiji od onih navedenih u 17 08 01		
17 09	ostali otpadi od građenja i rušenja		
17 08 01*	otpadi od građenja i rušenja koji sadrže živu		
17 08 02*	otpadi od građenja i rušenja koji sadrže PCB (npr. zaptivači koji sadrže PCB, podovi na bazi smola koji sadrže PCB, glazure koje sadrže PCB i kondenzatori koji sadrže		
			PCB)
		17 08 03*	ostali otpadi od građenja i rušenja (uključujući mešane otpade) koji sadrže opasne supstance
		17 08 04	mešani otpadi od građenja i rušenja drugačiji od onih navedenih u 17 09 01 i 17 09 02 i 17 09 03
			18 OTPADI OD ZDRAVSTVENE ZAŠTITE LJUDI I ŽIVOTINJA I/ILI S TIM POVEZANOG ISTRAŽIVANJA (IZUZEV OTPADA IZ KUHINJA I RESTORANA KOJI NE DOLAZI OD NEPOSREDNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE)
		18 01	otpadi iz porodilišta, dijagnostike, tretmana ili prevencije bolesti ljudi
		18 01 01	oštri instrumenti (izuzev 18 01 03)
		18 01 02	delovi tela i organi uključujući i kese sa krvlju i krvne produkte (izuzev 18 01 03)
		18 01 03*	otpadi čije sakupljanje i odlaganje podleže posebnim zahtevima zbog sprečavanja infekcije
		18 01 04	otpadi čije sakupljanje i odlaganje ne podleže posebnim zahtevima zbog sprečavanja infekcije (npr. zavoji, gipsevi, posteljina, odeća za jednokratnu upotrebu i pelene)
		18 01 06*	hemikalije koje se sastoje od ili sadrže opasne supstance
		18 01 07	hemikalije drugačije od onih navedenih u 18 01 06
		18 01 08*	citotoksični i citostatični lekovi
		18 01 09	lekovi drugačiji od onih navedenih u 18 01 08
		18 01 10*	otpadni amalgam iz stomatologije
		18 02	otpadi od istraživanja, dijagnostike, tretmana ili prevencije bolesti životinja
		18 02 01	oštri instrumenti (izuzev 18 02 02)
		18 02 02*	otpadi čije sakupljanje i odlaganje podleže posebnim zahtevima zbog sprečavanja infekcije
		18 02 03	otpadi čije sakupljanje i odlaganje ne podleže posebnim zahtevima zbog sprečavanja infekcije
		18 02 05*	hemikalije koje se sastoje od ili sadrže opasne supstance
		18 02 06	hemikalije drugačije od onih navedenih u 18 02 05
		18 02 07*	citotoksični i citostatični lekovi
		18 02 08	lekovi drugačiji od onih navedenih u 18 02 07
			19 OTPADI IZ OBJEKATA ZA OBRADU OTPADA, POGONA ZA TRETMAN OTPADNIH VODA DALJE OD LOKACIJE PROIZVODNJE I PRIPREMU VODE NAMENJENE LJUDSKOJ UPOTREBI I VODE ZA

INDUSTRIJSKU UPOTREBU		19 04	otpad pretvoren u staklo i otpadi nastali ovim procesom (vitrifikacija)
19 01	otpadi od spaljivanja ili pirolize otpada	19 04 01	otpad pretvoren u staklo
19 01 02	materijali koji sadrže gvožđe izvađeni iz šljake	19 04 02*	leteći pepeo i ostali otpadi od tretmana dimnog gasa
19 01 05*	filter-kolač iz tretmana gasa	19 04 03*	čvrsta faza koja se nije pretvorila u staklo
19 01 06*	tečni otpadi na bazi vode od tretmana gasa i ostali tečni otpadi na bazi vode	19 04 04	tečni otpadi na bazi vode od kaljenja vitrifikovanog otpada
19 01 07*	čvrsti otpadi od tretmana gasa	19 05	otpadi od aerobnog tretmana čvrstih otpada
19 01 10*	potrošeni aktivni ugalj od tretmana gasa	19 05 01	nekompostirana frakcija opštinskog i sličnih otpada
19 01 11*	šljaka koja sadrži opasne supstance	19 05 02	nekompostirana frakcija životinjskog i biljnog otpada
19 01 12	šljaka drugačija od one navedene u 19 01 11	19 05 03	kompost van specifikacije
19 01 13*	leteći pepeo koji sadrži opasne supstance	19 05 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
19 01 14	leteći pepeo drugačiji od onog navedenog u 19 01 13	19 06	otpadi od aneaeobnoog tretmana otpada
19 01 15*	prašina iz kotla koja sadrži opasne supstance	19 06 03	tečnost iz anaerobnog tretmana opštinskog otpada
19 01 16	prašina iz kotla drugačija od one navedene u 19 01 15	19 06 04	digestat iz anaerobnog tretmana opštinskog otpada
19 01 17*	otpadi od pirolize koji sadrže opasne supstance	19 06 05	tečnost iz anaerobnog tretmana životinjskog i biljnog otpada
19 01 18	otpadi od pirolize drugačiji od onih navedenih u 19 01 17	19 06 06	digestat iz anaerobnog tretmana životinjskog i biljnog otpada
19 01 19	pesak iz fluidizovanog sloja	19 06 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani
19 01 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	19 07	procedne vode iz sanitarnih deponija
19 02	otpadi od fizičko/hemijskih tretmana otpada (uključujući dehromiranje, decijanizaciju i neutralizaciju)	19 07 02*	procedne vode iz sanitarnih deponija koje sadrže opasne supstance
19 02 03	prethodno izmešani otpadi koji se sastoje samo od bezopasnog otpada	19 07 03	procedne vode iz sanitarnih deponija drugačije od onih navedenih u 19 07 02
19 02 04*	prethodno izmešani otpadi koji se sastoje od najmanje jednog opasnog otpada	19 08	otpadi iz pogona za tretman otpadnih voda koji nisu drugačije specificirani
19 02 05*	muljevi iz fizičko/hemijskog tretmana koji sadrže opasne supstance	19 08 01	otpad od prosejavanja
19 02 06	muljevi iz fizičko/hemijskog tretmana drugačiji od onih navedenih u 19 02 05	19 08 02	otpad od zamene peščanog filtra
19 02 07*	Ulja i koncentracije od separacije	19 08 05	muljevi od tretmana urbanih otpadnih voda
19 02 08*	tečni sagorljivi otpadi koji sadrže opasne supstance	19 08 06*	zasićene ili potrošene smole od jonoizmenjivača
19 02 09*	čvrsti sagorljivi otpadi koji sadrže opasne supstance	19 08 07*	rastvori i muljevi iz regeneracije jonoizmenjivača
19 02 10	sagorljivi otpadi drugačiji od onih navedenih u 19 02 08 i 19 02 09	19 08 08*	otpad od membranskog sistema koji sadrži teške metale
19 02 11*	ostali otpadi koji sadrže opasne supstance	19 08 09	smeše masti i ulja iz separacije ulje/voda koje sadrže jestiva ulja i masnoće
19 02 99	otpadi koji nisu drugačije specificirani	19 08 10*	smeše masti i ulja iz separacije ulje/voda koje sadrže drugačije od onih navedenih u 19 08 09
19 03	stabilizovani/solidifikovani otpadi	19 08 11*	muljevi koji sadrže opasne supstance iz biološkog tretmana industrijske otpadne vode
19 03 04*	otpadi označeni kao opasni, delimično stabilizovani	19 08 12	muljevi iz biološkog tretmana industrijske otpadne vode drugačiji od onih navedenih u
19 03 05	stabilizovani otpadi drugačiji od onih navedenih u 19 03 04		
19 03 06*	otpadi označeni kao opasni, solidifikovani		
19 03 07	solidifikovani otpadi drugačiji od onih navedenih u 19 03 06		

ZAKON O OTPADU

- 19 08 11
- 19 08 13* muljevi koji sadrže opasne supstance iz ostalih tretmana industrijske otpadne vode
- 19 08 14 muljevi iz ostalih tretmana industrijske otpadne vode drugačiji od onih navedenih u 19 08 13
- 19 08 99 otpadi koji nisu drugačije specificirani
- 19 09 otpadi od pripreme vode za ljudsku upotrebu ili vode za industrijsku upotrebu**
- 19 09 01 čvrsti otpad iz primarne filtracije i prosejavanja
- 19 09 02 muljevi od bistrenja vode
- 19 09 03 muljevi od dekarbonizacije vode
- 19 09 04 potrošeni aktivni ugalj
- 19 09 05 zasićene ili potrošene smole za jonoizmenjivače
- 19 09 06 rastvori i muljevi od regeneracije jonoizmenjivača
- 19 09 99 otpadi koji nisu drugačije specificirani
- 19 10 otpadi od sitnjenja otpada koji sadrže metal**
- 19 10 01 otpad od gvožđa i čelika
- 19 10 02 otpad od obojenih metala
- 19 10 03* Laka frakcija i prašina koje sadrže opasne supstance
- 19 10 04 Laka frakcija i prašina drugačije od onih navedenih u 19 10 03
- 19 09 05* ostale frakcije koje sadrže opasne supstance
- 19 09 06 ostale frakcije drugačije od onih navedenih u 19 10 05
- 19 11 otpadi iz regeneracije ulja**
- 19 11 01* potrošena filterska glina
- 19 11 02* kiseli katrani
- 19 11 03* tečni otpadi na bazi vode
- 19 11 04* otpadi od čišćenja goriva bazama
- 19 11 05* muljevi iz tretmana otpadnih voda na licu mesta koji sadrže opasne supstance
- 19 11 06 muljevi iz tretmana otpadnih voda na licu mesta drugačiji od onih navedenih u 19 11 05
- 19 11 07* otpadi od prečišćavanja dimnog gasa
- 19 11 99 otpadi koji nisu drugačije specificirani
- 19 12 otpadi od mehaničkog tretmana otpada (npr. sortiranja, drobljenja, kompaktiranja i peletizovanja) koji nisu drugačije specificirani**
- 19 12 01 papir i karton
- 19 12 02 metali koji sadrže gvožđe
- 19 12 03 obojeni metali
- 19 12 04 plastika i guma
- 19 12 05 staklo
- 19 12 06* Drvo koje sadrži opasne supstance
- 19 12 07 Drvo drugačije od onog navedenog u 19 12 06
- 19 12 08 tekstil
- 19 12 09 minerali (npr. pesak i kamen)
- 19 12 10 sagorljivi otpad (gorivo dobijeno iz rinfuza)
- 19 12 11* ostali otpadi (uključujući mešavine materijala) od mehaničkog tretmana otpada koji sadrže opasne supstance
- 19 12 12 ostali otpadi (uključujući mešavine materijala) od mehaničkog tretmana otpada drugačiji od onih navedenih u 19 12 11
- 19 13 otpadi od remedijacije zemlje i podzemne vode**
- 19 13 01* čvrsti otpadi od remedijacije zemlje koji sadrže opasne supstance
- 19 13 02 čvrsti otpadi od remedijacije zemlje drugačiji od onih navedenih u 19 13 01
- 19 13 03* muljevi od remedijacije zemlje koji sadrže opasne supstance
- 19 13 04 muljevi od remedijacije zemlje drugačiji od onih navedenih u 19 13 03
- 19 13 05* muljevi od remedijacije podzemne vode koji sadrže opasne supstance
- 19 13 06 muljevi od remedijacije podzemne vode drugačiji od onih navedenih u 19 13 05
- 19 13 07* tečni otpadi na bazi vode i vodeni koncentraciji od remedijacije podzemne vode koji sarže opasne supstance
- 19 13 08 tečni otpadi na bazi vode i vodeni koncentraciji od remedijacije podzemne vode drugačiji od onih navedenih u 19 13 07
- 20 OPŠTINSKI OTPADI (KUĆNI OTPAD I SLIČNI KOMERCIJALNI I INDUSTRIJSKI OTPADI), UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJENE FRAKCIJE**
- 20 01 odvojeno sakupljene frakcije (izuzev 15 01)**
- 20 01 01 papir i karton
- 20 01 02 staklo
- 20 01 08 biorazgradivi kuhinjski i otpad iz restorana
- 20 01 10 odeća
- 20 01 11 tekstil
- 20 01 13* rastvarači
- 20 01 14* kiseline
- 20 01 15* Baze
- 20 01 17* Fotohemikalije
- 20 01 19* Pesticide
- 20 01 21* fluorescentne cevi i drugi otpad koji sadrži živu
- 20 01 23* odbačena oprema koja sadrži hlorofluorougijovodonike
- 20 01 25 jestiva ulja i masti
- 20 01 26* ulja i masti drugačiji od onih navedenih u 20

- 01 25
 20 01 27* boja, mastila, lepkovi i smole koji sadrže opasne supstance
 20 01 28 boja, mastila, lepkovi i smole drugačiji od onih navedenih u 20 01 27
 20 01 29* deterdženti koji sadrže opasne supstance
 20 01 30 deterdženti drugačiji od onih navedenih u 20 01 29
 20 01 31* citotoksični i citostatični lekovi
 20 01 32 lekovi drugačiji od onih navedenih u 20 01 31
 20 01 33* baterije i akumulatori uključeni u 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže ove baterije
 20 01 34 baterije i akumulatori drugačiji od onih navedenih u 20 01 33
 20 01 35* odbačena električna i elektronska oprema drugačija od one navedene u 20 01 21 i 20 01 23 koja sadrži opasne komponente
 20 01 36 odbačena električna i elektronska oprema drugačija od one navedene u 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
 20 01 37* drvo koje sadrži opasne supstance
 20 01 38 drvo drugačije od onog navedenog u 20 01 37
 20 01 39 Plastika
 20 01 40 Metali
 20 01 41 otpadi od čišćenja dimnjaka
 20 01 99 ostle frakcije koje nisu drugačije specificirane

20 02 otpadi iz vrtova i parkova (uključujući i grobljanski otpad)

- 20 02 01 biodegradabilni otpad
 20 02 02 zemlja i kamen
 20 02 03 ostali nebiodegradabilni otpad

20 03 ostali opštinski otpadi

- 20 03 01 mešani opštinski otpad
 20 03 02 otpad sa pijaca
 20 03 03 ostaci od čišćenja ulica
 20 03 04 muljevi iz septičkih jama
 20 03 06 otpad od čišćenja kanalizacije
 20 03 07 kabasti otpad
 20 03 99 opštinski otpadi koji nisu drugačije specificirani

3). Ako tokom traženja otpada u katalogu, ne postoji nijedan od navedenih kodova pod tačkom 2, ovog osvrta, onda se on mora potražiti u 16 grupi kataloga.

4). Ako otpad ne postoji ni u 16 grupi, i šifru 99 (u otpadu specifikovanim na drugi način), trebamo koristiti grupu, koja sadrži datu aktivnost u prvom ishodu.

5). Svaki otpad označen pod ovim oznakom(*), smatra se kao opasan otpad na osnovu člana 1(4), prva definicija direktive EEC/91/689 o opasnom otpadu.

Napomena:

1). Kao opasni otpadak smatra se otpadak koji ima jednu ili više osobina prikazanim u Anex.III direktive EEC/91/689/.

2). U slučaju da se ne pronadje prikladni kod otpada u grupama 01, do 12 ili 17 do 20, onda radi identifikacije otpada treba videti grupe 13, 14 i 15.

ZAKON O OTPADU

PRILOG 02

LISTA OTPADA PO ODLUCI
EVROPSKE KOMISIJE NO.
1999/816/EC

ZELENA LISTA OTPADA

GA. OTPADI METALA I METALNIH LEGURA U MET-
ALNOJ, NEDISPERGOVANOJ FORMI

GA 010	Od zlata
GA 020	Od platinskih metala (izraz „platinski metali“, obuhvata platinu, iridijum, osmijum, paladijum, radijum, rutenijum)
GA 030	Od drugih plemenitih metala, na primer srebra

Otpad i ostaci (strugotine) obojenih metala i njegovih legura:

GA 120	Otpad i ostaci bakra
GA 130	Otpad i ostaci nikla
GA 140	Otpad i ostaci aluminijuma
GA 150	Otpad i ostaci olova
GA 160	Otpad i ostaci cinka
GA 170	Otpad i ostaci kalaja
GA 180	Otpad i ostaci volframa
GA 190	Otpad i ostaci molibdena
GA 200	Otpad i ostaci tantala
GA 210	Otpad i ostaci magnezijuma (isključujući one date u listi AA190)
GA 220	Otpad i ostaci kobalta
GA 230	Otpad i ostaci bizmuta
GA 240	Otpad i ostaci kadmijuma
GA 250	Otpad i ostaci titana
GA 260	Otpad i ostaci cirkonijuma
GA 270	Otpad i ostaci antimona
GA 280	Otpad i ostaci mangana
GA 290	Otpad i ostaci berilijuma
GA 300	Otpad i ostaci hroma
GA 310	Otpad i ostaci germanijuma
GA 320	Otpad i ostaci vanadijuma
	<i>Otpad i ostaci od:</i>
GA 330	Otpad i ostaci hafnijuma
GA 340	Otpad i ostaci indijuma
GA 350	Otpad i ostaci niobijuma
GA 360	Otpad i ostaci renijuma
GA 370	Otpad i ostaci galijuma
GA 400	Otpad i ostaci selena
GA 410	Otpad i ostaci telurijuma
GA 420	Otpad i ostaci retkih zemalja
GA 430	Ostaci gvožđa i čelika

GB. OTPADI KOJI SADRŽE METALE KOJI
POTIČU OD TOPLJENJA, RASTAPANJA RUDA I
RAFINACIJE METALA

GB 010	Cink nižeg stepena čistoće, uključujući cink u polugama
GB 020	Cink koji sadrži nečistoće:
GB 021	- šljaka sa vrha galvanizacije cinkanih ploča (>90% Zn)
GB 022	- šljaka sa dna iz galvanizacije cinkanih ploča (>92% Zn)
GB 023	- šljaka iz kalupa za livenje cinka (>85% Zn)
GB 024	- šljaka od cinkanih ploča iz vrućih galvanizatora (>92% Zn)
GB 025	- cink koji sadrži otpad od površinske obrade cinka
GB 030	Otpadi od površinske obrade aluminijuma (izuzimajući one koji su zapaljivi ili koji, pri kontaktu sa vodom, emituju zapaljive gasove u opasnoj koncentraciji)
GB 040	Šljake plemenitih metala i šljake od obrade bakra za dalju rafinaciju
GB 050	Šljake tantala sa kalajem, sa manje od 0,5% kalaja

GC. DRUGI OTPADI KOJI SADRŽE METALE

GC 010	Električni i elektronski sklopovi koji sadrže samo metale ili legure
GC 020	Elektronski otpadi (ploče štampanih kola, elektronske komponente, žice i slično) i vraćene elektronske komponente pogodne kao baza za ponovno dobijanje plemenitih metala
GC 030	Brodovi i drugi plovni objekti koji ne služe nameni, prikladno ispražnjeni od bilo kakvog tereta i drugih materijala nastalih eksploatacijom brodova, koji mogu biti klasifikovani kao opasna supstanca ili otpad
GC 040	Olupine motornih vozila, iz kojih je ispuštena tečnost <i>Istrošeni katalizatori isključujući tečne katalizatore:</i>
GC 050	Istrošeni katalitički fluidi za krekovanje (FCC; na primer aluminijum oksid, zeoliti)
GC 060	Istrošeni katalizatori koji sadrže metale, bilo koji od:
	- plemenitih metala: zlato, srebro
	- platinske grupe metala: rutenijum, rodijum, paladijum, osmijum, iridijum, platina
	- metali prelazne grupe: skandijum, vanadijum, mangan, kobalt, bakar, itrijum, niobijum, hafnijum, volfram, titan, hrom, gvožđe, nikl, cink, cirkonijum, molibden, tantal, renijum
	- lantanidi (metali retkih zemalja): lantan, praeo-dimijum, samarijum, gadolinijum, disprosijum, erbijum, iterbijum, cerijum, neodimijum, europi-

	jum, terbijum, holmijum, tulijum, lutecijum
GC 070	Šljake koje ostaju posle obrade gvožđa ili čelika (uključujući nisko legirane čelike) isključujući one šljake koje mogu specifično nastati posle obrade da bi zadovoljile i nacionalne i međunarodne zahteve i standarde (korišćenje nekih šljaka kao izvora titan dioksida i vanadijuma)
GC 080	Ljuspice od mlevenja (crna metalurgija) <i>Otpadi sledećih metala i metalnih legura u metalnom dispergovanom obliku:</i>
GC 090	Molibden
GC 100	Volfram
GC 110	Tantal
GC 120	Titan
GC 130	Niobijum
GC 140	Renijum
GC 150	Zlato
GC 160	Platinski metali (uključujući platinu, iridijum, osmijum, paladijum, radijum i rutenijum)
GC 170	Drugi plemeniti metali, na primer srebro

OECD – znači Organizacija za privredu, saradnju i razvoj.

Napomena: -“ Nedispergovana forma” obuhvata u obliku čvrstog otpada, praha, mulja koji nemaju homogeno razgraničenje opasnog otpada u tekućem obliku.

- Živa je izuzetak kao kontaminirani elemenat ovih metala i njihovih legura ili njihovih amalgama.

GD. OTPAD IZ EKSPLOATACIJE RUDNIKA U NEDISPERGOVANOM OBLIKU

GD 010	Otpad prirodnog grafita
GD 020	Otpad škrljaca, bilo da jeste ili nije opkranjan ili samo rezan, testerisan i sl.
GD 030	Otpad liskuna
GD 040	Otpad lenata, nefelina i nefelin-sienita
GD 050	Otpad feldspata
GD 060	Otpad fluospata
GD 070	Otpad silicijum dioksida u čvrstom stanju, osim onog koji se koristi u procesima livenja

GE. STAKLENI OTPADI U NEDISPERGOVANOM OBLIKU

GE 010	Otpad stakla i drugi otpadi i krhotine stakla, osim stakla od katodnih cevi i drugih aktiviranih stakala
GE 020	Vlaknasti otpaci stakla

GF. KERAMIČKI OTPADI U NEDISPERGOVANOM OBLIKU

GF 010	Otpadi keramike žareni posle oblikovanja, uključujući keramičke sudove (pre, odnosno posle upotrebe)
GF 020	Otpad i prašina kermeta (kompozitne metalokeramike)
GF 030	Vlakna na bazi keramike koja nisu navedena ili uključena na drugom mestu

GG. DRUGI OTPADI KOJE UGLAVNOM ČINE NEORGANSKI SASTOJCI, A KOJI MOGU SADRŽATI METALE ILI ORGANSKE MATERIJE

GG 010	Delimično rafinisani kalcijum sulfat-prodakt odsumporavanja dimnog gasa (FGD)
GG 020	Otpad gipsanih ploča ili pregradnih zidova koji ostaje posle rušenja zgrada
GG 030	Pepeo sa dna i šljaka iz termoelektrana na ugali
GG 040	Leteći pepeo iz termoelektrana na ugali
GG 050	Anodne šipke od koksa, odnosno bitumena dobijenog iz nafte
GG 060	Istrošeni aktivni ugali, koji nastaje preradom vodezapiče, kao i u procesima prehrambene industrije i industrije proizvodnje vitamina
GG 080	Šljaka iz proizvodnje bakra prema standardima (DIN 4301 i DIN 8201)-hemijski stabilizovana, sadrži veliki procenat gvožđa (iznad 20%), a služi prvenstveno za građevinsku industriju i abrazivne primene
GG 090	Sumpor u čvrstom stanju
GG 100	Krečnjak iz proizvodnje kalcijum cijanamida (pH manje od 9)
GG 110	Neutralizovani crveni mulj iz proizvodnje aluminijum oksida
GG 120	Natrijum-, kalijum-, kalcijum hloridi
GG 130	Karborundum (silicijum-karbid)
GG 140	Drobljeni beton
GG 150	Krhotine stakla koje sadrže litijum-tantal i litijum-niobijum
GG 160	Bituminozni materijali (otpadni asfalt) za izgradnju i održavanje puteva, koji ne sadrže katran

GH. ČVRSTI OTPADI PLASTIKE

	Uključuje, ali se ne ograničava na:
GH 010	Otpad i strugotine od plastike:
GH 011	Polimeri etilena
GH 012	Polimeri stirena
GH 013	Polimeri vinilhlorida
GH 014	Polimeri ili ko-polimeri, na primer:

ZAKON O OTPADU

polipropilen			netkanog materijala
polietilen tereftalat	GJ 021		Iščešak vune ili fina životinjska dlaka
akrilonitril ko-polimer	GJ 022		Drugi otpad od vune ili fine životinjske dlake
butadien ko-polimer			
stiren ko-polimer	GJ 023		Otpad od grube, neobrađene životinjske dlake
poliamidi			
polibutilen tereftalati	GJ 030		Otpad pamuka (uključujući otpatke pređe i netkanog materijala)
polikarbonati			
polifenilen sulfidi	GJ 031		Otpad pređe (uključujući otpatke konca)
akrilni polimeri	GJ 032		Netkani materijal
parafini (C10-C13) koji ne mogu biti polimerizovani i korišćeni kao plastifikatori	GJ 033		Drugi otpad
poliuretani (koji ne sadrži hlorofluoro ugljovodonike)	GJ 040		Otpad lana i kučina
polisiloksani (silikoni)	GJ 050		Kučine i otpaci (uključujući otpatke prediva i netkani materijal) konoplje (<i>Cannabis sativa</i> L)
polimetil-metakrilat	GJ 060		Kučine i otpaci (uključujući otpatke prediva i netkani materijal) jute i drugih tekstilnih vlakana za prošivanje (isključujući lan, konoplju i ramiju)
polivinil alkohol			
polivinil butirol			
polivinil acetat			
polimeri fluorovanog etilena (Teflon, PTFE)	GJ 070		Kučine i otpaci (uključujući otpatke prediva i netkani materijal) like i drugih tekstilnih likastih vlakana
GH 015 Smole ili proizvodi kondenzacije, na primer:			
urea formaldehidne smole	GJ 080		Kučine, iščešak i otpaci (uključujući otpatke prediva i netkani materijal) kokosa
fenol formaldehidne smole	GJ 090		Kučine, iščešak i otpaci (uključujući otpatke prediva i netkani materijal) aboke (<i>Manila konoplja</i> ili <i>Musa textilis</i> Nee)
melamin formaldehidne smole	GJ 100		Kučine, iščešak (uključujući otpatke prediva i netkani materijal) ramije i drugih tekstilnih biljnih vlakana koji nisu pomenuti ili uključeni na drugim mestima
epoksi smole			
alkidne smole			
poliamidi			
GI. OTPADI PAPIRA, KARTONA I PROIZVODA OD PAPIRA			
GI 010 Otpad i otpaci papira ili kartona:			
GI 011 Od nebeljenog kraft papira ili kartona ili od talasastog papira ili kartona	GJ 111		- Od sintetičkih vlakana
GI 012 Od drugih papira ili kartona, napravljenih uglavnom od beljene hemijske pulpe, nebojene u masi	GJ 112		- Od veštačkih vlakana
GI 013 Od papira ili kartona napravljenih uglavnom od mehaničke pulpe (na primer: novine, žurnali, slični štampani materijali)	GJ 120		Nošena odeća i drugi tekstilni artikli
GI 014 Drugih otpada, uključujući, ali se ne ograničavajući na:	GJ 130		Korišćeni dronjci, otpaci konca, užadi i gajtani i iznošeni artikli od konca, užadi i gajtana od tekstilnih materijala
Laminarni karton	GJ 131		- Sortirani
Mešani otpad i otpaci	GJ 132		- DRUGI
	GJ 140		Otpad tekstilnih podnih prekrivača, ćilima
GJ. TEKSTILNI OTPAD			
GJ 010 Otpad od svile (uključujući čaure nepogodne za odmotavanje, otpatke prediva i netkani tekstilni materijal)			
GJ 011 Nekardirani ili nečešljani			
GJ 012 Drugi otpad			
GJ 020 Otpad od vune ili fine ili neobrađene životinjske dlake, uključujući pređu, ali bez			
			GK. OTPADI GUME
	GK 010		Otpaci, strugotine i ostaci gume (osim tvrde gume) i granule dobijene od njih
	GK 020		Istrošene pneumatske gume
	GK 030		Otpaci i komadi tvrde gume (na primer ebonit)
			GL. NETRETIRANI OTPADI PLUTE I DRVETA
	GL 010		Otpad i strugotine od drveta, bilo da jesu ili nisu u trupcima, briketima, paletama ili

GL 020	sličnim oblicima Otpad plute, polomljeni, granulirani ili u osnovnom obliku	GO 050	slobodnoj jonskoj formi Kamere za pojedinačnu upotrebu bez baterija
--------	--	--------	--

GM. OTPADI AGRO-PREHRAMBENE INDUSTRIJE

GM 070	Vinski talog
GM 080	Osušeni i sterilizovani biljni otpaci, ostaci i bioprodukti, bilo da jesu ili nisu u obliku peleta, oblika koji se koriste za ishranu životinja, koji nisu pomenuti ili uključeni na drugom mestu
GM 090	Nemasni ostaci posle tretmana masnih supstanci ili životinjskih ili biljnih voskova
GM 100	Otpad od kostiju i rožnatih delova, neprerađen, obezmašćen, jednostavno pripremljen (neisečen u odgovarajućem obliku), tretiran sa kiselinom ili deželatiniran
GM 110	Ribljii otpad
GM 120	Ljuske od kokosovog oraha, kora i drugi otpaci
GM 130	Otpad iz agro-prehrambene industrije isključujući nusproizvode koji ispunjavaju nacionalne ili međunarodne zahteve i standarde za ljudsku i životinjsku ishranu
GM 140	Otpad od jestivih ulja i masti biljnog ili životinjskog porekla (na primer, ulje od prženja)

GN. OTPAD OD ŠTAVLJENJA KOŽA, SKIDANJA DLAKA I KORIŠĆENJA KOŽE

GN 010	Otpaci od čekinja i dlake svinja, krmača ili veprova ili jazavaca i drugih vrsta čekinjaste dlake
GN 020	Otpad od konjske dlake bilo da jeste ili nije uvaljana, sa podlogom ili bez podloge
GN 030	Otpad od koža i drugih delova ptica, sa perjem i delovima perja oprojenog ili ne) i paperjem, koje nije prerađivano posle čišćenja, dezinfekcije ili konzervacije)
GN 040	Otpad od opsecanja kože ili veštačke kože koji se ne mogu upotrebiti za proizvodnju predmeta od kože, osim muljevitog otpada

GO. DRUGI OTPAD KOJI UGLAVNOM SADRŽI ORGANSKE SASTOJKE, A MOGU SADRŽATI METALE I NEORGANSKE MATERIJE

GO 010	Otpad od ljudske kose
GO 020	Otpad slame
GO 030	Deaktivirane fungus mycelium iz proizvodnje penicilina namenjene ishrani životinja
GO 040	Otpad običnog fotografskog filma i ostaci fotografskog filma koji ne sadrže srebro u

OKER lista otpada**AA. otpadi koji sadrže metale**

AA 010	Šljake, ljupe i ostali otpadi iz proizvodnje gvožđa i čelika
AA 020	Pepeli i ostaci cinka
AA 030	Pepeli i ostaci olova
AA 040	Pepeli i ostaci bakra
AA 050	Pepeli i ostaci aluminijuma
AA 060	Pepeli i ostaci vanadijuma
AA 070	Pepeli i ostaci koji sadrže metale ili metalna jedinjenja a nisu specificirani ili uključeni na drugom mestu
AA 080	Otpad, strugotine i ostaci talijuma
AA 090	Otpad i ostaci arsena
AA 100	Otpad i ostaci žive
AA 110	Ostaci iz proizvodnje aluminijuma koji nisu specificirani ili uključeni na drugom mestu
AA 120	Muljevi iz galvanizacije
AA 130	Tečnosti iz kiselinske obrade metala
AA 140	Izluženi ostaci iz prerade cinka, prašina i muljevi kao što su jarosit, hematit, getit itd.
AA 150	Ostaci dragocenih metala u čvrstom obliku koji sadrže tragove neorganskih cijanida
AA 160	Pepeo, mulj, prašina i drugi ostaci dragocenih metala kao što su: - Pepeo od insineracije štampanih kola - Pepeo od fotografskog filma
AA 161	
AA 162	
AA 170	Olovni akumulatori, celi ili polomljeni
AA 180	Upotrebljene baterije ili akumulatori, celi ili polomljeni, drugačiji od olovnih akumulatora i otpad i otpaci koji potiču iz proizvodnje baterija i akumulatora, a nisu specificirani ili uključeni na drugom mestu
AA 190	Otpadni magnezijum i komadići koji su zapaljivi, pale se ili emituju u kontaktu sa vodom, zapaljivi gasovi u opasnim količinama

AB. OTPADI KOJI PRETEŽNO SADRŽE NEORGANSKE SASTOJKE, A MOGU SADRŽATI METALE I ORGANSKE MATERIJE

AB 010	Šljaka, pepeo i ostaci koji nisu specificirani ili uključeni na drugom mestu
AB 020	Ostaci od spaljivanja opštinskog, odnosno kućnog otpada
AB 030	Otpadi iz sistema koji se ne baziraju na upotrebi cijanida, kao što je površinsko

CRVENA LISTA OTPADA

PRILOG 03

RA. OTPADI KOJI PRETEŽNO SADRŽE ORGANSKE SASTOJKE, A MOGU SADRŽATI METALE I NEORGANSKE MATERIJE

- RA 010 Otpadne supstance i proizvodi koji sadrže, ili se sastoje od ili su kontaminirani polihlorovanim bifenilima (PCB), i/ili polihlorovanim terfenilima (PCT), i/ili polibromovanim bifenilima (PBB), uključujući i ostala polibromovana jedinjenja analogna ovim, u koncentraciji 50 mg/kg ili više
- RA 020 Otpadni ostaci katrana (osim AC 020) iz rafinisanja, destilacije ili pirolitičkog tretmana organskih materijala

RB. OTPADI KOJI PRETEŽNO SADRŽE NEORGANSKE SASTOJKE, A MOGU SADRŽATI METALE I ORGANSKE MATERIJE

- RB 010 Azbest (prašina i vlakna)
- RB 020 Vlakna na bazi keramike po fizičko-hemijskim karakteristikama slična vlaknima azbesta

RC. OTPADI KOJI MOGU SADRŽATI BILO ORGANSKE BILO NEORGANSKE SASTOJKE

- RC 010 Otpadi koji sadrže, sastoje se od, ili su kontaminirani srodnim jedinjenjima polihlorovanog dibenzo-furana
- RC 020 Otpadi koji sadrže, sastoje se od, ili su kontaminirani srodnim jedinjenjima polihlorovanog dibenzo-dioksina
- RC 030 Muljevi olovnih neeksplozivnih jedinjenja
- RC 040 Peroksidi, osim vodonik peroksida

DEFINISANJE OPASNOG OTPADA

Vrši se preko liste (H), liste (C), i referisanim vrednostima za karakter otpada.

Lista opasnih karakteristika otpada

H lista

Broj.
H

KARAKTERISTIKE KOJE OTPAD ČINE OPASNIM

- H1.** - Eksplozivne: supstance i preparati, koji mogu eksplodirati u kontaktu sa vatrom ili koji su osjetljiviji od udara ili trzaja nego dinitrobenzena.
- H2.** - Oksidavajuće: supstance i preparati koji se pojavljuju na velike eksotermičke reakcije u kontaktu sa drugim supstancama naročito sa zapaljivim supstancama.
- H3-A** - Jako zapaljive:
- supstance i preparati u tečnom stanju čija je tačka paljenja ispod 21 °C (uključujući i tečnosti koje su u ekstremnom nivou zapaljive.), ili
 - supstance i preparati koji se mogu zagreјati i zapaliti u kontaktu sa vazduhom i prosečnim ambijentalnim temperaturama bez primene neke toplote, ili
 - čvrste supstance i preparati koji su veoma lako zapaljivi u slučaju kratkog dodira sa vatrom i koji nastavljaju da gore i troše nakon otklanjanja izvora vatre, ili
 - gasni preparati i supstance koje su zapaljive pri kontaktu sa vazduhom pod normalnim pritiskom, ili
 - preparati i supstance koje u kontaktu sa vodom ili vlažnim vazduhom, oslobadaju jako zapaljive gasove u opasnim kvantitetima.
- H3-B** - Zapaljive: tečni preparati i supstance čija je tačka paljenja jednaka ili veća od 21 °C i manja ili jednaka sa 55 °C.
- H4.** - Žestoke: ne-korozivne supstance i

ZAKON O OTPADU

preparati koji pri trenutnom, dužem ili stalnom kontaktu, sa kožom ili sluznicom mogu izazvati inflamaciju.

Iz direktive 91/689/EEC

- H5.** - Štetne: supstance i preparati koji u slučaju njihovog udisanja ili gutanja ili u slučaju njihovog dodira sa kožom, mogu izazvati posledice po ljudsko zdravlje.
- H6.** - Toksične: supstance i preparati (uključujući i jake toksične supstance i preparate), koji ako se udišu ili gutaju ili prodiru u koži, mogu prouzrokovati akutne ili hronične ozbiljne bolesti, pa čak izazivati i smrt.
- H7.** - Kancerogene: supstance i preparati koji ako se udišu/gutaju ili prodiru u koži mogu izazvati rak ili povećati incidenciju (mogućnost) njegovog pojavljivanja.
- H8.** - Korozivne: supstance i preparati koji pri kontaktu mogu uništiti živo tkivo.
- H9.** - Infektivne: supstance koje sadrže žive mikroorganizme ili koje su poznate po njihovoj toksičnosti pogotovo kad se zna da ozbiljno mogu izazvati bolesti kod ljudi ili drugih živih organizama.
- H10.** - Teratogenične: supstance i preparati koji ako se udišu/gutaju ili prodiru u koži, mogu povećati razne deformacije koja nisu nasledna ili koja mogu izazvati njihove indicije.
- H11.** - Mutagenične: supstance i preparati koji ako se udišu/gutaju, ili prodiru u kožu, mogu prouzrokovati genetske poremećaje nasledjenog oblika ili povećaju njihovi indicije.
- H12.** - Supstance i preparati koji oslobadaju toksične gasove ili preterano toksične u kontaktu sa vodom, vazduhom i kiselinom.
- H13.** - Substance i preparati koji su u stanju na svaki način, nakon odstranjivanja utiču na druge supstance, npr. kao cedjenje (leachate), a koji imaju jednu od gore navedenih karakteristika.
- H14.** - Ekotoksične: supstance i preparati koji predstavljaju ili mogu predstaviti neposredne ili sa zakašnjenjem opasnosti za jedan ili više sektora životne sredine.

Beleška:

- Karakteristike opasnih toksičnih (i 'jako toksičnih'), 'korozivne' i 'žestoke' koje su utvrđene na bazi prikazanih merila u Aneksu VI, deo I A I deo II B, Direktive Saveta 67/548/EEC od 27 juna, 1967.g. zastupanje zakona, pravilnika i administrativnih uredbi u vezi klasifikacije, pakovanja, i etiketiranja opasnih supstanci (1), u raznim verzijama izmenjene od Direktive Saveta 79/831/EEC (2).

SUPSTANCE KOJE ČINE OPASNE OTPATKE

Lista C.

Otpaci koji u svom sastavu imaju:

- C1. Berilijum; jedinjenje berilijum-a;
 C2. Jedinjenje vanadijum-a;
 C3. Jedinjenje hrom-a (VI);
 C4. Jedinjenje kobalt-a;
 C5. Jedinjenje nickl-a;
 C6. Jedinjenje cupper-a;
 C7. Jedinjenje cink-a;
 C8. Arsen; jedinjenje arsen-a;
 C9. Selenijum; jedinjenje selenijum-a;
 C10. Jedinjenje srebra;
 C11. Kadmijum; jedinjenje kadmijuma-;
 C12. Jedinjenje kalaj-a;
 C13. Antimon; jedinjenje antimon-a;
 C14. Telurijum; jedinjenje telurijum-a;
 C15. Jedinjenje barijum-a; isključujući sulfat barijum-a;
 C16. Merkur; jedinjenje merkur-a;
 C17. Talijum; jedinjenje talijum-a;
 C18. Olovo; jedinjenje olova;
 C19. Inorganski sulfidi;
 C20. Jedinjenje inorganskog fluorina, isključujući kalcijum fluorida;
 C21. Inorganski cijanidi;
 C22. Ovi alkali ili alkalni metali zemlje: litijumi, sodijumi, potassijumi, kalcijumi, magnezijumi u nekombinovanom obliku;
 C23. Razredjivači kiselina u čvrstom obliku;
 C24. Bazične solucije ili baze u čvrstom obliku;
 C25. Azbest (u prahu i kao vlakno);
 C26. Fosfor; jedinjenje fosfora, isključujući minerale fosfata;

	Karakteristike
C27. Metal carbonils;	
C28. Peroksidi;	
C29. Hlorati;	1. — Tačka paljenja \leq (manje ili jednako) 55 °C
C30. Perhlorati;	
C31. Azides;	
C32. PCB i/ili PCT;	2. — Jedna ili više supstanci klasifikovanih kao veoma toksične pri ukupnoj koncentraciji \geq 0,1 %
C33. Farmaceusia jedinjenja ili veterinarska;	3. — Jedna ili više supstanci klasifikovanih kao toksične pri ukupnoj koncentraciji \geq 3 %
C34. Biocidi i phyto-pharmaceutske supstance (npr. pesticidi itd.);	4. — Jedna ili više supstanci klasifikovanih kao štetne pri ukupnoj koncentraciji \geq 25 %
C35. Infektivne supstance;	5. — Jedna ili više korozivnih supstanci klasifikovanih kao R35 pri ukupnoj koncentraciji \geq 1 %
C36. Kreosoti (katrani);	6. — Jedna ili više korozivnih supstanci klasifikovanih kao R34 pri ukupnoj koncentraciji \geq 5 %
C37. Isocijanati; tiocijanati;	7. — Jedna ili više iritantnih supstanci klasifikovanih kao R41 pri ukupnoj koncentraciji \geq 10 %
C38. Organski cijanidi (npr. nitrilji, i dr.);	8. — Jedna ili više iritantnih supstanci klasifikovanih kao R36, R37 i R38 pri ukupnoj koncentraciji \geq 20 %
C39. Fenoli; jedinjenje fenola;	9. — Jedna supstanca za koju se zna da je karcinogena, kategorije 1 ili 2 pri koncentraciji \geq 0,1 %
C40. Halogeni rastvarači;	10. — Jedna teratogena supstanca kategorije 1 ili 2 klasifikovana kao R60, R61 pri koncentraciji \geq 0,5 %
C41. Organski rastvaraci, isključujući halogene rastvarače;	11. — Jedna teratogena supstanca kategorije 3 klasifikovane kao R62, R63 pri koncentraciji \geq 5 %
C42. Organohalogeni jedinjenja, isključujući inertne materijale polimerizirana i Druge supstance prikazane u ovom Aneksu;	12. — Jedna mutagena supstanca kategorije 1 ili 2, klasifikovana kao R46, pri koncentraciji \geq 1 %
C43. Aromatična jedinjenja; polycyclici i jedinjenja organskih heterocyclica	13. — Jedna mutagena supstanca kategorije 3, klasifikovana kao R40, pri koncentraciji \geq 1 %
C44. Aliphatic amines	
C45. Aromatic amines	
C46. Eteri;	
C47. Supstance eksplozivnog karaktera, izuzev onih prikazanih na nekom drugom mestu u ovom Aneksu;	
C48. Jedinjenje organskog sumpora;	
C49. Svaki congener polychlorinatida dibenzo-furana;	
C50. Svaki congener i polychlorinatida dibenzo-p-dioxina;	
C51. Hidrokarboni i njihov kiseonik; nitrogen i/ili jedinjenje fosfata koji nisu specifikovani na drugi nacin.	

Beleška:

Pod klasifikacijom opasnog otpada podrazumeva otpad koji ima jedan ili više datih karakteristika u Aneksu III Direktive 91/689/EEC i H3 do u H8, H10, H11 u istom Aneksu.

Otpadi sa jednim ili više karakteristika prikazani su u dole navednoj: **Tab. I.**

Kriterije i referisana vrednost za specifikaciju otpada

Tab I.
Red.
Br.

Beleška:

- Izraz '**~toksičan za rigenerisanje ~**' je prikazan u gr. H10 i isti je zamenjen, kod:

izraza '**~teratogeničan~**' bez promene suštinskog značenja navedene kategorije, tako da je isti ekuivalentan sa 10 u Aneksu III Direktive 91/689/EEC.

- R – iz tabele I, prikazuje znak napomene za vrstu opasnog otpada koji sadrži hemijske supstance ili druge štetne komponente otpada.

ZAKON O OTPADU

KATEGORIJE OPADA I AKTIVNOSTI ZA PRERADU I DEPONIRANJE OTPADA

Liste : Q ; D i R , kao i drugi podaci u nastavku referišu se direktivi 75/442/EEC. Aneks I; II-a i II-b.

KATEGORIJE OPADA

Q- lista

Q1	Ostaci od proizvodnje ili potrošnje koji niže nisu drugačije specificirani
Q2	Proizvodi bez specifikacija
Q3	Proizvodi čiji je rok upotrebe istekao
Q4	Prosuti materijali, materijali koji su nastali usled gubitka ili nezgode pri postupanju sa njima, uključujući sve materijale, opremu itd. kontaminirane pri nezgodi
Q5	Kontaminirani ili zaprljani materijali nastali putem planiranog postupka (npr. ostaci od postupaka čišćenja, materijali za pakovanje, kontejneri
Q6	Neupotrebljivi delovi (npr. otpadne baterije, istrošeni katalizatori, itd)
Q7	Supstance koje više ne zadovoljavaju (npr, kontaminirane kiseline, kontaminirani rastvarači, istrošene soli za termičku obradu, itd)
Q8	Ostaci iz industrijskih procesa (npr. šljaka, destilacioni talozi, itd)
Q9	Ostaci iz procesa za smanjenje zagađenja (npr. mulj iz uređaja za vlažno prečišćavanje gasova, prašina iz vrećastih filtera, potrošeni filtri)
Q10	Ostaci od mašinske grube/fine obrade (npr. strugotine, opiljci i otpaci od glodanja itd.)
Q11	Ostaci od ekstrakcije i prerade sirovina (npr. otpad iz rudarstva, naftne isplake, itd.)
Q12	Materijali čiji je prvobitni sastav iskvaren (npr. ulje zagađeno sa polihlorovanim bifenilima [PCB], itd.)
Q13	Svaka materija, materijali ili proizvodi čije je korišćenje zakonom zabranjeno
Q14	Proizvodi koje njihov vlasnik odbacuje kao neupotrebljive (npr. poljoprivredni otpaci, otpad iz domaćinstva, kancelarijski, komercijalni i otpaci iz trgovina itd.)
Q15	Kontaminirani materijali, materije ili proizvodi koji su posledica remedijacije zemljišta
Q16	Bilo koji drugi materijali, materije ili proizvodi koji nisu obuhvaćeni u gore navedenim kategorijama

Beleška:

- Kategorizacija po Anexu I. 75/442/EEC.

- Navedena kategorizacija otpada je zasnovana na definisanje za otpad po osnovu Direktive EU.

AKTIVNOST U SLUČAJU OTKLANJANJA ILI DEPONIRANJA OTPADA

D lista

Postupanje (bez tretmana)

D1	Odlaganje u zemljište ili na zemljište (npr. ukopavanje u zemlju)
D2	Izlaganje procesima u zemljištu (npr. biodegradacija tečnosti ili taložnih otpada u zemljištu)
D3	Duboko ubrizgavanje (npr. ubrizgavanje otpada koji se mogu pumpati u bunare, slane kupole prirodnih depoa)
D4	Površinsko zatvaranje (npr. stavljanje tečnih ili taložnih otpada u jame, basene ili lagune)
D5	Posebno projektovane deponije (npr. stavljanje u linearno poređane zasebne ćelije koje su poklopljene i međusobno izolovane i izolovane od životne sredine)
D6	Ispuštanje u vodu osim u mora, odnosno okeane
D7	Ispuštanje u mora, odnosno okeane, uključujući umetanje u morsko dno
D8	Biološki tretman koji nije naznačen drugde u ovoj listi, a rezultira konačnim jedinjenjima ili mešavinama koje se odbacuju bilo kojom od operacija od D1 do D12
D9	Fizičko-hemijska obrada koja nije naznačena drugde u ovoj listi, rezultira konačnim jedinjenjima ili mešavinama koje se odbacuju bilo kojom od operacija od D1 do D12 (npr. isparavanje, sušenje, kalcinacija)
D10	Spaljivanje na tlu
D11	Spaljivanje na moru
D12	Trajno skladištenje (npr. smeštanje kontejnera u rudnik)
D13	Mešanje pre podvrgavanja bilo kojoj od operacija od D1 do D12
D14	Prepakovanje pre podvrgavanja bilo kojoj od operacija od D1 do D12
D15	Skladištenje koje prethodi bilo kojoj od operacija od D1 do D12

Beleška:

- Redosled po Anexu: IIA , 75/442/EEC

- Redosled aktivnosti za otklanjanje ili deponiranje otpada, nekoristeći procese i metode, sa štetnim dejstvom na životnu sredinu i po zdravlje čoveka.

OPERACIJE PRERADE OPADA

R lista

Operacije tretmana

R1	Korišćenje kao goriva (osim u direktnom spaljivanju) ili drugog sredstva za proizvodnju energije
R2	Prerada/regeneracija rastvarača
R3	Recikliranje/prerada organskih supstanci koji se ne koriste kao rastvarači
R4	Recikliranje/prerada metala i jedinjenja metala
R5	Recikliranje/prerada ostalih neorganskih materija
R6	Regeneracija kiselina ili baza
R7	Procesiranje komponenata koje se koriste za ublažavanje zagađenja
R8	Procesiranje komponenata katalizatora
R9	Ponovno rafinisanje korišćenog ulja ili drugo ponovno korišćenje prethodno korišćenog ulja
R10	Izlaganje procesima u zemljištu koji daju korist za poljoprivredu ili ekološki napredak
R11	Korišćenje rezidualnih materija dobijenih bilo kojom operacijom pod brojevima R1-R10
R12	Razmena otpada za podvrgavanje bilo koje od operacija pod brojevima R1-R11
R13	Akumuliranje materija namenjenih za bilo koju operaciju od R1 do R12

Beleška:

- Redosled prema, Aneksu. IIB , 75/442/EEC
- Ovaj Aneks ima za cilj da nabroji operacije prerade po redosledu koji se javlja u praksi.
- Shodno članu 4, uredbe 75/442/EEC, otpad se mora preraditi bez ugrožavanja čovekovog zdravlja i bez primene procesa ili metoda koje mogu škoditi životnoj sredini.

ZAKON O OTPADU

PRILOG 04
DOKUMENAT ZA PREVOZ OTPADA

A. Podaci o otpadu (popunjava proizvođač/vlasnik otpada)

1. Tip otpada _____
2. Klasifikovani otpad _____
3. Karakteriz. otpad _____
4. Količina otpada _____
5. Način pakovanja _____
6. Mesto za otklanjanje otpada. _____

B. Proizvođač / vlasnik otpada

1. Naslov proizvođača/vlasnika _____
2. Adresa proizvođača/vlasnika _____
Tel/ faks. E-mail, _____
3. Br. licence _____

Datum primopredaje otpada: _____

Potpis: _____

C. Transport otpada

1. Naziv / ime transportera _____
2. Adresa transportera _____
3. Način / sredstvo za transport _____
4. Dozvola/odobrenje za transport Br. _____

Datum prijema otpada: _____

Datum dostave otpada: _____

Potpis _____

potpis _____

D. Primalac otpada

1. Naziv/ ime primaoca _____
2. Adresa primaoca _____
3. Primalac:
 - Oprema za preradu _____ Br. licence _____
 - Deponija _____

Datum prijema otpada: _____

Potpis: _____

Obrazac se popunjava štampanim slovima

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRASCA ZA TRANSPORTOVANJE OTPADA

Dokumenat za promet otpada je napisan u 4(cetiri) istovetna primerka:

- Prvi primerak zadržava vlasnik / proizvođač otpada
- Drugi primerak zadržava transporter otpada
- Treći primerak primalac otpada
- Četvrti primerak primalac otpada dostavlja (ponovo vraća) vlasniku /proizvođaču otpada.

A. Podatke o otpadu (popunjava proizv./vlasnik otpada)

1. Tip otpada (znači komercijalni ili industrijski otpad odnosno neopasni i inertni otpad)
2. Klasifikovani otpad
3. Karakterizovani otpad
4. Količina otpada
5. Način pakovanja
6. Mesto slanja otpada

B. Proizvođač / vlasnik otpada

1. Naziv proizvođača/vlasnika
2. Adresa proizvođača/vlasnika Tel/ faks. E-mail,
3. Br. licence
4. Datum slanja otpada
5. Potpis dostavljača

C. Transport otpada

1. Naziv / ime transportera
2. Adresa transportera
3. Način / sredstvo transporta
4. Odobrenje transporta Br.
5. Datum prijema otpada
6. Datum slanje otpada
7. Potpis dostavljača
8. Potpis primaoca (vozača)

D. Primalac otpada

1. Naziv/ ime primaoca
2. Adresa primaoca
3. Primalac:
4. Postrojenja prerade
5. Br. licence
6. Deponija
7. Datum prijema otpada:

8. Potpis: dostavljača

Napomena : Ispraćaj opasnog otpada ne može se vršiti ovim obrascem

ZAKON O OTPADU

IZVEŠTAJ O OTPADU br. _____

PRILOG 05

1. Naziv proizvođača/vlasnik otpada	
2. Adresa, tel. proizvođača/vlasnik otpada	
3. Br. Licence i datum licenciranja.	

Materijal	Vrste otpada	Karakteristike otpada	Klasifikacija otpada	Količine otpada [ton]	Sastav otpada [%]	Magazion/deponiran otpada	Način tretiranja otpada	Mesto destinacije otpada	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Prijem otpada u Objektu/postrojenje									
II. Otklonjeni otpadi od objekta/postrojenja									
III. Otklonjeni reciklisani materijali od Objekta /postrojenja									

Uputstvo za popunjavanje formulara za izveštaj o otpadu

Izveštaj o otpadu podnosi vlasnik, proizvođač otpada ili operator sa objektima i postrojenja za upravljanje otpada, kojeg predaje u Agenciji za zaštitu životne sredine Kosova.

Prva tabela:

1. Autor izveštaja pruža potrebne podatke i to: naziv/naslov subjekta koji poseduje, tretira ili je vlasnik otpada, broj poslovanja za subjekat.
2. Tačna adresa vlasnika, lica koje tretira ili vlasnika otpada, broj telefona, E- mail.
3. Upisuje se broj Licence, datum izdavanja Licence.

Druga tabela:

1. Kolona koja sadrži vrste materijala i nosi posebno ime za svaki red:
 - I. Primljeni otpad u objektu / postrojenje, u jednu tačno određenu lokaciju.
 - II. Otpaci, koja se otklanjaju ili se prenesu iz objekta/postrojenja, u određenu lokaciju, nakon njihovog tretiranja ili kao netretirana.
 - III. Materijali koji su premešteni ili otklonjeni, koji su dobijeni prilikom tretiranja ili reciklisanja otpada.
2. Upisuje se vrsta otpada, npr. komunalni, komercijalni ili industrijski, koje bi mogle biti neopasne, opasne i inertne.
3. Označava karakter otpada, uz uverenje ovlašćene laboratorije i zahtev vlasnika otpada.
4. Navodi se vrsta otpada, koji se vrši putem Kataloga otpada i drugih otpadnih lista.
5. Navodi se količina otpada izražena u tonu.
6. Navodi se Da ili Ne. Sastav otpada biće označen u posebnom obrascu/formularu od ovlašćene laboratorije.
7. Navodi se obim ili količina magaziniranog /deponovanog otpada i način deponovanja. Prilog 03, lista D.
8. Upiši/navedi način tretiranja otpada npr. za reciklažu, briketiranje iseniranje i dr, Prilog 03, lista R.
9. Mesto otklanjanja, deponovanja ili tretiranja otpada.

10. U koloni za primedbe treba da se uvedu podaci od značaja ili nekakvo specifično objašnjenje za otpad.

Napomena: u slučaju da neka kolona u tabeli ne može obuhvatiti potrebne podatke, onda se podaci unose u posebnu listu koja se prilaže tabeli.

Izveštaj o otpadu sadrži:

1. Ime proizvođača/vlasnika otpada
2. Adresa, tel. proizvođača./vlasnika otpada.
3. Br. Licence i datum izdavanja licence.

Vrste otpada.

Karakteris.otpada

Količinu otpada [u tone]

Sastav otpada [%]

Magazioniranje /deponiranje otpada

Način tretiranja otpada

Mesto destinacije otpada

- I. Prijem otpada u objektu/postrojenje
- II. Otklonjeni otpad iz objekta/postrojenja
- III. Reciklisani materijal praćen od objekta/postrojenja

Datum

izveštaja:

Potpis odgovorne osobe:

Primedbe

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

ZAKON BR. 02/L-41

ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Skupština Kosova,

Na osnovu Poglavlja 5.1. (i), (m), 5.5. (b) i 9.1.26 (a) Ustavnog Okvira za Privremenu Samoupravu na Kosovu (UNMIK-ova Uredba br. 2001/9 od 15.maja 2001.),

U cilju zaštite ljudskih života i imovine od požara i organizovanja i stavljanja u funkciju sistema za odbranu ljudskih života i imovine od požara.

Usvaja:

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

POGLAVLJE I

DEFINICIJE

Član 1 Definicije

U svrhu Zakona za zaštitu od požara:

“**Ministarstvo**” podrazumeva Ministarstvo koje je odgovorno za reagovanje u vanrednim situacijama (Ministarstvo unutrašnjih poslova).

“**Departman hitne uprave (DHU)**” znači, najviša vlast za razvoj i primenu strategije hitne civilne spremnosti na Kosovu.

“**Odeljenje**” znači odeljenje unutar DHU, koje je odgovorno za pripremu plana i preduzimanje preventivnih protivpožarnih mera.

“**Vatrogasna i spasilačka stanica**” je objekat u koji su smešteni vatrogasci sa pokretnom protivpožarnom i spasilačkom opremom, gde se odvija profesionalna delatnost u cilju stalne pripravnosti za reagovanje.

“**Vatrogasno Udruženje**” je grupa ljudi organizovana po dobrovoljnoj i profesionalnoj osnovi u cilju spašavanja ljudskih života, imovine, životinja i sredine od požara.

“**Inspektor protivpožarne preventive**” je službenik DHU-a ovlašćen da nadgleda sprovođenje mera prevencije

za zaštitu od požara.

“**Redar na dužnosti**” organizuje rad na gašenju požara i spašavanju ljudskih života u hitnim slučajevima i drugim nepogodama.

“**Protivpožarna zaštita**” znači spašavanje ljudskih života, imovine, životinja i sredine ugrožene požarom i eksplozijama, pružanje tehničke pomoći u slučaju nepogoda i u opasnim situacijama, sprovođenje preventivnih mera i vršenje drugih dužnosti utvrdjenih planom/merama za zaštitu od požara.

“**Preventiva**” znači sve mere i zadatke preduzete za prevazilaženje mogućnosti prouzrokavanja požara ili mere preduzete za gašenje požara/ublažavanja posledica požara.

“**Imovina**” znači objekti, delovi objekata i prostorije koje su u vlasništvu fizičkih ili pravnih lica.

“**Vlasnik**” znači fizičko ili pravno lice koje je vlasnik objekta, delova objekta ili prostorija.

“**Korisnik**” znači fizičko ili pravno lice koje je neposredni korisnik objekta, delova objekata ili prostorija.

POGLAVLJE II

OPŠTE ODREDBE

Član 2

2.1. U cilju zaštite ljudskih života, imovine, životinja i sredine od požara, preduzimaju se mere i radnje za uklanjanje uzroka požara, za sprečavanje mogućnosti proširenja požara, otkrivanje uzroka i gašenje požara, utvrđivanje uzroka požara, kao i pružanje pomoći za uklanjanje posledica prouzrokovanih požarom.

2.2. Odredbe ovog zakona važe i za objekte i prostorije od posebnog interesa, ukoliko ne podležu / nisu uređene posebnim zakonom.

Član 3.

Opšte odgovornosti

Svaka osoba je obavezna da u slučaju upotrebe izvora i toplotnih materijala, svetla i ostale vrste energije, kao i u toku upotrebe zapaljivih i eksplozivnih materijala i instalacija, deluje pažljivo u cilju zaštite ljudskih života, imovine, životinja i sredine od požara i eksplozija, u cilju sprečavanja proširenja požara.

Član 4

Posebne odgovornosti

- 4.1. Vlasnici, odnosno korisnici objekata i drugih prostorija, kao i ostale fizičke osobe, obavezni su da preduzmu mere za zaštitu od požara, koje su predviđene ovim zakonom ili drugim podzakonskim aktima, donetih na osnovu ovog zakona, planova za zaštitu protiv požara kao i odluke centralnog administrativnog, javnog i opštinskog organa.
- 4.2. Pravna lica, profesionalni javni organi, organi javne i lokalne administracije, mesne zajednice i jedinice vatrogasaca obavezni su da preduzmu radnje određene odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona sa njihovim sredstvima, transportnim i ostalim tehničkim sredstvima, u nameri gašenja požara, spašavanja života ljudi, životinja, imovine i sredine koja je ugrožena požarom.

POGLAVLJE III

ORGANIZOVANJE PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE

Član 5

Odgovornosti opština

- 5.1. Opština na svojoj teritoriji organizuje protivpožarnu zaštitu, stara se o sprovođenju i unapređenju mera za zaštitu od požara.
- 5.2. Skupština opštine donosi plan za zaštitu od požara na osnovu ocenjivanja opasnosti od požara, u skladu sa uputstvima koje daje ministarstvo.
- 5.3. Skupština opštine u nameri praćenja i sprovođenja plana o zaštiti od požara, najmanje jednom godišnje treba da razmotri njegovu sadržinu i oceni skladnost ovog plana sa novim urbanističkim planom, sa promenama u izgradnji, namerama izgradnje i slično. Oni takođe prate realizaciju finansijskih sredstava predviđena za zaštitu od požara.
- 5.4. Opština organizuje dimnjačarsku službu, kao i nadgleda rad usluga dimnjačara.

Član 6

Odgovornosti Ministarstva

- 6.1. Ministarstvo donosi godišnji program aktivnosti za preuzimanje mera za zaštitu od požara.
- 6.2. Ministarstvo, preko Departmana usklađuje aktivnosti opština za donošenje plana za zaštitu od požara i organizuje obučavanje vatrogasaca.
- 6.3. Ministarstvo donosi uputstva za kriterijume i metode

određivanja opasnosti od požara.

Član 7

Odgovornosti privatnih subjekata

- 7.1. U cilju utvrđivanja adekvatnog organizovanja i sprovođenja mera za zaštitu od požara, objekti, delovi objekata i prostorije kategorišu se u četiri grupe sa rizikom za požar/ugroženosti od požara, u zavisnosti od tehnoloških procesa koji se u njima odvijaju, vrsta materijala koja se proizvodi, preradjuje ili skladišti, vrsta sastava materijala u gradjevini, i njihovoj važnosti.
- 7.2. Ministarstvo, administrativnim uputstvom utvrđuje kriterijume za kategorizaciju i svrstavanje objekata, delova objekata i prostorija u određene kategorije ugroženosti od požara, kao i minimalan broj vatrogasaca u službi gašenja vatre koji su odgovorni za zaštitu od vatre za objekte koji su svrstani u prvoj i drugoj grupi ugroženosti od požara.

Član 8

Kategorizacija objekata

- 8.1. Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija svrstanih u prvu (I) kategoriju ugroženosti, dužni su da pripreme plan za zaštitu od požara na osnovu procene o ugroženosti i da formiraju službu za zaštitu od požara od potrebnih kadrova i sredstvima neophodnim za rad i sprovođenje mera za zaštitu od požara.
- 8.2. Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija svrstanih u drugu (II) kategoriju ugroženosti od požara, dužni su da izrade plan za zaštitu od požara na osnovu procene ugroženosti od požara, da imaju dovoljan broj radnika koji mogu da vrše dežurstvo, gašenje požara i sprovođenje preventivnih mera za zaštitu od požara.
- 8.3. Vlasnici, korisnici objekata i prostorija svrstanih u prvu (I) i drugu (II) kategoriju ugroženosti, obavezni su da izrade plan o zaštiti od požara koji mora biti u skladu sa opštinskim planom o zaštiti od požara.
- 8.4. Vlasnici, korisnici objekata i prostorija svrstani u četvrtu (IV) kategoriju ugroženosti od požara, dužni su da imaju jednog nadzornika zaduženog za zaštitu od požara.
- 8.5. Na radno mesto radnika odgovornog za pitanja zaštite od požara, pravna lica i profesionalne službe zapošljavaju lica koja imaju završenu profesionalnu školu za vatrogasce, ili neku drugu školu tehničkog smera, ali koji bi trebalo da imaju položen profesionalni ispit za izvršavanje poslova u zaštiti od požara.

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

8.6. Ministarstvo donosi programe i vrsta polaganja profesionalnog ispita iz stava 5 ovog člana.

Član 9
Unutrašnji akti

9.1. Pravna lica koja su vlasnici ili korisnici objekata, delova objekata i prostorija, imajući u vidu uslove i njihove potrebe, obavezni su da u skladu sa odredbama o zaštiti od požara, sa unutrašnjim pravilnikom odrede mere i delovanja u vezi sa sprovođenjem i poboljšanjem zaštite od požara.

9.2. Ministarstvo određuje sadržaj pravilnika iz stava 1 ovog člana, koji se odnosi na zaštitu od požara.

Član 10
Dodatne obaveze

10.1. Fizičke osobe koji su vlasnici ili korisnici objekata, delova objekata i prostorija obavezni su da prema članu 8. stava 8.1. i 8.2. osim obezbeđivanja sprovođenja mera određenih planom o zaštiti od požara da donesu i predviđeni pravilnik shodno članu 9 ovog zakona.

10.2. Radnici koji imaju posebnu odgovornost prema pravnim licima i profesionalnim službama, svaki u okviru svog domena odgovornosti, odgovorni su za sprovođenje mera za zaštitu od požara a posebno za održavanje sredstava i opreme za gašenje požara u ispravnom stanju, kao i za informisanje radnika o opasnostima od požara na njihovim radnim mestima.

Član 11

Za uklanjanje uzroka koji utiču na širenje požara ili podstiču njegovo širenje, udruženje za osiguranje je dužno da prati i analizira uzroke požara, u zavisnosti od vrste osiguranja, odnosno potpisivanjem ugovora sa osiguranom strankom, kako bi predvidelo mere čiji je cilj uklanjanje tih uzroka i odgovorno je za kontrolu njihovog sprovođenja tokom perioda osiguranja.

POGLAVLJE IV

MERE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Član 12

Ministarstvo izradjuje plan za prostorno planiranje sa aspekta zaštite od požara u saradnji sa Ministarstvom za sredinu i prostorno planiranje.

Član 13

Davanje saglasnosti

13.1. Posebne gradjevinske uslove, u smislu određivanja uslova za prostorno planiranje sa aspekta zaštite od požara utvrđuje Ministarstvo.

13.2. Za objekte za koje, po zakonu, Ministarstvo za sredinu i prostorno planiranje izdaje dozvolu za izgradnju, Ministarstvo daje saglasnost za izgradnju na osnovu uslova iz stava 1. ovog člana.

13.3. Ministarstvo, administrativnim uputstvom određuje pravila na osnovu kojih je predviđeno za koje vrste objekata se ne primenjuje stav 1. ovog člana.

Član 14

14.1. Pravna lica koja su registrovana za projektovanje su dužna da, za objekte za koje važe posebni gradjevinski uslovi, prikažu grafički predračunski i tekstualno objasne mere za zaštitu od požara predviđene u glavnom projektu, tako da se mogu proceniti odnosno predvideti mere za zaštitu od požara.

14.2. Sastavni deo glavnog projekta iz stava 14.1 ovog člana za izdavanje gradjevinske dozvole čini i dokaz o merama koje su predviđene za zaštitu od požara. U teorijskom prikazu moraju se napomeniti odredbe, odnosno tehnička praksa koje se zasnivaju na zaštiti od požara.

14.3. Pravna lica registrovana za projektovanje a koja su izradila glavni projekat, vrše kontrolu istog sa ciljem njegovog uskladjivanja sa unutrašnjim pravilnikom i izdaju dozvolu kojom se potvrđuje da su mere za zaštitu od požara predviđene u glavnom projektu i da su u skladu sa zakonom, tehničkim uslovima i normama.

14.4. Regulativa iz stava 14.3 ovog člana je sastavni deo glavnog projekta.

Član 15

Građevinska dozvola za izgradnju objekata ili njihovu rekonstrukciju se izdaje samo kada Ministarstvo da svoju saglasnost da su mere za zaštitu od požara sadržane u glavnom projektu.

Član 16

16.1. Autorizovano lica iz Ministarstva učestvuje u radu komisije na tehničkom pregledu objekata koja se osniva na osnovu odredbe važećeg zakona.

16.2. Komisija iz stava 16.1 ovog člana osim drugih poslova predviđenih posebnim zakonom, potvrđuje da li su mere za zaštitu od požara obuhvaćene glavnim projektom.

16.3. Kada Ministarstvo za sredinu i prostorno planiranje da dozvolu za izgradnju ili rekonstrukciju objekata autorizovano lice iz Ministarstva izvršava zadatke predviđene u stavu 16.1 ovog člana.

16.4. Kada je tokom tehničkog pregleda objekata utvrđeno da tokom njihove izgradnje ili rekonstrukcije nisu preduzete mere za zaštitu od požara predviđene glavnim projektom, preduzimaju se radnje u skladu sa propisima iz oblasti građevine.

16.5. Tokom projektovanja i izgradnje stambenih zgrada i javnih objekata, trgovinskih centara, hotela, bioskopa, pozorišta, knjižara, pošta, bolnica, sportskih sala, koncertnih sala i drugih javnih objekata moraju se obezbediti uslovi za bezbednu evakuaciju osoba u slučaju izbijanja požara, požarne stepenice i oprema za gašenje požara.

Član 17

17.1. Za završnu izgradnju vodoravnih ili uspravnih delova prostorija, za izlaze, izlazne puteve mogu se koristiti samo materijali koji imaju posebne protivpožarne karakteristike.

17.2. Za građevinski materijal iz stava 17.1 ovog člana, kao i za završetak radova mora se obezbediti dozvola od strane zvaničnog ovlašćenog lica, službenika za zaštitu od požara koja se daje ne pregled komisiji iz člana 16 stava 16.1 ovog zakona.

17.3. Ministarstvo vrši opis uslova koji se odnose na aspekt za zaštitu od požara koji moraju da ispune materijalni kriterijum iz tačke 17.1 ovog člana.

Član 18

18.1. Vlasnici objekata, delova objekata i prostorija dužni su da održavaju u ispravnom stanju opremu, instalacije, ventilacije gasova, odžake i drugu opremu koja predstavlja opasnost za širenje požara, u skladu sa tehničkim normama, i normama i uputstvima proizvođača za koje mora posedovati dokumentaciju.

18.2. Ako se vlasnik iz stava 18.1 ovog člana ne može utvrditi, onda obaveze predviđene stavom 18.1 ovog člana postaju teret korisnika.

Član 19

Vlasnici i korisnici objekata, delova objekata i prostorija regulišu svoje obaveze iz člana 18 putem ugovora, u skladu sa važećim zakonom.

Član 20

20.1. Za instalaciju stalne opreme za zaštitu od požara

ili alarma za požar, alarma za eksplozije zapaljivih gasova kao i drugu opremu koja služi za suzbijanje požara, njegovo širenje kao i eksplozija, preduzetnik je dužan da obezbedi dozvolu od pravnog lica ovlašćenog za regulisanje tih instalacija i opreme i zapisnik o izvršenoj kontroli od strane ovlašćenog pravnog lica preda na uvid komisiji iz člana 16 stava 16.1 ovog zakona.

20.2. U skladu sa stavom 20.1 ovog člana, ispravnost instalacija mora se kontrolisati najmanje jednom godišnje i to od strane ovlašćenih pravnih lica, a na osnovu tehničkih normi i instrukcija proizvođača. Tokom kontrole popunjava se kontrolni list koji sadrži informacije o izvršenoj kontroli, licu koje je izvršilo kontrolu i o tome šta je kontrolom utvrđeno. Transportna i pokretna oprema za gašenje početnih požara kontrolišu se 2 puta godišnje (svakih 6 meseci).

20.3. Preduzetnici ovlašćene organizacije iz stava 20.1 i 20.2 ovog člana koji vrše kontrolu moraju da polože profesionalni ispit za vršenje kontrole.

20.4. Ministarstvo utvrđuje posebne tehničke i druge uslove koje ovlašćeno pravno lice mora ispuniti u skladu sa stavom 20.1 i 20.2 ovog člana.

20.5. Ministarstvo utvrđuje sadržaj programa i propisuje ispitnu proceduru u skladu sa stavom 20.3 ovog člana.

20.6. Ministarstvo daje ovlašćenje za završetak radova u skladu sa stavom 20.1 i 20.2 ovog člana.

Član 21

21.1. Proizvodnja i prevoz opreme, uređaja i sredstava za gašenje požara, upozorenje i suzbijanje širenja požara kao i druga zaštitna oprema i instalacije se utvrđuju administrativnim uputstvima.

21.2. U proizvodnji, delatnostima i službama u kojima se koriste uređaji, sredstva, oprema i instalacije za koje nisu odobrene Kosovske normative, mogu se primeniti normativi EZ.

21.3. Oprema, sredstva i uređaji iz stava 21.1 ovog člana koji se uvoze iz inostranstva mogu se staviti u promet samo ako uvoznik ima potvrdu ovlašćenog pravnog lica o ispravnosti opreme, sredstava i uređaja kao i o njihovoj usklađenosti sa svrhom namene. Za svaku uvezenu opremu, količinu delova za opremu ili za sredstva za gašenje požara, upozorenje i suzbijanje širenja požara, uvoznik je dužan da obezbedi pomenutu potvrdu, osim ako drugačije nije regulisano međudržavnim sporazumima.

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

21.4. Nadležni organ izdaje dozvolu kada posebne odredbe uslovljavaju da funkcionisanje i primena opreme i uređaja budu u skladu sa stavovima 21.1 do 21.3 ovog člana. Departman izdaje ovu dozvolu.

21.5. Odredbe iz stava 21.2, 21.3 i 21.4 ovog člana važe i za zaštitnu i ličnu opremu vatrogasaca koju iste koriste za suzbijanje požara i u drugim tehničkim intervencijama.

21.6. Ministarstvo izdaje ovlašćenja za vršenje radova u skladu sa stavom 21.3 ovog člana.

Član 22

22.1. Vlasnici odnosno korisnici objekata, delova objekata i prostorija dužni su da imaju opremu, sredstva i uređaje za gašenje požara.

22.2. Vrstu opreme, uređaja i sredstva iz stava 22.1 ovog člana kao i mesto za njihov smeštaj utvrđuje se posebnim propisima.

22.3. Ministarstvo izdaje administrativno uputstvo u vezi sa izborom i specifikacijom količine aparata za gašenje požara, uslova koje pravna lica trebaju ispuniti koja vrše kontrolnu delatnost, servisiranje i održavanje aparata kao i rok vršenja kontrole ispravnosti i servisiranja.

22.4. Oprema i sredstva za gašenje požara koriste se samo za svrhu za koju su namenjeni, moraju da budu u ispravnom stanju, posebno označeni i uvek spremni za korišćenje.

22.5. Kontrolu ispravnosti i servisiranja aparata iz stava 3 ovog člana mogu vršiti pravna lica, kao i profesionalne službe koje su tehnički i profesionalno osposobljene na osnovu ovlašćenja od strane Departmana.

22.6. Lica koja vrše nadzor ispravnosti aparata iz stava 22.3 ovog člana, moraju da polože profesionalni ispit za izvršavanje tih radova.

22.7. Program i ispitnu proceduru, u skladu sa stavom 22.6 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

22.8. Spisak ovlašćenih pravnih lica koja vrše radove iz člana 20, stava 20.1 i 20.2 i člana 21 stav 21.3 ovog zakona kao i subjekti iz stava 22.5 ovog člana, objavljuje se u "Službenom listu".

Član 23

23.1. U cilju sprečavanja i uklanjanja opasnosti od požara, obavezno se mora obezbediti požarno

dežurstvo, odnosno alarmno-posmatračka služba kao i potrebna oprema i sredstva za gašenje požara:

- i. u objektima tokom održavanja predstava, sajmo-va, izložbi i sličnih događaja;
- ii. u odredjenim vanjskim prostorijama, u vreme kada se veruje da postoji opasnost i mogućnost izbijanja požara u takvim prostorijama (sezona žetve velikih razmera, veliki kontejneri, nacionalni parkovi, šume i slično).

23.2. Organizator je dužan da obezbedi požarno dežurstvo, odnosno posmatračko- alarmnu službu u slučajevima iz stava 23.1 tačke (i) ovog člana, a u slučajevima iz stava 23.1 tačke (ii) ovog člana, vlasnik odnosno korisnik ako se ne može utvrditi vlasnik pomenutih objekata, odnosno prostorija.

Član 24

U opštinama gde nije organizovano požarno dežurstvo, odnosno posmatračko - alarmna služba iz člana 23 ovog zakona a gde postoji mogućnost pojave požara velikih razmera, opštinski organi, na osnovu procene ugroženosti od požara, je dužno da organizuje takvu dežurnu službu.

Član 25

25.1. Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tečnosti ili gasovi ili eksplozivne materije, mogu se vršiti samo u objektima ili delovima objekata koji su odvojeni od drugih proizvodnih delova ili skladišta objekta sa pregradama otpornim na požar koje onemogućavaju širenje požara.

25.2. Tehnološki procesi iz stava 25.1 ovog člana kao i radovi sa otvorenom vatrom u blizini zapaljivih tečnosti i gasova, eksplozivnih i drugih materija koji mogu prouzrokovati požar, organizuju se na način koji omogućava eliminisanje požara, odnosno svođenje opasnosti na najmanju moguću meru, u zavisnosti od prirode i uslova rada.

25.3. Objekti iz stava 25.1 ovog člana mogu se izgraditi samo na mestima gde njihova izgradnja ne ugrožava sigurnost postojećih zgrada i prostorija u okolini.

**POGLAVLJE V
VATROGASNE STANICE I UDRUŽENJA****Član 26**

26.1. Vatrogasne stanice i dobrovoljna vatrogasna udruženja osnivaju se sa namerom učešća u gašenju požara, spašavanja ljudi i imovine

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

ugroženih požarom i eksplozijama, pružanja tehničke pomoći u nepogodama i opasnim situacijama, ponude tehničke pomoći u incidentima i opasnim situacijama, primene mera za zaštitu od požara kao i izvršavanja drugih aktivnosti predviđenih planom za zaštitu od požara.

- 26.2. Vatrogasne stanice i vatrogasna udruženja vrše aktivnosti iz stava 26.1 ovog člana bez obzira o čijoj se imovini radi, a izveštaji o izvršenim aktivnostima prosledjuju se nadležnoj opštinskoj direkciji.

Član 27

Osnivanje, organizacija i druga važna pitanja za delatnost vatrogasnih stanica i dobrovoljačka udruženja reguliše se administrativnim uputstvom izdatim od Ministarstva na osnovu ovog zakona.

Član 28

- 28.1. Ako Opština proceni da je visok stepen opasnosti od izbijanja požara zbog industrijskih faktora ili drugih radnih procesa, vatrogasne jedinice se mogu osnovati i u ostalim naseljima i zajednicama.
- 28.2. Ministarstvo utvrđuje kriterijume za organizovanje vatrogasnih spasilačkih jedinica za preduzeće i naselja.
- 28.3. Dve ili više Opština ili industrijskih preduzeća mogu da osnuju zajedničku vatrogasnu jedinicu sposobnu za intervenisanje, ukoliko geografski položaj omogućuje takvo rešenje.

Član 29

Skupštine opština dve ili više opština mogu osnovati zajedničke vatrogasne jedinice, pravnim aktom o osnivanju vatrogasne jedinice, kojim se takođe utvrđuju odgovornosti u polju delovanja, unutrašnja organizacija, tehnička oprema, prava i dužnosti i način finansiranja.

Član 30

- 30.1. Preduzeća koja proizvode, preradjuju i skladište zapaljive i eksplozivne materije, gasove i druge visoko zapaljive materije, dužna su da imaju vatrogasnu jedinicu i na to su obavezana odlukom Skupštine Opštine, bez obzira da li vatrogasna jedinica postoji ili ne.
- 30.2. Preduzeća iz stava 30.1 ovog člana dužna su da obučavaju svoje zaposlene da prepoznaju opasnosti od požara i eksplozija, da koriste alate i prateća sredstva i da uspešno koriste instalacije "S" za izvršavanje, tokom požara.

Član 31

Vatrogasnim i spasilačkim stanicama rukovodi starešina

koji ima adekvatnu spremu i koji je stručno osposobljen za rukovodjenje vatrogasnom stanicom.

Član 32

U vatrogasnoj stanici mogu se zaposliti lica koja, osim opštih uslova, moraju imati završenu srednju školu i koja nisu starija od 35 godina, a u slučaju da se po prvi put angažuju u takvu službu moraju psiho-fizički biti sposobni za rad u toj službi. Psiho-fizičku sposobnost utvrđuje posebna komisija odgovarajuće Institucije.

Član 33

U vršenju radova u oblasti suzbijanja požara ne mogu se angažovati lica koja nisu profesionalno osposobljena za gašenje požara.

Član 34

- 34.1. Tokom vršenja zadataka zaštite od požara, departman pruža profesionalnu pomoć, daje profesionalna uputstva i vrši nadzor pružanja ovih usluga vatrogasnim i spasilačkim službama.
- 34.2. Jedinice vatrogasne i spasilačke službe dužne su da vode evidenciju i informišu Departman o izvršavanju svojih obaveza.

Član 35

Radnici jedinice vatrogasne i spasilačke službe imaju svoju uniformu koja je jedinstvena na čitavoj teritoriji Kosova. Tokom gašenja požara i spašavanja ljudi i njihove imovine, radnici moraju da budu opremljeni zaštitnom opremom kako je propisano administrativnim uputstvom.

POGLAVLJE VI**GAŠENJE POŽARA****Član 36**

Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija i svako lice koje uoči direktnu opasnost od izbijanja požara ili vidi požar, dužni su da uklone opasnost, odnosno ugase požar ako se to može uraditi bez opasnosti po njih same ili druga lica. Ako lice ne može da to uradi samo, dužno je obavestiti najbližu vatrogasnu stanicu, najbližu stanicu KPS-a ili centar za posmatranje, uzbunjivanje i informisanje.

Član 37

Način organizovanja i rukovodjenje akcijom gašenja požara i tehnička intervencija regulišu se administrativnim uputstvom.

POGLAVLJE VII**NADZOR SPROVODJENJA MERA ZA**

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

ZAŠTITU OD POŽARA

Član 38

- 38.1. Nadzor i inspekcija sprovođenja mera za zaštitu od požara u objektima, postrojenjima i na uređajima od posebne važnosti vrše inspektori za zaštitu pri Departmanu.
- 38.2. Nadzor i inspekcija sprovođenja mera za zaštitu od požara u objektima, postrojenjima, i na uređajima koji nisu od posebne važnosti vrše inspektori Opštinskih direkcija za civilnu zaštitu i emergentnu pripravnost.
- 38.3. Nadzor sprovođenja mera protivpožarne zaštite u šumama vrše inspektori šumarstva koji u vršenju ovih dužnosti imaju ovlašćenja inspektora za protivpožarnu zaštitu Opštinskih direkcija.
- 38.4. Nadzor sprovođenja protivpožarnih mera u poljoprivredi vrše inspektori poljoprivrede koji u vršenju ovih dužnosti imaju ovlašćenja inspektora za protivpožarnu zaštitu Opštinskih direkcija.

Član 39

- 39.1. Odlukom nadležnog opštinskog organa, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, za određene radove kontrole mera predviđenih za zaštitu od požara, koje su određene ovim zakonom i uputstvima donetih na osnovu zakona mogu se ovlastiti vatrogasne i stanice za spašavanje kao i udruženja vatrogasaca.
- 39.2. Odlukom iz stava 39. 1 ovog člana, definiše se:
- vrsta objekata, delova objekata i otvorenih prostorija koji su obuhvaćeni kontrolom,
 - način i procedura vršenja kontrolnih radova,
 - način informisanja kompetentnih direkcija za hitne intervencije o neispravnostima utvrđenim tokom kontrole,
 - Uslove koje u smislu stručne spremlje trebaju ispuniti lica koja vrše kontrolu.
- 39.3. Ministarstvo utvrđuje formu identifikacionih kartica kojima se utvrđuje identitet lica ovlašćenih za vršenje inspeksijskih poslova.

Član 40

- 40.1. Posao inspektora Departmana može vršiti lice koje ima visoku stručnu spremlje, odnosno višu stručnu spremlje tehničkog profila ili slično i položen stručni ispit.
- 40.2. Posao inspektora u opštinskim direkcijama može vršiti lice koje ima visoku stručnu spremlje odnosno

višu stručnu spremlje tehničkog profila ili slično, i koje je položilo stručni ispit.

- 40.3. Za svoj rad opštinski inspektor odgovara Opštinskoj direkciji za Civilnu Zaštitu i Emergentnu Pripravnost kao i Departmanu.
- 40.4. Sektor zaštite - je centralni nivo, koji osim svojih redovnih obaveza vrši i nadzor rada i aktivnosti opštinskog inspektora za zaštitu.
- 40.5. Ministarstvo administrativnim upustvom utvrđuje program i način polaganja profesionalnog ispita za inspektore, u skladu sa stavom 40.1 i 40.2 ovog člana.

Član 41

- 41.1. U vršenju nadzora, inspektor Opštinske direkcije i inspektor departmana imaju pravo inspekcije svih zatvorenih i otvorenih prostorija, postrojenja i opreme kao i da preduzmu druge aktivnosti za utvrđivanje sprovođenja naloženih mera za zaštitu od požara (u smislu člana 38 stava 38.1 i 38.2).
- 41.2. U vršenju nadzora, inspektor opštinske direkcije i inspektor departmana mogu ulaziti u kuće u potrazi za stanarima ili u slučaju uklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovine velikih razmera.
- 41.3. Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija dužni su da inspektorima omoguće rad, da daju ispravnu dokumentaciju na uvid i pruže sve potrebne informacije.

Član 42

Ukoliko tokom vršenja nadzora inspektor opštinske direkcije i inspektor departmana utvde da se tokom izgradnje objekata ne primenjuju mere za zaštitu od požara predviđene u glavnom projektu, radovi se privremeno obustavljaju i o tome se naknadno obaveštava nadležan građevinski organ.

Član 43

- 43.1. Ukoliko tokom vršenja nadzora inspektor opštinske direkcije i inspektor departmana utvde da je u prometu oprema za gašenje požara kao i druga sredstva koja ne ispunjavaju uslove iz člana 21 ovog Zakona, odlukom nalažu povlačenje te opreme ili sredstava iz upotrebe.
- 43.2. Žalba na odluku iz stava 43.1 ovog člana ne sprečava izvršenje te odluke.

Član 44

- 44.1. O izvršenoj kontroli, inspektor za protivpožarnu

zaštitu je dužan pripremiti zapisnik.

- 44.2. Primerak zapisnika uručuje se vlasniku, odnosno korisniku objekta, dela objekta ili prostorije gde je izvršena inspekcija.

Član 45

Tokom vršenja inspekcije, inspektor za protivpožarnu zaštitu je dužan da saradjuje sa drugim inspekcijama, pravnim licama i profesionalnim službama.

Član 46

U vršenju kontrole, inspektor za protivpožarnu zaštitu je dužan da čuva poverljive podatke koji se na osnovu zakona ili opšteg akta smatraju državnim, zvaničnom ili poslovnom tajnom.

Član 47

47.1. U cilju sprečavanja pojave požara, omogućavanja spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i gašenja požara, Ministarstvo odlukom nalaže vlasnicima, korisnicima objekata ili delova objekata i prostorija da preduzmu određene mere za zaštitu od požara utvrdjene zakonom i regulativama u skladu sa zakonom, prihvaćenim pravilima tehničke prakse, planovima za protivpožarnu zaštitu da bi:

- i. Dovedi uređjaje, instalacije ili opremu u ispravno stanje;
- ii. Rekonstruisali objekat ili određene delove prostorija u njima;
- iii. Uklonili otpatke sa otvorenih ili zatvorenih prostorija, koji su ostali nakon rada ili su uskladišteni na mestima na kojima je, posebnim zakonima to zabranjeno činiti;
- iv. Uklonili predmete iz objekata ili prostorija koji predstavljaju opasnost za izbijanje i širenje požara ili koji onemogućavaju brz i bezbedan izlaz iz objekta ili građevinskih prostorija;
- v. Održavali prohodnim sve šumske puteve sa ciljem omogućavanja pristupa vatrogasnim kolima, u svako doba;
- vi. Izvršili postavljanje nepokretnih instalacija, polupokretnih, pokretnih, i drugih neophodnih instalacija, instalacija za uzbunu i gašenje požara i druge opreme i instalacija za protivpožarnu zaštitu;
- vii. Postavili neophodne izlaze iz objekata ili delova objekata da bi se omogućio brz i bezbedan izlaz lica u slučaju požara;
- viii. Onemogućili pristup vozilima koja tokom rada mogu baciti varnice na mesta na kojima mogu izazvati požar;
- ix. Dovedi u ispravno stanje protivpožarnu opremu i sredstva za gašenje požara ili smeste opremu i sredstva na određenu lokaciju;
- x. Ukloni one elemente sa uređjaja, instalacija ili

opreme koji tokom rada mogu prouzrokovati požar;

- xi. Ukloni zapaljive materije koje su dodate konstruktivnim elementima objekata ili čiji su vodoravni ili uspravni izlazni putevi prerađeni, ako ti elementi predstavljaju opasnost po izazivanje ili brzog širenje požara;
 - xii. Onemogućili bacanje stvari iz vani a koje mogu prouzrokovati požar u zgradi ili otvorenoj prostoriji kojima je pristup ograničen;
 - xiii. Nabavili potrebnu količinu i vrstu tehničke opreme i sredstva za uzbunjivanje i gašenje požara;
 - xiv. Obezbedili protivpožarno dežurstvo u objektima ili otvorenim prostorijama;
- 47.2. Ministarstvo, zbog neposredne opasnosti od požara može odlukom zabraniti:

- i. Skladištenje sekundarnih materijala (repro materijala/sirovina), finalnih proizvoda ili drugih materijala u zatvorene prostorije ili skladišta;
- ii. Korišćenje otvorene vatre u zatvorenim ili otvorenim objektima (pušenje, varenje, varničenje otvorenim plamenom, otvoreni plamen, elektroinstalacije bez fuzije i slično);
- iii. Korišćenje objekata ili delova objekata, uređjaja, instalacija i druge opreme ako se njihovim prilagodjavanjem ne može ukloniti mogućnost prouzrokovanja požara;
- iv. Upotrebu opreme, instalacija i sredstava osim ako nisu preduzete mere kojima se eliminiše rizik;
- v. Vršenje određenih radova u objektu ili delovima objekta, u okolini ili oblasti (bojenje, točenje zapaljivih tečnosti i gasova, paljenje boja, itd.);

47.3. Žalba na odluku iz stava 47.2 ovog člana ne sprečava njeno izvršenje.

Član 48

- 48.1. Departman vodi evidenciju iz oblasti protivpožarne zaštite na celoj teritoriji Kosova.
- 48.2. Opštinske direkcije na teritorijama na kojima su one nadležne, odgovorne su da vode evidencije iz oblasti protivpožarne zaštite na celoj teritoriji Kosova i da ove evidencije dostave Departmanu.
- 48.3. Ministarstvo određuje sadržaj evidencije iz stava 48.1 i 48.2 ovog člana kao i način njenog održavanja.

Član 49

Ministarsvo za sprovođenje nadzora primene mera za zaštitu od požara određenih ovim zakonom i uredbama donetim u skladu sa ovim zakonom poverava potvrđivanje izvođenja stručno - tehničkih radova (ispite, laboratorijske preglede i dr.) odgovarajućim naučnim institucijama.

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA**POGLAVLE VIII****ŠKOLOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE****Član 50**

Ministarstvo u saradnju sa Ministarstvom obrazovanja, nauke i tehnologije preduzimaće potrebne mere za školovanje i osposobljavanje za poslove zaštite od požara.

POGLAVLJE IX**FINANSIRANJE****Član 51**

- 51.1. Sredstva za delatnosti i primenu posebnih mera protivpožarne zaštite iz člana 6 stav 6.1 ovog zakona obezbeđuju se iz budžeta Kosova.
- 51.2. Sredstva za povećanje mera protivpožarne zaštite potvrđena planom Skupština Opština za protivpožarnu zaštitu, obezbeđuju se iz opštinskih budžeta.
- 51.3. Finansiranje vatrogasnih udruženja reguliše se posebnim administrativnim uputstvom.

Član 52

Vlasnici, korisnici objekata, delova objekata i prostorija, u zavisnosti od plana za protivpožarnu zaštitu i unutrašnjeg pravilnika, obezbeđuju sredstva za sprovođenje mera za protivpožarnu zaštitu.

POGLAVLJE X**KAZNE NE ODREDBE****Član 53**

- 53.1. Novčanom kaznom od 300 do 3.000 € za privredni prekršaj kazni će se pravna lica:
- ako izdaju dozvolu za glavni projekat koji nije izrađen u skladu sa ovim zakonom, uslovima prostornog planiranja i tehničkim normativama (član 14);
 - ako, bez dozvole, vrše radove opisane u članovima 20, 21 i 22 ovog zakona
 - ako izdaju dozvolu o ispravnosti opreme, instalacije koje služe za gašenje požara i uzbunjivanje kao i drugu opremu i instalacije koje nisu u saglasnosti sa tehničkim normama iz člana 20

stav 20.1 i 20.2 i člana 21 stav 21.3.

- ako vrše radove kontrole i servisiranja protivpožarnih aparata bez dozvole (član 22 stav 22.5) ili iste vrše u suprotnosti sa zakonom.

- 53.2. Za privredni prekršaj iz stava 53.1 ovog člana, odgovorno lice pravnog lica kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 €.

Član 54

- 54.1. Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 € kazniće se za prekršaj pravno lice koje:
- ne učestvuje u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara u skladu sa članom 4 stav 2;
 - ne donesi unutrašnji pravilnik kojim se utvrđuju mere i radovi vezani za regulisanje i poboljšanje protivpožarne zaštite ili ne primenjuje mere za poboljšanje protivpožarne zaštite propisane unutrašnjim pravilnikom za zaštitu od požara (član 9);
 - ne prati i ne analizira uzroke koji mogu dovesti do požara i podstaći njegovo širenje (član 11);
 - izvođač radova za preradu površina vodoravnih i uspravnih izlaza i izlaznih puteva u objektima, koji koristi gradjevinske materijale koji ne zadovoljavaju određene protivpožarne karakteristike (član 17);
 - ne održava u ispravnom stanju uređaje, električnu opremu, opremu za gas, ventilacione i druge instalacije, odžake kao i drugu opremu i ako za održavanje nema dokumentaciju (član 18 stav 18.1);
 - ne održava u ispravnom stanju uređaje, opremu za gašenje požara i ako za održavanje nema dokumentaciju (član 18 stav 18.1)
 - ako instalacije nisu, najmanje jednom godišnje, kontrolisane od strane ovlašćenog pravnog lica i ako ne čuva evidenciju o izvršenoj kontroli (član 20 stav 20.2);
 - stavlja u promet opremu, uređaje za gašenje požara, uzbunjivanje i suzbijanje širenja požara za koju nije obezbeđena dozvola ovlašćenog pravnog lica kojom se potvrđuje njihova ispravnost (član 21 stav 21.3);
 - bez dozvole stavlja u promet uređaje, opremu i sredstva koja su potrebna za gašenje požara i uzbunjivanje a za koje je potrebna dozvola (član 21 stav 21.4);
 - ne poseduje uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara u skladu sa članom 22;
 - ne obezbedi protivpožarno dežurstvo u formi motorizovane službe, sa odgovarajućim sredstvima i opremom za gašenje požara (član 23);
 - ne obavesti najbližu vatrogasnu stanicu, stanicu

ZAKON ZA ZAŠTITU OD POŽARA

KPS-a kao i centar za posmatranje, uzbuñivanje i informisanje (član 36);

- xiii. ne omogući izvršenje dužnosti inspektorima za protivpožarnu zaštitu ili ako odbije da na uvid pisanu dokumentaciju ili pruži druge potrebne informacije (član 41 stav 41.3);
- xiv. ne primenjuje mere izdate na osnovu rešenja inspektora DHU (član 43);
- xv. ne izvršava odluku izdatu od Ministarstva (član 47).

54.2. Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 € i odgovorna lica pravnih lica.

Član 55

Novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 € ili zatvorskom kaznom kazniće se za prekršaj lica koja:

- i. ne učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom (član 4 stav 4. 2);
- ii. ako vlasnici ili korisnici objekata, delova objekata ili prostorija ne održavaju u ispravnom stanju opremu, električne i gasne uređaje, ventilacione i druge instalacije, odžake i drugu opremu koja može izazvati požar i ako za održavanje ne poseduju dokumentaciju (član 18 stav 18.1);
- iii. ne preduzmu korake za gašenje požara ili ne obaveste o izbijanju požara (član 36);
- iv. ne omogućavaju inspektorima za protivpožarnu zaštitu vršenje njegovih dužnosti i ne daju nepohodne podatke (član 41 stav 41.3);
- v. ne izvršavaju odluke inspektora departmana i opštinskog inspektora (član 43);
- vi. ne izvršavaju odluku Ministarstva (član 47)

Član 56

56.1. Za privredni prekršaj iz člana 54 tačka iii. i iv. ovog zakona, izvršen po drugi put, osim novčane kazne izriče se i mera zabrane vršenja delatnosti u periodu od 6 meseci.

56.2. Za privredni prekršaj iz člana 54 tačka iii. i iv. ovog zakona izvršena po treći put, osim novčane kazne, izriče se i mera stalne zabrane vršenja delatnosti.

POGLAVLJE XI**PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Član 57**

57.1. Ministarstvo izdaje odgovarajuća administrativna uputstva nakon stupanja na snagu ovog zakona.

57.2. Ministarstvo u saradnji sa odgovornim Ministarstvom, a u okviru odgovornosti predviđenih zak-

nom, izdaje administrativna uputstva u vezi sa bezbednošću i uslovima za zaštitu od požara za objekte sa javnim natpisima, stanove, šume i druge objekte koji nose rizik za izbijanje požara.

Član 58

58.1. Skupštine Opština su dužne da usklade planove za protivpožarnu zaštitu, član 5 stav 5.2 sa odredbama ovog zakona u roku od 6 meseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.

58.2. Pravna lica, profesionalne službe su dužne da usklade unutrašnje pravilnike o protivpožarnoj zaštiti (član 9) sa odredbama ovog zakona u roku od 6 meseci od dana stupanja ovog zakona na snagu, uz primenu odredaba iz člana 9 stav 9.2 ovog zakona.

58.3. Ovlašćene organizacije iz člana 20 stav 20.1 i 20.2, člana 21 stav 21.3 i člana 22 stav 22.5 ovog zakona dužne su da, u roku od 6 meseci od dana donošenja administrativnih uputstava koji regulišu uslove rada inspekcija, usklade svoju delatnost sa odredbama ovih uputstava.

Član 59

Inspektor za protivpožarnu zaštitu zatečen na radnom mestu na dan stupanja ovog zakona na snagu, a koji nema stručnu spremu u skladu sa članom 40 ovog zakona, može, po zakonu, da zadrži svoju poziciju pod uslovom da stekne pomenutu spremu u roku od tri godine od dana stupanja ovog zakona na snagu.

Član 60

Na dan stupanja ovog zakona na snagu prestaje da važi Zakon o zaštiti od požara, (Službeni list Kosova br. 50/78, od 9. decembra 1978).

Član 61**Stupanje na snagu.**

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

UNMIK/UR/2006/57
20.12.2006.

ZAKON O DUVANU

ZAKON BR. 02/L-36

O DUVANU

Skupština Kosova,

Na osnovu nadležnosti Privremenih institucija samouprave na Kosovu datih od strane Privremene administracije ujedinjenih nacija, misija na Kosovu (UNMIK) Uredbom br. 2001/9 od 15. maja 2001. godine o Ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosovu;

Na osnovu Zakona o zdravstvu na Kosovu;

U cilju uspostavljanja zakonskog osnova za uređenje, unapređenje i poboljšanje zdravstvenog stanja građana Kosova, putem poboljšanja sistema za finansiranje zdravstvene nege.

Usvaja:

ZAKON O DUVANU

I. Opšte Odredbe

Član 1

1.1. Cilj ovog Zakona je podržavanje ulaganja društva u nameri ublažavanja reagovanja nad jednim velikim javnim zdravstvenim problemom, a naročito:

- i. da štiti zdravlje građana posebno nakon naučnog dokazivanja i evidentiranja implikacije duvana na porast incidenata mnogobrojnih bolesti opasnim po život;
- ii. da štiti decu, omladinu i ostale od uzroka koji omogućavaju upotrebu duvanskih proizvoda i zavisnost od njih;
- iii. da poveća nivo poznavanja i da probudi samosvest građana u vezi opasnosti upotrebe duvana, pomoću efektivne i informativne komunikacije;
- iv. da štiti građane, na određenoj mogućoj meri, od opasnosti i nepoželjnog izlaganja dimu duvana;
- v. da reguliše i kontroliše proizvode duvana i njihovu raspodelu shodno namerama javnog zdravlja.

1.2. Ovaj Zakon određuje mere o ograničenju i zabrani pušenja duvana na javnim mestima, opasno sadržaja cigara, obavezno stavljanje beleški o štetnim uzrocima pušenja duvana i nadgledanja sprovođenja ovog Zakona.

II. Značenje izraza

Član 2

Za upotrebu ovog Zakona, biće primenjena sledeća značenja:

Duvan, podrazumeva biljku familije duvana *Nicotiniana* različitih vrsta i klasa, genetski modificirane ili nedomodificirane, sa svim njenim sastojcima,

Proizvodi duvana, podrazumeva proizvode izrađenih od samog duvana genetski modificirani ili nedomodificirani, ili delimično proizvedeni od duvana koji se upotrebljavaju kao piće, uzimaju se pomoću nosa, sisanja ili žvakanja.

Duvan za oralnu upotrebu, podrazumeva sve proizvode izrađenih od samog duvana (genetski modificirani ili nedomodificirani) ili delimično proizvedeni od duvana koji se upotrebljavaju pomoću usta ali se ne piju,

Katran, podrazumeva ostatak suvog dima duvana bez nikotina,

Nikotina, je otrovni alkaloid koji se nalazi u duvanu i ima otrovno dejstvo na autonomni nervni sistem.

Sastav, podrazumeva svaku vrstu substance ili elementa izuzev ostalih dela biljke prirodnog duvana procesiranog, koji se upotrebljava tokom proizvodnje proizvoda duvana, a koji je prisutan tokom finalne proizvodnje pojavljujući se na različite forme kao što su papir, filter, boja, i lepak.

Pušenje duvana, u okviru ovog Zakona podrazumeva i upotrebu proizvoda duvana neobazirajući se na tome da se dim duvana, koji se oslobađa tokom pušenja, uzdiše aktivno ili pasivno, i kao posledice su utvrđene štete zdravlja aktivnih kao i pasivnih pušača koji su izloženi dimu duvana,

O štetnim posledicama, pušenja duvana su naučni dokazi o nanošenju štete zdravlju, bolesti koje skraćuju život pušača kao i nepušača koji se nalaze u istoj zatvorenoj prostoriji u kojoj se puši duvan.

Preventivne mere protiv pušenja, predstavljaju sve preduzete mere sa namerom zaštite i poboljšanja zdravlja kao i povećavanje kvaliteta života građana,

Javno mesto, podrazumeva zatvorenu prostoriju namenjenu za dve ili više osoba obuhvatajući i prostorije u kojima se odvijaju aktivnosti zdravstvene i socialne oblasti, edukacije i obrazovanja, sporta i rekreacije, lokali ugostiteljstva, kulture i umetnosti, prostorije predviđene kao čekaonice, prostorije za sastanke, radne prostorije privatne ili javne, sve sale za okupljanje, sredstva javnog transporta. Otvorene terase, balkoni, ne podrazumevaju se kao javna mesta.

IOS, Internacionalna Organizacija za Standarde. IOS predstavlja mrežu standardnih međunarodnih institucija 148 zemalja sa centrom u Ženevi, u Švajcarskoj.

III. Neophodni uslovi

Član 3

3.1. Zabranjuje se proizvodnja i promet cigara koje sadrže:

1. Više od 10 mg katrana u jednoj cigari,
2. Više od 1 mg nikotina u jednoj cigari,
3. Više od 10 mg monoksidkarbona u jednoj cigari,

3.2. Proizvodnja i promet cigara sa sastavom navedenim pod tačkom 1 član 3 obavezuje se da posle 12 meseci od usvajanja dopunskog pravnog akta Ministarstva.

Član 4

4.1. Vlada Kosova ili njene ovlašćene Institucije, shodno naučnim podacima, ovlašćena je da zabrani upotrebu raznovrsnih sastava tokom proizvodnje duvana a posebno sastojcima koje uzrokuju zavisnost.

4.2. Svi proizvodi duvana proizvedeni ili importirani koji se izlažu tržištu na Kosovu moraju biti testirani.

4.3. Testiranja za katran, nikotin i monoksidkarbon, u sadržaju jedne cigare, vrši institucija ovlašćena od strane Ministarstva Zdravlja. Izveštaji rezultata testiranja moraju se dostaviti Ministarstvu Zdravlja u određenim rokovima.

4.4. Vlada Kosava je ovlašćena da zahteva od strane proizvođača ili uvoznika duvana, dodatni test da bi konstatovala sadržaj ostalih supstancija koje nisu obuhvaćene u tački 4.3 člana 4.

4.5. Testiranja supstanci obuhvaćene tačkom 3 člana 4, trebaju se obaviti u skladu standarda određenih od strane Ministarstva Zdravlja uz primenu standarda IOS. Trebaju se upotrebiti ovi standardi, IOS standard 4387 za katran, 10315 za nikotin i 8454 za monoksidnikarbon. Tačnost količine katrana i nikotina na pakovanju, utvrđuje se pomoću IOS standarda 8243.

4.6. Testiranja i rezultati testiranja obavljaju se i predaju, u vremenskom roku određenom od strane Ministarstva Zdravlja.

4.7. Za svaku izmenu hemijskog sastava duvana koju preduzme proizvođač ili uvoznik, treba se obavestiti Ministarstvo Zdravlja od same strane proizvođača ili uvoznika duvana.

4.8. Ako se od strane licencirane laboratorije ustanovi da sadržaj primljene mustre jedne serije proizvoda duvana, ne sadrži predviđenu vrednost prema zakonu, onda se treba čitava serija udaljiti sa tržišta.

4.9. Institucija ovlašćena od strane Vlade Kosova nadgledaće regulisanje znakova i sadržaja proizvoda duvana koji se proizvode, ili uvoze i prodaju na tržištu Kosova.

Član 5

5.1. Proizvodi duvana koji se prodaju na tržištu Kosova moraju imati znak u saglasnosti sa procedurama predviđenim zakonskim aktom.

5.2. Svaka vrsta individualnog pakovanja proizvoda duvana koji se proizvodi ili uvozi i koji je na prometu i prodaje se na tržištu Kosova treba imati ove podatke:

- a. Količinu nikotina,
- b. Količinu katrana,
- c. Količinu monoksidkarbona,
- d. Njen serijski ili ekvivalentni broj,
- e. Ime i adresu proizvođača ili uvozača,
- f. Broj jedinica na individualna pakovanja proizvoda duvana,
- g. Ime i adresu institucije odgovorne za pakovanje, u slučaju kada se pakovanje ne obavi od strane proizvođača.

5.3. Svaka vrsta pakovanja i svaka vrsta prezentirana informacija u vezi proizvoda duvana ne treba ostavljati pogrešan utisak o karakteristikama duvana i njegovom dejstvu na zdravlje ljudi, obuhvaćajući tu i informacije da je jedna vrsta proizvoda duvana manje štetna od druge vrste. Prema tome zabranjeno je da na pakovanju duvana piše: "lako", "mnogo lako", "mekano", "bez katrana" ili slične informacije.

Član 6

6.1. Svaka vrsta pakovanja i marketing proizvoda duvana mora imati informaciju o negativnim posledicama po ljudsko zdravlje upotrebom duvana.

6.2. Svaka celina pakovanja proizvoda duvana treba imati ove opomene:

v a) Opšte napomene:

- I. "Pušenje ubija" ili
- II. "Pušenje duvana ozbiljno ugrožava vaše zdravlje i vašu okolinu";

b) Dodatne napomene kao što su:

- I. "Duvan ugrožava vaše zdravlje "
- II. "Pušenje duvana uzrokuje rak"
- III. "Pušenje duvana kod trudnica poremećuje raz-

ZAKON O DUVANU

- voj deteta”
- IV. “Pušenje duvana uzrokuje infrakt i moždani udar”
- V. “Pušenje duvana skraćuje vaš život”
- VI. “Da zaštitimo decu: ne dozvolite da uzdišu dim vaše cigare”.
- 6.3. Osnovna napomena kao i ona dodatna moraju se jasno postaviti i da tokom preokretanja pakovanja budu jasne i vidljive i da se prezentiraju redovno.
- 6.4. Opšta napomena štampa se na vidljivoj površini celine pakovanja kao i na svakoj vrsti pakovanja osim providnih omotača.
- 6.5. Dodatna napomena štampa se na drugoj vidljivoj površini celine pakovanja kao i na svakoj vrsti pakovanja osim potpuno providnih omotača.
- 6.6. Opšta napomena treba obuhvatiti najmanje 30% spoljne površine individualnog pakovanja. Kada se doda i dopunska napomena, procenat obuhvatanja spoljne površine treba biti najmanje 50%.
- 6.7. Tekst napomene količine nikotina, katrana i monoksidkarbona treba se:
- štampati sa crnim duplim fontom Helvetike na belom sfontu. Veličina fonta treba biti odgovarajuća da tekst obuhvati veći deo površine predviđene za napomene;
 - malim slovima osim prvog slova prema pravopisnim pravilima;
 - da se postavi pravo, paralelno na čošku gornjeg dela pakovanja;
 - tekst se ograničava sa duplom linijom 3 do 4 mm koja ne spada i ne križi tekst napomene ili drugih informacija;
 - tekst mora biti na službenim jezicima u skladu sa zakonomo jezicima.
- 6.8. Štampanje teksta napomene ne sme biti na banderoli (zastavici) za takse pakovanja.
- 6.9. Štampani tekst treba biti neizbrišljiv i koji se ne može uklanjati i nikako ne treba biti skriven nad ostalim štampanim tekstom na pakovanju, ili da se tokom otvaranja pakovanja ošteti.
- 6.10. Pakovanje se treba obeležiti serijskim brojem ili nekom uskladnom metodom koja omogućava lako određivanje mesta i vremena proizvodnje duvana.
- 6.11. Ministarstvo Zdravlja je ovlašćeno da izmeni ili dopuni opšte kao i dodatne napomene.

Član 7

- 7.1. Proizvođači ili uvoznici proizvoda duhana moraju dostaviti odgovornim organima listu o svim sastojcima i njihove količine koja se upotrebljava tokom proizvodnje proizvoda duvana najmanje jednom u toku kalendarske godine.
- 7.2. Listi treba dostaviti razloge ubacivanja ovih sastojaka u proizvodnji duvana. Obavezno navesti funkciju i karakteristike sadržaja.
- 7.3. Lista, takođe treba biti dostavljena uz toksikološke beleške od strane proizvođača ili uvozača, u vezi sastojaka proizvoda duvana, a posebno izveštavanjem u vezi njihovog dejstva na zdravlje i osobine koje uzrokuju zavisnost.
- 7.4. Redosled sastojaka duvana na listi će biti prema njihovoj težini.
- 7.5. Treba se zaštititi svaka informacija u vezi specifične formule proizvodnje što predstavlja tajnu tržišta.
- 7.6. Odgovorni organi trebaju javno navesti informacije primljene od strane proizvođača ili uvoznika proizvoda duhana dostavljajući i listu o sastojcima za svaki proizvod o količini katrana, nikotine i monoksidnog karbona.

IV. Mere za smanjivanje i ograničavanje pušenja duvana**Član 8**

- 8.1. Zabranjuje se reklamiranje i promovisanje bilo kakve forme proizvoda duvana svim fizičkim i pravnim licima.
- 8.2. Nijedno lice ne može reklamirati proizvode duvana bilo koje forme, u ime drugog fizičkog ili pravnog lica.
- 8.3. Prodavac kojem nije zabranjena prodaja proizvoda duvana, može da postavi ove proizvode u njegovoj prostoriji tržišta shodo zakonom na snazi, može da dostavi i informacije da se tu prodaje duvan ali samo ako su te informacije praćene sa ostalim zdravstvenim informacijama u skladu sa ovim i ostalim zakonima. Ne smeju se upotrebiti informacije koje promovišu ili pružaju ostale podatke u vezi ovih proizvoda duvana. Stavlanje proizvoda duvana na tačku prodaje treba biti skrivena od opšte publike van prodajne tačke.
- 8.4. Zabranjuje se svaka vrsta sponzorizacije od strane preduzeća koji se uglavnom bave proizvodnjom i prodajom proizvoda duvana.
- 8.5. Zabranjuje se prodaja ili dostavljanje proizvoda du-

vana od lica mlađih od 18 godina.

8.6. Zabranjuje se prodaja duvana van za to odredenih mesta.

V. Prodaja proizvoda duvana

Član 9

9.1. Prodaja ili dostavljanje proizvoda duvana zabranjuje se:

- a. svim zdravstvenim institucijama i organizacijama,
- b. školama, gimnazijama, univerzitetima i ostalim obrazovnim institucijama,
- c. svim vrstama sportskih, rekreativnih i kulturnih objekata,
- d. mestima na kojima je zabranjeno shodno uredbama ili drugim zakonima.

9.2. Prodaja ili pružanje duvana zabranjuje se da se vrši pomoću:

- a. automatskih mašina za prodaju,
- b. mesta i samouslužnih metodama
- c. pomoću poštanskih službi i medija za komunikaciju bilo koje forme ili
- d. ostalih metoda definirane pravilnikom ili drugim zakonima.

9.3. Svaki distributer ili prodavac proizvoda duvana mora imati licencu o raspodeli ili prodaji produkta duvana.

9.4. Licenca iz tačke 9.3 člana 9 izdaje se od ovlašćenog organa Vlade Kosova.

9.5. Zabranjuje se prodaja ili dodela duvana za žvakanje ili uzimanje pomoću nosa.

9.6. Zabranjuje se prodaja proizvoda duvana osobama ispod 18 godina.

9.7. Na svim mestima gde se prodaju proizvodi duvana mora se postaviti znak zabrane prodaje osobama mlađim od 18 godina. Znak tačke 9.5 člana 9 treba da bude postavljen na vidljivom mestu za čitanje iz udaljenosti najmanje 5m.

9.8. Zabranjuje se prodaja proizvoda duvana van originalnog pakovanja proizvođača ili uvozača.

VI. Zabrana pušenja duvana

Član 10

10.1. Zabranjuje se pušenje duvana na svim javnim ili privatnim institucijama u kojima se pružaju zdravstvene usluge.

10.2. Zabranjuje se pušenje duvana na svim javnim ili privatnim institucijama edukacije obrazovanja i nadgledanja dece i mladih.

10.3. Zabranjuje se pušenje duvana na javnim prostorijama, osim prostorija predviđenih za pušenje.

10.4. Na javnim prostorijama, osim onih određenih prema tačkama 10.1 i 10.2 člana 10, mogu se obezbediti mesta za pušenje duvana, ali ova mesta ne mogu obuhvatiti uobičajena mesta čekanja za nepušače, i biti ta mesta koja se ne moraju obilaziti tokom radnog vremena.

10.5. Prostorija predviđena za pušenje duvana ne sme biti veća od 30% od prostora tog lokala.

10.6. Određivanje prostorije za pušače mora se obaviti od strane pravnog ili fizičkog lica odgovornog za određenu prostoriju.

10.7. Prostorija za pušače treba biti snabdevena sa aparaturom za izvetravanje, pepeljarama kao i sredstva protiv požara.

10.8. Odgovorna osoba javne prostorije može zabraniti pušenje po svim prostorijama, postavljanjem pismenog znaka na samom ulazu objekta kao i unutar nje.

10.9. Odgovorna osoba javne prostorije treba postaviti znake odobravanja ili zabrane pušenja na vidljivim mestima i koji se mogu čitati iz daljine od 5 m.

10.10. Na javnim mestima i na radnim mestima privatne ili javne imovine gde je zabranjeno pušenje ne trebaju biti postavljene pepeljare.

10.11. Vlada ima pravo da zahteva dodatne uslove za prostorije u kojima će biti dozvoljeno pušenje duvana.

VII. Preventivne mere protiv pušenja duvana

Član 11

11.1. Sve institucije koje se bave edukacijom i obrazovanjem dece i mladih, obavezuju se da preduzmu aktivnosti, promovisanja i buđenja samosvesti kod mlađeg stanovništva, o posledicama koje uzrokuje pušenje duvana.

11.2. U cilju realizacije zaštite zdravlja građana od štetnog uticaja pušenja duvana, Vlada Kosova formira profesionalni odbor za kontrolu duvana.

11.3. Odbor mora imati od 11 do 15 članova obuhvatajući: predstavnike Ministarstva Obrazovanja, Privrede i

ZAKON O DUVANU

Financija, Zaštite Sredine, Zdravstva, Omladine i Sporta, lekara, predstavnika sredstva za informisanje i civilno društvo.

VIII. Nadzor**Član 12**

- 12.1. Nadzor sprovođenja ovog zakona obavljaju centralni i opštinski Inspektori, svako na svom polju: sanitarni Inspektori, zdravstveni, rada, tržišta i obrazovanja. Zadatci, prava i odgovornosti određuju se specifičnim zakonima za inspekciju, na određenim poljima.
- 12.2. Sanitarni inspektori obavljaju nadgledanje sprovođenja članova: 3,4,5,6,7,8,9,10, i 11 ovog zakona.
- 12.3. Inspektori zdravstva nadgledaju sprovođenje člana 9 ovog zakona.
- 12.4. Inspektori tržišta nadgledaju sprovođenje člana 9 ovog zakona.
- 12.5. Inspektori rada nadgledaju sprovođenje člana 9 i 10 ovog zakona.
- 12.6. Inspektori obrazovanja nadgledaju sprovođenje člana 10, i 11 ovog zakona.
- 12.7. Za nadgledanje tačke 6 člana 9, ovlašćeni organ od strane Vlade Kosova može odrediti osobe koje su mlađe od 18 godina, za obavljanje inspekcije.
- 12.8. Svaka određena osoba za inspekciju ispod 18 godina obavezna je da vrši dužnost uz nadgledanje inspektora starijeg od 18 godina.

IX. Administrativne sankcije**Član 13**

- 13.1. U slučaju kada odgovorni inspektor ustanovi da se duvan prodaje nasuprot odredbama predviđenih ovim zakonom, inspektor je obavezan rešenjem da pravnom ili fizičkom licu zabrani daljnu prodaju duvana.
- 13.2. Novčanom kaznom od 5.000–10.000 Evra kazniće se za prekršaj pravno i fizičko lice, ako:
 - i. proizvodi ili uvozi proizvode duvana nasuprot članu 3, 4, 5, 6, i 7 ovog zakona,
 - ii. reklamira ili promovise proizvode duvana nasuprot članu 8 ovog zakona,
 - iii. sponzorise nasuprot članu 8 ovog zakona,
 - iv. prodaje ili pruža proizvode duvana nasuprot članu 9 ovog zakona,

- v. dozvoljava pušenje duvana na javnim prostorijama nasuprot članu 10 ovog zakona.

- 13.3. Fizička lica koja puše na radnom mestu u suprotnosti sa članom 10, kažnjavaju se novčanom kaznom od 20 €.
- 13.4. U vrednosti od 3.000–5.000 Eura kazanit će se pravna lica koja:
 - i. ne postave na vidljivom mestu znak za zabranu pušenja za osobe mlađih od 18 godina,
 - ii. ne postave na vidljivom mestu zabranu koja će se jasno videti kao što je predviđeno članom 10 ovog zakona,
 - iii. ne postave znakove zabrane pušenja duvana po zdravstvenim institucijama, institucijama za edukaciju obrazovanje i nadgledanje, shodno članu 10 ovog zakona.
- 13.5. Na mestu događaja ovlašćeni inspektor kažnjava građanina u vrednosti od 20 Evra za prekršaj ukoliko:
 - i. građanin bude pušio u zdravstvenom objektu, objektu za edukaciju, obrazovanje ili nadgledanje, nasuprot članu 10 ovog zakona,
 - ii. građanin bude pušio duvan na javnom mestu, u prostoriji koja nije predviđena za pušenje nasuprot članu 10 ovog zakona.

X. Prelazne i završne odredbe**Član 14**

- 14.1. Proizvođači i uvozači proizvoda duvana obavezni su da u roku od 12 meseca nakon usvajanja od strane Ministarstva, dopunskog pravnog akta, postave beleške (znakove) na pakovanjima proizvoda duvana određeno shodno ovom Zakonu.
- 14.2. Institucije i raznovrsne organizacije obavezne su da u roku od 12 meseci od usvajanja od strane ministarstva, dopunskog pravnog akta, postave znakove o zabrani pušenja duvana i da odrede mesta gde se može pušiti duvan, ukoliko se bude odlučilo o tim mestima, nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu 30 dana nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija.

09.01.2007
UNMIK/UR/2007/1

ZAKON O OSNIVANJU INSTITUTA ZA PRAVOSUĐE KOSOVA**ZAKON BR. 02/L-25****O OSNIVANJU INSTITUTA ZA PRAVOSUĐE KOSOVA**

Skupština Kosova

Na osnovu Poglavlja 5.3. tačka (e), (f), 9.1.26. tačka (a) i 11.2. Ustavnog okvira za privremenu samoupravu na Kosovu (Uredba UNMIK-a br. 2001/09, od 15. maja 2001. god.),

Usvaja:

ZAKON O OSNIVANJU INSTITUTA ZA PRAVOSUĐE KOSOVA**OPŠTE ODREDBE****Član 1**

- 1.1. Osniva se Institut za Pravosuđe Kosova, (u daljem tekstu IPK) kao nezavistan profesionalan organ koji uživa status pravnog lica.
- 1.2. Sedište Instituta za Pravosuđe Kosova je u Prištini.
- 1.3. IPK-a može da sklapa sporazume o radu, saradnji i naučnoj, profesionalnoj delatnosti sa drugim lokalnim i međunarodnim institucijama.
- 1.4. Organi IPK-a su: Upravni odbor i direktor IPK -a.
- 1.5. Upravni odbor imenuje direktora IPK-a u koordinaciji sa Specijalnim predstavnikom Generalnog sekretara, nakon objavljivanja konkursa.
- 1.6. U opravdanim slučajevima Upravni odbor razrešuje direktora IPK-a u koordinaciji sa Specijalnim predstavnikom Generalnog sekretara.
- 1.7. IPK-a kao glavna institucija za osposobljavanje unutar sudskog sistema Kosova treba da vrši svoje funkcije zasnovane na principima zakonitosti, nepristrasnosti i delotvornosti.
- 1.8. IPK-a je nezavisni organ koji deluje u saradnji sa STVK ili Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti za koordinaciju potreba za stručno osposobljavanje sudija i javnih tužioca Kosova, za osposobljavanje kandidata za sudije i javne tužioce i za

druga pitanja koja se odnose na pravosudni sistem Kosova.

- 1.9. IPK-a izradjuje strategiju i program rada u skladu sa opštim pokazateljima utvrđenim od strane Sudskog i Tužilačkog Veća Kosova u (daljem tekstu STVK) ili od strane Institucija koje nasledjuju njegove odgovornosti, koji su odgovorni za sudska i tužilaštva pitanja na Kosovu.

OSNOVNE ODREDBE**Funkcije IPK-a****Član 2**

- 2.1. IPK-a je glavna odgovorna institucija za:
 - a) osposobljavanje nosioca i potencijalnih nosioca funkcije u pravosuđu, (sudije i javnih tužioca),
 - b) Procenjivanje i organizovanje pripremnog ispita za sudije i javne tužioce,
 - c) Posebne kurseve osposobljavanja za unapredjenje sudija i javnih tužilaca,
 - d) kurseve za osnovno osposobljavanje sudija potrotnika, i
 - e) kurseve za osposobljavanje profesionalaca iz oblasti sudstva, identifikovanih od strane IPK-a.

- 2.2. IPK-a tokom svog rada:
 - a) razvija kratkoročne, srednjoročne i dugoročne planove osposobljavanja za efikasno, efektivno i nepristrasno sudstvo,
 - b) vrši i druge profesionalne delatnosti kao profesionalna istraživačka institucija za razvoj sudstva na Kosovu u skladu sa evropskim standardima.

Upravni odbor: IPK-a**Član 3**

- 3.1. Upravni odbor sastoji se od 13. (trinaest) članova.
- 3.2. Mandatni članovi Odbora su predsednik Sudskog i Tužilačkog Veća Kosova ili Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti i direktor Departmana sudske administracije.
- 3.3. 9 (devet) članova imenjuju se od strane Skupštine Kosova, u koordinaciji sa Specijalnim predstavnikom Generalnog sekretara, na predlog sledećih institucija:
 - a) 1. (jedan) član iz Vlade Kosova;
 - b) 2. (dva) člana iz Vrhovnog suda Kosova;
 - c) 1. (jedan) član iz Javnog tužilaštva Kosova;
 - d) 1. (jedan) član iz Pravnog fakulteta Prištinskog

ZAKON O OSNIVANJU INSTITUTA ZA PRAVOSUĐE KOSOVA

- univerziteta,
- e) 1. (jedan) član iz Udruženja sudija Kosova, i
 - f) 1. (jedan) član iz Udruženja javnih tužilaca Kosova
 - g) 1. (jedan) član iz Advokatske komore Kosova;
 - h) 1. (jedan) član iz Udruženja pravnika Kosova.
- 3.4. Dva člana sa dvogodišnjim mandatom imenjuju se od strane sledećih institucija:
- a) 1.(jedan) član iz UNMIK-a
 - b) 1.(jedan) član iz OEBS-a,
- 3.5. Iz ukupnog broja članova Upravnog odbora, najmanje 2. (dva) člana treba da budu iz redova manjina.
- 3.6. Upravni odbor je odgovoran za :
- a) Usvajanje Statuta IPK-a,
 - b) Usvajanje Nacrta budžeta i programa obuke IPK-a,
 - c) Utvrđivanje strukture i funkcije IPK-a, prema ovom zakonu,
 - d) Metodologiju osposobljavanja nosioca i potencijalnih nosioca sudskih funkcija na Kosovu,
 - e) Davanje saveta u vezi sa finansiranjem i ugovaranjem sa donatorima za podršku programima IPK-a.
- 3.7. Članovi Upravnog odbora biraju se sa mandatom od 2 (dve) godine, i sa pravom reizbora, ali ne više od 2 (dva) mandata.
- 3.8. Upravni odbor sastaje se onoliko puta koliko IPK-a smatra potrebnim ali ne manje nego jednom u tri meseca.
- 3.9. Sednice upravnog odbora se sazivaju na osnovu obaveštenja Predsednika Upravnog odbora IPK-a.
- 3.10. Obaveštenje se treba dostaviti ne kasnije od 5 radnih dana pre sednice.
- 3.11. Sednicama Upravnog odbora predsedava predsednik odbora koji se bira od strane članova Odbora.
- 3.12. Direktor IPK-a je prisutan na sednicama Upravnog odbora i ima pravo da predlaže ali nema pravo glasa.

Odgovornosti direktora IPK-a**Član 4**

- 4.1 Direktor za njegov rad odgovara Upravnom odboru.
- 4.2 Direktor IPK-a je odgovoran za:

- a) Opšte upravljanje i administriranje IPK-om, i za garantovanje sprovođenja funkcije koja joj je poverena,
 - b) Obezbeđivanje prikladnih, tačnih i nepristrasnih uputstava i profesionalnih saveta koji će biti u funkciji IPK-a,
 - c) Upravljanje kadrovima i organizovanje IPK-a,
 - d) Donošenje odluka i administrativnih uputstva o svim pitanjima koja se odnose na njegovo funkcionisanje,
 - e) Uspešno i delotvorno upravljanje finansijskim izvorima i donacijama koje su dodeljene IPK-u,
 - f) Primena nediskrimintorske politike kadrova u okviru IPK-a uključujući nepristrasno polno i etničko predstavljanje na Kosovu.
- 4.3. Koordinator programa imenuje Upravni odbor nakon objavljivanja javnog konkursa, u skladu sa primenjivim pravilima i procedurama o civilnoj službi

Uslovi za imenovanje Direktora IPK-a**Član 5**

- 5.1. Za direktora IPK-a se može imenovati lice koje je :
- a) registrovano ili koje ima prao da se registruje kao stalni stanovnik Kosova, u Centralnoj kancelariji za civilnu registraciju, u skladu sa Pravilnikom UNMIK-a br.2000/13 od 17 marta 2000 godine o Centralnoj kancelariji za civilnu registraciju
 - b) diplomirani pravnik sa profesionalnim radnim iskustvom iznad 5 godina u pravosuđu,
 - c) da ima položen pravosudni ispit,
 - d) poželjno je da ima naučnu titulu, i
 - e) poznavanje službenih jezika na Kosovu smatra se prednost.
- 5.2. Za imenovanje direktora, Upravni odbor obaveštava Premijera i Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

Finansiranje IPK-a**Član 6**

- 6.1. IPK se finansira iz Konsolidovanog Budžeta Kosova.
- 6.2. Prema prilici prihodi IPK-a se mogu dopuniti od donatora i putem istraživačkih projekata IPK-a i ostalih lokalnih ili međunarodnih subjekata.
- 6.3. Svi poklonjeni doprinosi donatora se registruju kao budžetska sredstva posvećena IPK-u.

ZAKON O OSNIVANJU INSTITUTA ZA PRAVOSUĐE KOSOVA**Pripremni ispit i kurs sa obukom za kandidate koji pretenduju da budu imenovani za sudije ili tužioce****Član 7**

- 7.1. IPK-a nudi izabranim kandidatima za sudije i javne tužioce dalje osposobljavanje.
- 7.2. Izbor kandidata za mesto sudije ili tužioca vrši se na osnovu javnog i otvorenog konkurisanja preko kojeg oni polažu pripremni ispit za sudiju i tužioca. Kao kandidat za mesto sudije ili tužioca može biti izabrano lice samo ako položi pripremni ispit za sudiju i tužioca. Radno icksustvo i rezultat u pravosudnom ispitu takdje mogu se uzetu u obzir prilikom izbora kandidata za mesto sudije ili tužioca
- 7.3. Procenu postignutog uspeha na pripremnom ispitu i kursu osposobljavanja vrši IPK na osnovu kriterijuma i pravila utvrdjenim od strane STVK ili od strane Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti.
- 7.4. Kandidati koji rade u sudovima ili tužilaštvu u svojstvu profesionalnog saradnika, mogu da prate kurseve bez prekida radnog odnosa.
- 7.5. Izabrani kandidati primaju honorar koji se plaća iz Konsolidovanog Budžeta Kosova

Kurs praktičnog osposobljavanja za kandidate koji teže da budu imenovani za sudije ili javne tužioce.**Član 8**

- 8.1. IPK u saradnji sa STVK-om ili Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti, biće odgovoran za:
- Identifikaciju sudova i javnih pravobranilaštva koje mogu da podržavaju obuku za kandidate koji teže da postanu sudije ili javni tužioci,
 - određivanju sudije - javnog tužioca koji će nadgledati kandidata tokom osposobljavanja.
- 8.2. Rad kandidata tokom kursa osposobljavanja će se oceniti od strane sudije ili javnog tužioca koji vrši nadzor na osnovu kriterijuma i pravila predvidjenim od strane STVK-a ili Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti.
- 8.3. Pravo na honorar (dnevnice) predvidjenim članom 7.5 ovog Zakona važi i za ovaj slučaj.

Osnovni kurs za osposobljavanje sudija porotnika i druge imenovane stručnjake**Član 9**

- 9.1. Po predlogu STVK-a ili Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti, IPK-a će organizovati osnovni kurs za osposobljavanje sudija porotnika.
- 9.2. Posle identifikacije potreba od strane Upravnog odbora, IPK-a će organizovati kurseve za obuku drugih stručnjaka iz oblasti prava.

Posebni kursevi osposobljavanja za unapredjenje na poslu**Član 10**

- 10.1. IPK-a, uz konsultaciju sa STVK-om ili Institucije koje nasledjuju njegove odgovornosti, organizovaće posebne kurseve osposobljavanja za sudije i javne tužioce koji su ili će biti unapredjeni unutar sudskog sistema.
- 10.2. Novo imenovane sudije i javni tužioci imaju pravo i obavezni su da učestvuju na posebnim kursevima za osposobljavanje i unapredjenje bez prekidanja radnog odnosa, u skladu sa odredbama o civilnoj službi Kosova koje su na snazi.

ZAVRSNE ODREDBE**Stupanje na snagu****Član 11**

- 11.1. Pitanja koja se odnose na organizovanje i funkcionisanje IPK-a, a koja nisu regulisana ovim zakonom, mogu se regulisati statutom IPK-a, i ostalim podzakonskim aktima.
- 11.2. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe ostalih zakona koje su u suprotnosti sa njim.
- 11.3. Odgovornosti utvrdjene ovim zakonom za STVK i DSA prenosi se kod njihove nasledne institucije ili kod institucije koje će vršiti njihove sadašnje nadležnosti.
- 11.4. Ovaj Zakon stupa na snazi nakon usvajanja od strane Skupštine Kosova i proglašenja od strane Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

24.04 2006
UNMIK/UR/2006/23

ZAKON O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA

ZAKON BR.2004 / 14

O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA

Skupština Kosova,

U skladu sa Uredbom UNMIK-a br. 2001/9 o Ustavnom Okviru za Privremeno Samoupravljanje na Kosovu, poglavlje 5.1 (a) i (b) kao i poglavlje 5.6; poglavlje 8.1 (c), (i), (m) i (o); i poglavlje 9.1.26 (a) i 9.3.3;

Uzimajući u obzir deo IX za ograničenja u pozajmicama, garancijama, davnje pozajmica i kapitalizacije, a naročito članove 44, 45 i 46. Zakona br. 2003/2 za Menadžiranje Javnih Finansija i odgovornosti i imajući u vidu potrebu za uređivanje medjunarodnih finansijskih sporazuma i njihovo garantovanje.

Usvaja zakon kao što sledi:

ZAKON O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA

Član 1. Delokrug i ograničenja

- 1.1. Ovaj zakon se primenjuje za sve medjunarodne finansijske sporazume koji se potpisuju i stupaju na snagu posle usvajanja ovog zakona.
- 1.2. U smislu ovog zakona, "medjunarodni finansijski sporazum" podrazumeva svaki sporazum:
 - a. koji se nadovezuje za UNMIK od Specijalnog Predstavnik Generalnog sekretara koji deluje za i u ime Privremenih institucija samoupravljanja za jedan vremenski period od dve ili više godina sa jednom ili više država, finansijske institucije i/ili druge medjunarodne organizacije, i
 - b. koje stvaraju jednu obavezu bilo to i uslovljenu, obuhvatajući sporazume za kredite, sporazume garantovanja, sporazume o zaštiti investicija kao i druge finansijske instrumente, i
- 1.3. Zakon 2003/2 podrazumeva Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti donet od Skupštine Kosova i proglašen Uredbom 2003/17 od 12. maja 2003. godine.

- 1.4. "SPGS" podrazumeva Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija na Kosovu.
- 1.5. "UNMIK" podrazumeva Misiju Ujedinjenih Nacija za Privremeno Administriranje Kosova.

Član 2.

Finansijske obaveze i izuzimanje odgovornosti UNMIK-a

- 2.1. Medjunarodni finansijski sporazumi odredjuju entitet ili stranu koji je odgovoran za ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz jednog takvog sporazuma.
- 2.2. Medjunarodnim finansijskim sporazumima koji se sklapaju na osnovu odredaba ovog zakona ne može stvoriti jednu finansijsku obavezu, bio to i uslovljeni finansijski sporazum, za UNMIK ili za Ujedinjene Nacije. Svi medjunarodni finansijski sporazumi sklopljeni na osnovu ovog zakona treba tačno i jasno da odrede da ovaj sporazum nije garantovan ili na neki drugi način osiguran od UNMIK-a ili Ujedinjenih Nacija.

Član 3.

Procedure

- 3.1. Pregovaračka delegacija se sastoji od po tri predstavnika UNMIK-a koje imenuje SPGS i tri predstavnika PISK koje imenuje Vlada. Predstavnike PISK-a predvodi ministar za privredu i finansije u uskoj saradnji sa SPGS-om.
- 3.2. Medjunarodni finansijski sporazumi stupaju na snagu i proizvode obavezu za Kosovo nakon pismene saglasnosti Vlade, usvajanja od strane Skupštine Kosova i potpisivanja SPGS-a za UNMIK. SPGS može da potpiše medjunarodni finansijski sporazum samo ako je poštovana procedura predviđena u paragrafu 3. do 5.
- 3.3. Ministarstvo Ekonomije i Finansija šalje Vladi Kosova svaki predlog za sklapanje jednog medjunarodnog finansijskog sporazuma na usvajanje. Jedna kopija ovog predloga sporazuma se istovremeno šalje i SPGS-u.
- 3.4. Nakon usvajanja od strane Vlade, predlog sporazuma se šalje Skupštini Kosova na usvajanje. Dokumentacija slata Skupštini treba da sadrži i jedno sažimanje informacija koje ima Vlada kao i informacije i ostale komentare za koje Vlada može da odluči da šalje Skupštini. Jedna kopija ove dokumentacije se istovremeno šalje i SPGS-u.
- 3.5. Nakon usvajanja od strane Skupštine, predlog spora-

ZAKON O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA

zuma se šalje SPGS-u koji može:

- a. da potpiše i da sklopi sporazum na pravosnažan način onako kako ga je usvojila Skupština;
- b. da izmeni predlog – sporazuma i da vrati Vladi na ponovno razmatranje u Vladi i na Skupštini; ili
- c. da odbije sklapanje predloženog sporazuma.

Član 4.**Pozivanje na zakon br. 2003/2**

- 4.1. Odeljak IX Zakona br. 2003/2 se primenjuje u slučaju medjunarodnih finansijskih sporazuma, osim ako nije drugačije predviđeno ovim zakonom.
- 4.2. Medjunarodni finansijski sporazumi se mogu sklapati sa svakim pravnim licem odredjen u članu 1.2. (a) ovog zakona kao i u članu 46.1 i liste B zakona br. 2003/2.
- 4.3. Član 19.5 (a) (v) Zakona br. 2003/2 se ne primenjuje u slučaju medjunarodnih finansijskih sporazuma potpisani od SPGS-a koje stupaju na snagu u toku fiskalne 2004. godine.

Član 5.**Zakonske obaveze**

Sve obaveze koje proizilaze iz ili preko medjunarodnih finansijskih sporazuma, uključujući bilo koju propisanu obavezu, obavezuju SPGS/a. Po okončanju mandata UNMIK-a, prema Rezoluciji 1244 SB UN-a (1999), u skladu sa Odlukom Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija, informacije o neispunjenim obavezama iz ovih sporazuma koji treba da se rešavaju u skladu sa opštim načelima medjunarodnog prava, saopšavaju se Savetu bezbednosti na prikladan način.

Član 6.**Zakonski koflikti i amandmani**

- 6.1. Ako su odredbe nekog medjunarodnog sporazuma u suprotnosti sa primenljivim zakonom na Kosovu, onda odredbe medjunarodnog finansijskog sporazuma imaju prednost u odnosu na primenljivi zakon na Kosovu, bilo to sadašnji ili budući.
- 6.2. Nijedna izmena ovog zakona se neće primeniti u odnosu na neki medjunarodni finansijski sporazum potpisan od strane SPGS-a pre nego što ova izmena stupi na snagu.
- 6.3. Nijedna odredba medjunarodnog finansijskog sporazuma se ne može poništiti, izmeniti ili proglasiti nevažećom ili poništiti osim:

- a. uz saglasnost strana nakon primanja pismene saglasnosti od strane Vlade i Skupštine;
- b. inače u skladu sa postupcima i uslovima postavljenim u medjunarodnim finansijskim sporazumima.

Član 7.**Rešavanje sporova i biranje zakona**

- 7.1. Medjunarodni finansijski sporazumi treba da sadrže odredbe za rešavanje sporova koje mogu proizlaziti iz ovih sporazuma. Ove odredbe mogu predvideti medjunarodnu arbitražu, donošenje odluke od strane nekog suda Kosova ili donošenje odluke od strane nekog suda određene jurisdikcije.
- 7.2. Imajući u vidu član 7.1 ovog zakona, u medjunarodnom finansijskom sporazumu se predviđa medjunarodna arbitraža u skladu sa pravilima arbitraže, kao na primer pravila arbitraže Komisije Ujedinjenih Nacija o medjunarodnom trgovinskim pravima (UNCITRAL) ili pravila arbitraže Medjunarodnog Centra za rešavanje sporova u vezi investicija (ICSID).
- 7.3. U medjunarodnim finansijskim sporazumima se može predvideti da primenljivo pravo Kosova ili pravo neke druge jurisdikcije van Kosova da bude kompetentno pravo. Ako nedostaje određivanje kompetentnog prava u nekom medjunarodnom finansijskom sporazumu, onda primenljivo pravo Kosova koja je na snazi kada medjunarodni finansijski sporazum stupi na snagu je kompetentno pravo u vezi bilo kakvog pitanja koje proizilazi iz ovog sporazuma.

Član 8**Odbor za praćenje medjunarodnih finansijskih sporazuma**

- 8.1. Na predlog Vlade, Skupština u ime PISK osniva Odbor za praćenje, sprovedenje svih medjunarodnih finansijskih sporazuma, uključujući, i efikasno, transparentno i adekvatno korišćenje svih sredstava koje se pokrivaju ili se dobijaju prema navedenim sporazumima.
- 8.2. Odbor za praćenje sastoji se od jednog pravnika sa znatnim iskustvom u medjunarodnim ili komercijalnim finansijskim sporazumima, jednog revizora i jednog stručnjaka za nabavku.
- 8.3. Odbor za praćenje je ovlašćen za obezbedjenje i kopiranje bilo kog medjunarodnog finansijskog sporazuma i svih dokumenata koji se odnose na pokrivene ili primljene prihode na osnovu navedenog sporazuma.
- 8.4. U roku od trideset (30) dana od okončanja svak-

ZAKON O MEDJUNARODNIM FINANSIJSKIM SPORAZUMIMA

og kalendaraskog tromesečja, Odbor za praćenje će pripremiti i dostaviti Vladi i Skupštini redovne izveštaje o sprovođenju međunarodnih finansijskih sporazuma i korišćenju svih prihoda koji se pokrivaju ili su primljeni na osnovu navedenih sporazuma. Odbor za praćenje je odgovoran da odmah izvesti Skupštinu i Vladu o bilo kojoj ne-regularnoj aktivnosti u vezi sa navedenim sporazumima ili prihodima.

Član 9.

Sprovođenje Zakona o javnoj nabavci

- 9.1. Osim ako su prisutni uslovi navedeni u članu 3.2 Zakona o javnoj nabavci na Kosovu (Zakon broj 2003/17 proglašen Uredbom UNMIK-a br. 2004/3 od 9. septembra 2004 godine) sve nabavke koje koriste prihode koje se pokrivaju ili primaju na osnovu međunarodnih finansijskih sporazuma, treba da budu u potpunom skladu sa navedenim zakonom.
- 9.2. Zakon o javnoj nabavci na Kosovu sprovodi se i za izbor bilo kog entiteta, institucije ili organizacije koja nudi ili želi da stupi u međunarodni sporazum ukoliko navedeni entitet ili institucija nije poznata međunarodna finansijska institucija ili međunarodna organizacija.

Član 10.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od strane Skupštine i na dan objavljivanja od strane SPGS-a.

09.08.2004

UNMIK/UR/ 2004 / 30